

Gorenjski Glas

PETEK, 15. JULIJA 2011

Leto LXIV, št. 56, cena 1,50 EUR, 13 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN OB PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Gorenjski maturantje zelo uspešni

Na gorenjskih gimnazijah so večinoma zadovoljni z rezultati splošne mature, najbolj pa so veselili na Gimnaziji Kranj, kjer je bil uspeh dijakov, ki so opravljali maturo v spomladanskem roku, več kot 99-odstoten, dva dijaka pa sta imela vseh možnih 34 točk.

VILMA STANOVNIK

Kranj - Minulo sredo so letošnji maturantje zagotovo vstali kakšno uro prej kot sicer v počitniških dneh, saj jih je večina ob računalnikih že zgodaj zjutraj nestrpno čakala na rezultate opravljenega dela. Večina jih je bila zadovoljnih, saj je od 7138 dijakov, ki so uspešno zaključili četrti letnik gimnazije in so splošno maturo opravljali prvič, 6572 dijakov zrelostni izpit uspešno opravilo. To pomeni, da je bilo uspešnih več kot 92 od-

stotka, kar je približno odstotek več kot lani.

Kot je na priložnostni tiskovni konferenci ob pregledu rezultatov letošnje mature povedal šolski minister **Igor Lukšič**, se letošnji rezultati bistveno ne razlikujejo od lanskih, matura je postala rutinska dejavnost znotraj sistema, zato bo edina novost, ki jo je napovedal za novo šolsko leto pri poskusni februarjski maturi, ki je bila doslej obvezna, prihodnje leto pa bo prostovoljna.

Rezultate mature so seveda težko čakali tudi na vseh

gorenjskih gimnazijah, tudi na največji, Gimnaziji Kranj, kjer je tudi največ maturantov. Tako je v spomladanskem roku maturo opravljalo 210 dijakov, kar 208 pa jo je tudi uspešno opravilo. Na kranjski gimnaziji je letos tudi kar dvajset zlatih maturantov, med njimi sta **Tadej Mežnaršič** iz Bitenj in **Špela Kokelj** iz Lesc dosegla 34 točk in sta dva od šestnajstih najuspešnejših maturantov v Sloveniji, ki so zbrali največje možno število točk.

Več na straneh 2. in 3.

Maturanta kranjske gimnazije **Tadej Mežnaršič** in **Špela Kokelj** sta zbrala prav vse možne točke in se veselila zasluženih pohval. / Foto: Tina Dokl

Prodali tri četrte cone

Podjetje Polycom in Občina Gorenja vas - Poljane sta le podpisala pogodbo o prodaji zemljišč v Gospodarski coni Dobje. Polycom se bo preselil v dveh do treh letih.

BOŠTJAN BOGATAJ

Gorenja vas - Ta teden sta gorenjevaško-poljanski župan **Milan Čadež** in **Iztok Stanonik**, direktor podjetja Polycom, podpisala pogodbo o nakupu več kot 11 tisoč kvadratnih metrov velikega zemljišča v gospodarski coni Dobje. Občina je za to cono v preteklih letih sprejela občinski lokacijski načrt, opredelila zemljišče za območje proizvodnih dejavnosti in ga tudi komunalno opremila s sredstvi evropskega, državnega in občinskega proračuna. Pred meseci so pridobili tudi pravnomočno uporabno dovoljenje. Cena zemljišča,

Župan **Milan Čadež** je **Iztoku Stanoniku**, direktorju **Polycoma**, prodal zemljišča za selitev podjetja v novo gospodarsko cono Dobje.

ki je bila določena že v predpogodbi iz leta 2006, je 35 evrov na kvadratni meter (brez DDV).

V Polycomu bodo pospešeno pripravljali vso potrebno dokumentacijo za pridobitev gradbenega dovoljenja. "Graditi naj bi začeli konec leta 2012 ali v začetku leta 2013. Po enoletni gradnji naj bi se začeli seliti," je povedal direktor Stanonik. Investicijo ocenjuje na šest milijonov evrov, obstoječe proizvodne prostore v Poljanah pa bodo obdržali. Selitev se je sicer nekoliko zamaknila, razlog je gospodarska kriza.

► 7. stran

Kranjčani prvenstvo začenjajo doma

Slovenski nogometni prvoligaši bodo ta teden odigrali prvi krog novega prvenstva, ki ga ekipa Triglava začinja doma proti Nafti, Domžalčani gostujejo pri Rudarju.

VILMA STANOVNIK

Kranj, Domžale - Za nogometne prvoligaše je bil polni odmor kratek, saj se z jutrišnjo prvo tekmo med ekipama Maribora in HIT-om Gorico v Ljudskem vrtu jutri začinja nova sezona. Gorenjska prvoligaša prva prvenstvena tekma čaka v nedeljo, ko bo ekipa Triglava na domači zelenici v Kranju ob 18. uri gostila Nafto, ekipa Domžal pa se bo ob 19. uri v Velenju pomerila z Rudarjem.

V Kranju je pred sezono še nekaj vprašanj, saj jim negotovost glede prvoligaškega statusa zagotovo ni bila v prid. Tudi predvideno skupščino so preložili na čas po dopustih. "Naš proračun je daleč najnižji, tudi tega pa si še nismo zagotovili. Stanje je res težko, želimo pomoč občine, kjer se premika na boljše, pa tudi pomoč regije. Da bi zdržali, nam manjka glavni pokrovitelj ali vsaj nekaj manjših," pravi direktor kluba **Miran Šubic**.

► 11. stran

GORENJSKA

Potrpeti še mesec in pol

Do konca avgusta naj bi predvsem ob koncih tedna zaradi del na avtocestnem odseku Peračica-Podtabor še nastajali zastoji. Kljub začasni zaustavitvi del naj bi družba za avtoceste in izvajalci dela opravili do roka.

GORENJSKA

Zahtevajo rušitev bioplinarne

Bioplinarna Petač v Zgornjih Pirničah je po ugotovitvah ministrstva za okolje in prostor zgrajena v nasprotju z gradbenim dovoljenjem. V okoljevarstveni organizaciji **Alpe Adria Green** so napovedali vložitev zahtevka za rušitev.

GG+

Orjaški lokvanj v botaničnem vrtu

V Botaničnem vrtu Univerze v Ljubljani so predstavili orjaški lokvanj - viktorijo. Velik list lahko prenese do 75 kilogramov razporejene mase ali otroka do 40 kilogramov.

ZADNJA

Toča klestila tudi na Gorenjskem

Ponedeljkovo neurje je prizadelo tudi Gorenjsko. Okrog desetih zvečer je toča padala na območju Hudega, Kovorja, Zvirč, dela Podbrezjij, Dupelj, Zadrage, Žiganje vasi, Sebenj, Križev in Pristave. Največ škode je na poljščinah, sadju in vrtninah.

VREME

Spremenljivo oblačno bo, jutri bodo plohe in nevihte pogoste, v soboto in nedeljo pa bo večinoma suho.

32 jutri: spremenljivo oblačno

4

6

16, 17

32

Vovkovi še vedno živijo ob letališču

MARJANA AHAČIČ

Radovljica - Kljub temu da je nadomestna hiša za družino Vovk že nekaj časa zgrajena in da se je že pred mesecem govorilo o prevzemu in selitvi s stare lokacije, Vovkovi še vedno živijo v svoji hiši tik ob leškem letališču. Kot pravijo na občini Radovljica, je izvedba nadomestnih objektov zaključena, stanovanjska hiša pa vseljiva. "Po oceni občine in izvedenca gradbene stroke je gradnja kakovostno izvedena in omogoča visoko kakovost bivanja. Zato upamo, da bo družina Vovk v novi stanovanjski hiši zadovoljna," je povedal direktor občinske uprave Matjaž Erjavec. Vovkovi pa pravijo, da menjalne pogodbe ne bodo podpisali, dokler ne bodo izpolnjeni pogoji zanj. "Kot je znano, je bil junija z družino Vovk podpi-

san aneks k pogodbi, v katerem je zapisano, da družina Vovk prevzame hišo in zemljišča v posest ob sklenitvi menjalne pogodbe. V osnovnem sporazumu, sklenjenem junija lani, je dogovorjeno, da so se Vovkovi dolžni preseliti v roku štirih mesecev od sklenitve menjalne pogodbe. Do sklenitve te pogodbe pa bo prišlo, ko bodo za to dani ustrezni pogoji - med najpomembnejšimi je pridobitev uporabnega dovoljenja, ki nam ga pa do sedaj še ni dostavila," pa razloge za to, da se Vovkovi še vedno niso preselili na novo lokacijo, pojasnjuje odvetnik družine Aleš Pretnar iz odvetniške družbe Hočevar Mokrrel. Letališče Lesce kljub temu normalno obratuje, saj mu je upravna enota Radovljica za eno leto podaljšala začasno uporabno dovoljenje.

Nova hiša za Vovkove je zgrajena, menjalna pogodba za objekte na stari lokaciji pa še ni podpisana, zato družina ostaja v hiši tik ob leškem letališču. / Foto: Gorazd Kavčič

RADOVLJICA

Zabava s pridihom družbene odgovornosti

Klub radovljiških študentov in Prostovoljno gasilsko društvo Radovljica sta v začetku julija letos že sedmo leto zapored organizirala zabavno - dobrodelno prireditev Ko Radovljica zaživi 2011, na kateri so se na prizorišču za trgovino Spar zvrstila številna znana imena slovenske in hrvaške popularne glasbene scene. "Letošnja prireditev je potekala tudi s pridihom družbeno koristnih gest. Slogan prireditve je bil namreč "vrni embalažo v reciklažo". Tovrstna prireditev je bila prva, kjer se je načrtno recikliral odpadni material na sami prireditvi in je bila največja EKO prireditev na Gorenjskem do sedaj. Prireditev je bila povezana tudi z načelom "ko piješ, ne vozi". Skupaj s Taksi Rikša smo dosegli subvencionirano ceno prevoza na prireditev in iz prireditve, ki je omogočala slehernemu obiskovalcu skoraj brezplačen prevoz. Po zaključku prireditve smo bili kljub slabemu vremenu in posledično malo manjšem obisku zelo zadovoljni, saj smo izvedbo prireditve dvignili na višjo raven od prejšnjih let," je v imenu organizatorjev povedal Jaka Bassanese, zadovoljen, da prireditev, ki se je začela kot veselica, z leti postaja pravi zgornjegorenjski festival. **M. A.**

Popravek

V članku z naslovom Skrivnostno življenje v Blejskem jezeru, objavljenem v torek, 12. julija, je bilo napačno napisano, da je avtor fotografij Franci Srečnik. Pravilno ime je Franci Goltez. Avtorju in bralcem se za nenamerno napako opravičujem. **Marjana Ahačič**

Potrpeti še mesec in pol

Do konca avgusta naj bi zaradi del na avtocestnem odseku Peračica-Podtabor še nastajali zastoji (predvsem ob koncih tedna). Kljub začasni zaustavitvi del, naj bi Dars in izvajalci dela opravili do roka.

BOŠTJAN BOGATAJ

Kranj - Poletni čas s številnimi turisti, ki si utirajo pot proti obali čez Gorenjsko, na gorenjskem delu avtoceste znova prinaša zastoje in s tem nejevoljo voznikov. Manjkajoči, 2,4-kilometrski odsek Peračica-Podtabor, gorenjski regiji po izračunih iz leta 2008 prinaša tudi neposredno gospodarsko škodo (mesečno naj bi šlo za milijon evrov), vse to pa naj bi bilo po zagotovilih Darsa kmalu preteklost. "Zadnji pogodbeni roki za dokončanje tega odseka se iztečejo konec avgusta. Prizadevali si bomo, da bi kljub nedavni zaustavitvi glavnih del, avtocesto predali prometu v roku, ki ne bo bistveno odstopal od omenjenega," odgovarjajo v Darsu in tako morda le predstavljajo rok dokončanja gradnje.

Voznikom tako ali tako ostane le potrpežljivost in čakanje na boljše čase. Najslabše se piše Gorenjcem, saj vsakodnevno številni izgubljajo

Zastoji na gorenjski avtocesti bodo še vsoto turistično sezono. / Foto: Tina Dokl

čas - za nič, poleti pa živce zaradi prometnih zamaškov izgubljajo tudi turisti. "V glavni turistični sezoni so največje kolone ob koncih tedna, veliko je odvisno od vremena. Domačim voznikom svetujemo spremljanje informacij prek www.promet.si ali prek telefona 1970, kjer se lahko pozanimamo o zastojih in smi-

selnosti uporabe obvoza, stanje na avtocestah in hitrih cestah pa lahko preverijo tudi na brezplačni številki 080 2244," pravijo v Darsu. Tudi letos so pred Peračico (v smeri Kranja) že nastajale občasne kolone, ki so segale do izvoza Brezje, torej približno poldrugi kilometer, včasih tudi dva kilometra.

V Darsu po odprtju odseka Peračica-Podtabor, ko bo tudi v celoti dokončan približno 70-kilometrski gorenjski avtocestni krak med Karavankami in Ljubljano, zastojev ne pričakuje več. "Seveda pa lahko zastoje povzročijo kak nepredviden dogodek," pravijo v Darsu.

Tudi Šobec skoraj poln

V noči s torka na sredo je v Kampu Šobec prvič prespalo več kot tisoč gostov. "To pomeni, da bova po dolgoletni tradiciji z vodjo recepcije jutri prišla v službo v srajcah in s kravato," je v torek zvečer zadovoljen dejal direktor Sašo Gašperin.

MARJANA AHAČIČ

Lesce - Kamp Šobec se v teh vročih dneh polni z gosti iz vse Evrope. Tradicionalno je največ, 35 do 40 odstotkov, Nizozemcev, sledijo Nemci s 30 odstotki pa Danci in Slovenci, ki jih je približno desetina. "Zaenkrat kaže, da bo sezona odlična. Ta trenutek imamo 17 odstotkov več nočitev in 20 odstotkov več go-

Kapaciteta kampa je 1250 gostov, na vrhuncu sezone jih včasih sprejmejo celo več. Pred desetletji pa so na Šobcu na vrhuncu sezone beležili tudi do 2000 gostov na noč.

stov kot lani ob takem času," je povedal direktor kampa Šobec **Sašo Gašperin**. "Če se bo takšno vroče in suho poletje nadaljevalo, bomo,

upam, presegle lansko slabšo sezono, ko smo zabeležili nekaj manj kot 70 tisoč nočitev. Moja želja in cilj je seveda ponoviti sezono leta

2008, ko smo imeli v kampu 80 tisoč nočitev," je zadovoljen Gašperin.

Cene kampiranja na Šobcu ostajajo že tretje leto enake, to je 12,8 evra na dan za odrasle, prav tako vstopnina za dnevne obiskovalce: 4 evre za odrasle in 2 za otroke; s tem, da morajo tisti, ki na Šobec pridejo z avtom, ob vikendih plačati tudi parkirnine, ki znaša 4 evre, a je obenem tudi vstopnica za eno osebo.

Večjih sprememb v infrastrukturi letos ni. Črna točka kampa s petimi zvezdicami ostaja dejstvo, da ta še vedno nima pokrite restavracije, so pa spomladi zamenjali polovico vseh streh na objektih. Z menjavo skupaj 2.400 kvadratnih metrov azbestne kritine bodo nadaljevali jeseni.

Za obiskovalce so tudi letos pripravili bogat program aktivnosti: tako na umetnem jezeru ponujajo vodni zorbing, ob njem pa še številne druge športne in zabavne aktivnosti. Sašo Gašperin goste rad popelje na pohode - ob nedeljah se tradicionalno odpravijo prek Bodešč proti Bledu.

Posebej radi pa gostje pridejo ob torkih zvečer posedet ob ogenj, ki ga prižgejo na prodišču ob Savi Dolinki. V organizaciji Triglavskega narodnega parka tam poslušajo stare slovenske bajke in legende.

Sašo Gašperin, direktor kampa, je v torek zvečer na prodišču ob Savi Bohinjski pripravil ogenj, ob katerem bodo obiskovalci lahko poslušali stare slovenske bajke in legende.

Pogrešajo več mladih

"Delujemo predvsem pri preventivi in vzgoji mladih v cestnem prometu, žal pa v našem združenju pogrešamo več mladih," je ob letošnjem dnevu šoferjev in avtomehanicov, 13. juliju, poudaril predsednik Združenja šoferjev in avtomehanicov Kranj Izidor Parte.

VILMA STANOVNIK

Kranj - V spomin na 13. julij leta 1943, ko so prve motorizirane enote osvobodile Žužemberk, slovenski šoferji in avtomehanični praznujejo svoj praznik. Ob njihovem dnevu sta predstavnike Združenja šoferjev in avtomehanicov Kranj sprejela župan **Mohor Bogataj** in podžupan **Bojan Homan**, ki sta se jim zahvalila za nesebično prostovoljno delo. "Združenje šoferjev in avtomehanicov Kranj ima pri zagotavljanju varnosti v prometu pomembno vlogo, saj skupaj s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu sodeluje v naših akcijah, pa tudi na drugih področjih se borite, da bi bila varnost v prometu čim večja. To je pomembna naloga, za kar sem vam hvaležen," je dejal župan Mohor Bogataj.

"Delujemo predvsem pri preventivi in vzgoji mladih v cestnem prometu, pri čemer naj poudarim tako imenovano avtobusno učno uro, ki jo izvajamo skupaj s šolami na področju kranjske občine, pri tem pa sodelujejo tudi avto šola B&B, Alpetour, policija in SPV. Prisotni smo tudi kot redarji na različnih

Ob dnevu šoferjev in avtomehanicov sta kranjski župan Mohor Bogataj in podžupan Bojan Homan sprejela predstavnike Združenja šoferjev in avtomehanicov Kranj na čelu s predsednikom Izidorjem Partetom, Francem Jurmanom ter članoma upravnega odbora Vinkom Gantarjem in Antejem Atljijo. / Foto: Tina Dokl

V Sloveniji je trenutno registriranih okoli 30 tisoč poklicnih voznikov in okoli sedem tisoč avtomehanicov, poleg vseh registriranih poklicnih voznikov in avtomehanicov s šoferskim delom služi še najmanj 20 tisoč delavcev.

prireditvah, tako da se naše društvo znova bolj uveljavlja, saj je bilo včasih tudi v Sloveniji zelo poznano. V zadnjem letu je za naše društvo velika pridobitev pisarna v Zadrženem domu v Stražišču, zelo pa si želimo, da v svoje vrste dobimo čim več mladih," je poudaril predsednik Združenja šoferjev in avtomehanicov Kranj **Izidor Parte**, podpredsednik **Franc Jurman** pa je dodal, da ima

društvo trenutno 110 članov, njihova prva skrb je področje varnosti v cestnem prometu, v zadnjih letih pa so sodelovali tudi pri pisanju osnutka zakona o voznikih, s katerim pa niso povsem zadovoljni in se bodo borili za spremembe. So pa zadovoljni z ustanovitvijo PVG (Prometna varnost Gorenjske), v katerem sodelujejo vsi, ki si želijo čim večjo prometno varnost v regiji.

Širitev ceste in mostu

Lokalno cesto Hotemaže-Olševke in most pri olševski šoli bodo razširili do začetka šolskega leta.

SIMON ŠUBIC

Olševke - Delavci Gorenjske gradbene družbe so prejšnji teden začeli rekonstrukcijo lokalne ceste Hotemaže-Olševke. "Rekonstrukcija ceste bo potekala v dolžini 770 metrov od predvidenega krožišča regionalne ceste Britof-Hotemaže do mostu pri podružnični šoli Olševke. Cesto bomo razširili na šest metrov vozišča, na južni strani bo po novem potekal tudi pločnik. Obenem bomo razširili tudi sam most pri šoli," je pojasnil **Aleš Puhar**, vodja oddelka za prostorsko in komunalno dejavnost občine Šenčur. Vrednost investicije je ocenjena na 250 tisoč evrov, rok izvedbe pa je do začetka novega šolskega leta.

"Za povečanje varnosti otrok bomo pri olševski šoli postavili tudi obojestransko

šikano za umiritev prometa, zgradili bomo tudi nekaj parkirnih prostorov, ki bodo v prvi vrsti namenjeni

staršem, ki sami pripeljejo otroka v šolo. Ker bo parkirišče urejeno v bližini nogometnega igrišča, bo seve-

Delavci Gorenjske gradbene družbe morajo rekonstrukcijo ceste Hotemaže-Olševke končati do konca avgusta. / Foto: Tina Dokl

ŠKOFJA LOKA

Gorenjski diabetiki na Škofjeloškem

Minulo soboto so se člani društev diabetikov Gorenjske zbrali v Škofji Loki, od koder so se odpravili proti Staremu vrhu. Že ob začetku druženja jih je pozdravila predsednica društva diabetikov Škofja Loka **Silva Žontar**, nato pa so se odpeljali do parkirišča na Starem vrhu. Tam jih je pričakala **Bernarda Lukančič**, ki je sedemindevdesetim udeležencem pohoda povedala veliko zanimivega o krajih v okolici Starega vrha, pa tudi o kmečkem turizmu, ki ima tam štiri-desetletno tradicijo. Kot je tudi sporočila **Tanja Oblak**, so izvedeli marsikaj zanimivega o ljudeh v Poljanski dolini ter Ivanu Tavčarju, seveda pa tudi o pomenu zdrave prehrane in gibanja, kar je pomembno za vse, ne le za diabetike. Pohodniki so se nato odpravili do Četene Ravni, kjer jim je **Tavčarjeva Lojzka** predstavila zgodovino cerkvice sv. Brikcija, članica Kulturno-umetniškega društva Poljane **Anica Berčič** pa je srečanje popestrila s monologom Luce iz romana Cvetje v jeseni. Druženje so člani nadaljevali z vzponom do koč na Starem vrhu, kjer so jim pripravili kosilo, druženje pa so zaključili ob zvokih harmonike. **V. S.**

kljub vroči julijski soboti se je na prijetnem druženju zbralo skoraj sto članov društev diabetikov Gorenjske. / Foto: Tanja Oblak

DB SCHENKER

Mednarodno logistično podjetje vabi k sodelovanju

SKLADIŠČNIKE (m/ž)
za delo v Kranju / Ljubljani

- 3. oz. 4. stopnja strokovne izobrazbe
- izpit za upravljanje z viličarjem
- najmanj eno leto delovnih izkušenj z delom v visokoregalnem skladišču

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas.

Ponudbo z življenjepisom, opisom dosedanjih delovnih izkušenj ter dokazili o izobrazbi pošljite v 8 dneh na naslov:

Schenker, d. d., Ljubljana
Brnčičeva ul. 51
1231 Ljubljana

ZA LAŽJO PRVO IZBIRO

MLINOTEST

KUPON ZA -55% POPUST
NA CMOKE S PARADIŽNIKOM IN BAZILIKO,
CMOKE S SKUTO IN ŠPINAČO
IN NJOKE S PŠENIČNIMI OTROBI

Kupon za 55% popust lahko unovčite pri blagajni v Mlinotestovih trgovinah. Kupon velja od 15. 7. do 30. 7. 2011 za enkratni nakup in v količinah običajnih za gospodinjstva.

Obiščite nas v izbranih Mlinotestovih trgovinah:

Mlinotest trgovina Breznica (Breznica 6 A), Mlinotest trgovina Frankovo Škofja Loka (Frankovo naselje 67), Mlinotest trgovina Guncje (Kosjeva 1), Mlinotest trgovina Kidričeva Škofja Loka (Kidričeva 63), Mlinotest trgovina Kropa (Kropa 3 A), Mlinotest trgovina Lancovo (Lancovo 30), Mlinotest trgovina Mošnje (Mošnje 55), Mlinotest trgovina Peki Škofja Loka (Kidričeva 53), Mlinotest trgovina Predtrg Radovljica (Ljubljanska cesta 39), Mlinotest trgovina Pritava Tržič (Pristavška cesta 45), Mlinotest trgovina Posavec Podnart (Posavec 6), Mlinotest trgovina Ratače (Ratače 99), Mlinotest trgovina Sara (Sara 6 A), Mlinotest trgovina Sveti Duh Škofja Loka (Sveti duh 143), Mlinotest trgovina Šišova Ljubljana (Šišova 14 A), Mlinotest trgovina Trnje Žaluzniki (Trnje 35), Mlinotest trgovina Voglje (Na Vozji 21), Mlinotest trgovina Zgornja Benica (V Čepuljah 19), Mlinotest trgovina Zgornji Brnik (Zgornji Brnik 114), Mlinotest trgovina Zrno Tržič (Trg Svobode 27)

Hotel Jelen, včeraj in nikoli več

V Galeriji Mestne hiše v Kranju je na ogled razstava z naslovom Hotel Jelen, včeraj in nikoli več, ki predstavlja zgodbo o uničenem arheološkem najdišču pod nekdanjim hotelom.

SAMO LESJAK

Kranj - Kot smo pred časom že poročali, je prišlo na območju pod nekdanjim hotelom Jelen do velike škode kulturno-arheološkega pomena. V začetku junija odkrito neprecenljivo najdbo, edinstven renesančni kamnolom, so namreč po hitrem postopku porušili, na njegovem mestu pa že raste nov poslovno-stanovanjski kompleks. Tako pri kulturnih delavcih, arheologih ter tudi pri širši javnosti je ta poteza upravičeno sprožila val nezadovoljstva in obžalovanja nad izgubljenim odkritjem.

Kamnolom v obrambnem jarku z ohranjenimi ostanki mlinskih kamnov, ki naj bi bil v uporabi od druge polovice 16. stoletja naprej, predstavlja prvovrstno arheološko najdbo, pomembno tako za mesto samo kot tudi za celotno slovensko ter tudi evropsko kulturno zgodovino. Najdbo so arheologi in kulturni delavci želeli ohraniti v najdeni obliki, "in situ", zato je takoj prišlo do sestanka med investitorji, projektanti, izvajalci ter predstavniki Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije. Na usklajevanjih je bil dosežen dogovor, naj se dela do nadaljnjega zaustavi-

jo, obenem pa bi skušali najti možnost za drugačno izvedbo projekta. Dogovor pa ni obveljal - že po nekaj dneh so se dela nadaljevala, kamnolom pa je izginil, porušen v prah.

Gorenjski muzej se je hitro odzval ter v prostorih Galerije Mestne hiše v Kranju postavil razstavo s pomenljivim naslovom Hotel Jelen, včeraj in nikoli več. Razstava, za katero sta najbolj zaslužna dr. Verena Vidrih Perko ter arheolog Rafko Urankar, je že na odprtju prejšnji teden pritegnila veliko število nad rušenjem upravičeno ogorčenih obiskovalcev. Predstavitev je kmalu dobila tudi politične konotacije, saj naj bi bilo, po besedah poslanca Branka Grimsa, za rušenje krivo Ministrstvo za kulturo, ki je prižgalo zeleno luč, medtem ko nekdanji župan Kranja Vitomir Groskrivca vidi v odnosu politično-ekonomskih veljakov, ki se ne ozirajo na kulturno pomembnost tega, pa tudi drugih dogodkov, pomembnih za slovensko kulturo. Ob odprtju prejšnji teden je dr. Perkova razstavo pospremila z besedami, naj bo razstava spomin in obenem opomin, da se kaj podobnega nikoli več ne zgodi.

Na slovesnosti ob odprtju razstave je bilo veliko obiskovalcev. / Foto: Tina Dokl

Razstavljene fotografije so pomemben dokument žal izgubljene preteklosti. / Foto: Tina Dokl

Zahtevajo rušitev bioplinarne

Predsednik okoljevarstvene organizacije Alpe Adria Green Vojko Bernard je napovedal vložitev zahtevka za rušitev bioplinarne v Zgornjih Pirničah.

SIMON ŠUBIC

Zgornje Pirniče - Mednarodna organizacija za zaščito okolja in narave Alpe Adria Green bo na Inšpektorat za okolje in prostor podala zahtevo po takojšnji rušitvi Bioplinarne Petač v Zgornjih Pirničah, je ta teden napovedal predsednik slovenskega društva Alpe Adria Green **Vojko Bernard**. "Zahteve še nismo podali, ker moramo še preveriti informacijo, ali je lastnik res začel graditi dodaten objekt, kakor smo prejeli informacije. V vsakem primeru pa smo prepričani, da je treba bioplinarno porušiti, saj ni bila zgrajena v skladu z izdanim gradbenim dovoljenjem, prav tako pa takšen energetski objekt ne sodi med stanovanjske hiše," je pojasnil Bernard. Gradbena inšpekcija je sicer že januarja letos ugotovila, da je zgrajena v nasprotju z izdanim gradbenim dovoljenjem, in napisala sklep o rušitvi objekta. Nanj se je investitor Miha Petač oziroma podjetje Bioštrom pritožil, ministrstvo za okolje pa o pritožbi še ni odločilo.

Bioplinarna, ki že vse od odprtja junija lani ne obratuje, je hotela zaradi gradnje brez ustreznih dovoljenj pridobiti novo gradbeno dovo-

Bioplinarna Petač v Zgornjih Pirničah / Foto: arhiv Gorenjski glas

ljenje, vendar ga zaradi nasprotovanja stranskih udeležencev v postopku, ki jih zastopa Alpe Adria Green, ni pridobila. Tudi na odločitev Upravne enote Ljubljana Šiška se je investitor pritožil na ministrstvo za okolje in prostor, ki je prejšnji mesec pritožbo zavrnilo, vendar ima investitor še možnost pritožbe na upravo sodišče. Ali jo je vložil, nam ni uspelo izvedeti.

"Poleg tega je bila za bioplinarno Organica Petač s strani upravljavca Bioštrom 18. februarja vložena vloga za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja, ki pa jo je investitor 13. aprila brez obrazložitve umaknil. Zaradi umaknitve vloge za pridobi-

tev okoljevarstvenega dovoljenja bomo v Alpe Adria Green podali zahtevo na inšpektorat za okolje in prostor, ki je edini pristojen za vodenje postopkov, povezanih z gradnjo brez ustreznih dovoljenj, in zahtevali, da ustrezno ukrepa. Pričakujemo, da bo inšpektorat zaradi novih okoliščin podal sklep o takojšnji rušitvi bioplinarne," pojasnjuje Bernard.

Ministrstvo za okolje in prostor je v zadnji odločbi ugotovilo, da je bilo osnovno gradbeno dovoljenje izdano za gradnjo hleva, naprave za bioplin, treh koritastih silosov, tovarne tehtnice, transformatorske postaje in stanovanjske hiše. Pri tem bi morali biti objekti za proiz-

vodnjo plina vezani na objekte kmetije in hleva. "V konkretnem primeru je investitor bioplinarno že zgradil z objekti, ki jih prvotno gradbeno dovoljenje sploh ni vsebovalo, in z objekti v drugačni velikosti in na drugi lokaciji, kot je bilo dovoljeno z gradbenim dovoljenjem. Zgrajen pa ni niti stanovanjski objekt niti hlev, na katerega naj bi bil objekt bioplinarne tehnološko vezan. Vsakršno drugačno postopanje bi tako predstavljalo sprenevedanje, neupoštevanje določb predpisov in bi bilo nenazadnje tudi v nasprotju z načelom ekonomičnosti postopka," je ministrstvo zapisalo v junijski odločbi.

Čipkarski dnevi

V nedeljo bo slovensko tekmovanje v klekljanju.

BOŠTJAN BOGATAJ

Železniki - Na dvorišču muzeja v Železnikih so včeraj slovesno odprli že 49. Čipkarske dneve, ki se bodo zaključili v nedeljo. Obiskovalci si že lahko ogledajo razstave domačih klekljaric v muzeju, v Lovskem domu razstavo učencev čipkarske šole OŠ Železniki in klekljarske sekcije upokoencev iz Straže pri Novem mestu, pri Meru razstavljajo Slovenski umetniki iz Groharjeve zbirke, pri Benedik čipke razstavlja Helena Kramar, fotografije pa Tine Benedičič, pri Špendalu pa je razstava fotografij manj znanih del Ivana Groharja.

Današnje dogajanje se bo začelo ob 17. uri z otroškim živžavom z medvedom Čalpinkom, čarovnikom Tonijem in delavnicami za otroke na Merovem dvorišču, ob 19. uri pa bo praznovanje 65-letnice delovanja Lovske družine Železniki na dvorišču nji-

hovega doma. Jutri, v soboto, bo najprej tržnica domačih pridelkov in izdelkov v starem delu Železnikov, ob 17. uri nogometna tekma ledik proti oženjenim, ob 20. uri predstavitev starega običaja pobiranja kranceljnov (začetek na Logu), ob 21. uri sledi še prikaz kovanja žebeljev. Takrat pa se bo začela tudi zabava s skupino Art na Merovem dvorišču.

Nedeljsko dogajanje se bo začelo z mašo za klekljarice (ob 10. uri), ko bodo prireditelji predstavili tudi domačo obrt in kulinariko, v počastitev Groharjevega leta pa slikarji začeli ustvarjati v starem delu Železnikov. Ob 14. uri sledi klekljarski spreved s konjeniki, Pihalnim orkestrom Alpov Železniki in mažoretkami. Ob 15. uri se bo začelo slovensko tekmovanje otrok in odraslih v klekljanju, sledil bo prikaz kovanja žebeljev, razglasitev rezultatov tekmovanja in zabava s Kiki bandom.

GORENJA VAS

Vodovod za razvoj turizma

Pred dnevi sta gorenjevaško-poljanski župan Milan Čadež in Sebastjan Trajkovski, pooblaščenec podjetja Energoplan, podpisala 890 tisoč evrov vredno pogodbo za gradnjo vodovodnega sistema Podvrh-Zapreval. Z njim bodo zgradili vodovodni sistem v naseljih Podvrh, Zapreval in Četena Ravan. "Z novim vodovodom bomo rešili problem zadostne in kakovostne oskrbe s pitno vodo tamkajšnjih prebivalcev, hkrati pa bomo zagotovili tudi pitno vodo za razvoj turistične dejavnosti na območju Starega vrha," je povedal župan Čadež. Pogodbena dela zajemajo gradnjo zajetja Bohinčev Mlin, črpališča Bohinčev Mlin, gradnjo novega vodnega zbiralnika Podvrh in izgradnjo cevovoda Podvrh-Zapreval v dolžini 4.371 metrov. Dela morajo biti po pogodbi izvedena do konca junija prihodnjega leta, projekt pa delno financira Evropski sklad za regionalni razvoj v višini 85 odstotkov vseh upravičenih sredstev. **B. B.**

Milan Čadež in Sebastjan Trajkovski sta podpisala pogodbo za gradnjo vodovoda pod Starim vrhom.

Perles pridobiva nove kupce

Prodaja kranjskega dela Hidrie Perles letos raste skoraj za petino, kar je posledica pridobivanja novih kupcev in novih proizvodov ter orientiranja v profesionalno električno ročno orodje.

BOŠTJAN BOGATAJ

Kranj - V kranjski Hidrii Perles, ki proizvaja električno orodje, so letos začeli sodelovati z ameriško korporacijo 3M, ki sodi med najbolj inovativne korporacije na svetu. "V začetni fazi sodelovanja bomo za njih proizvajali dva modela kotnih brusilnikov, hkrati pa potekajo pogovori za razširitev poslovanja," pojasnjuje Helena Pregelj Tušar iz Hidrie.

Danes korporacija 3M zaposluje več kot 75 tisoč sodelavcev, na leto ustvarijo 23 milijard ameriških dolarjev prodaje. Prisotni so v različnih panogah, od leta 2007 tudi pri programu električnega ročnega orodja. Mali kotni brusilniki, ki so razviti in izdelani v Hidrii Perles, bodo sprva namenjeni prodaji na evropskem trgu preko podjetij 3M Nemčija in 3M Velika Britanija, v teku so dogovori za širši spekter dobav na tržišču Združenih držav Amerike. "Prva pošiljka brusilnikov je šla na trg junija, ko smo se tudi srečali s predstavniki podjetja 3M Neuss v Nemčiji. Podrobno smo predstavili razvojni načrt za sedem novih potenci-

V Hidrii Perles imajo veliko novih kupcev, zaradi česar lažje lovijo pred meseci zastavljene načrte. / Foto: Gorazd Kavčič

alnih skupnih projektov," pravijo v Hidrii Perles.

Podjetje sicer po težavah zaradi gospodarske krize in tudi odpuščanj letos intenzivno pridobiva nove kupce. "Razen korporacije 3M smo pridobili še švicarski Lamello, Würth in Dynapack. Sodelovanje s temi kupci za nas pomeni prehod v strogo profesionalni segment električnih ročnih orodij, ki so namenjeni delu strokovnjakov v gradbeništvu," pravi Bojan

Gantar, glavni direktor Hidrie Perles. Letos so na tržišču dali tudi več novih izdelkov, med njimi novo linijo profesionalno litij-ionskih vrtalnikov, vrtalnik za mokro vrtanje in profesionalne kotne brusilke.

Prodaja celotne skupine Hidria Perles se letos giblje na ravneh iz prejšnjega leta, prodaja zgolj kranjskega dela Hidria Perles pa je za 18 odstotkov višja kot v enakem obdobju lani. "Pričaku-

jemo, da bodo naročila v prihodnjih mesecih dosegla naše načrte, ko smo si zadalj prodati za 14 milijonov evrov proizvodov oziroma približno enako kot lani," še pojasnjuje Gantar. Nove projekte pridobivata tudi hčerinski družbi Hidrie Perles - Perles Motor in Perles Gredi, ki rasteta s prodajo obstoječim kupcem pa tudi novim, med njimi sta tudi Domel Železniki in Kladivar Žiri.

Prodali tri četrtine cone

◀ 1. stran

Iztok Stanonik pravi, da bo letos prodaja zrasla za približno deset odstotkov glede na lansko, letos znova tudi zaposlujejo.

Skupna vrednost opremljanja in urejanja Gospodarske cone Dobje znaša kar 1,8 milijona evrov, od tega je občina dobrih 70 odstotkov pridobila iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in tudi državnega proračuna. "V gospodarski coni je dovolj prostora za tri podjetnike. Poleg Polycoma, ki zaseda veliko večino prostora, bosta imela tu nove poslovne prostore še Zidarstvo

Božnar in podjetje Mravlja. S slednjim moramo še podpisati pogodbo o nakupu zemljišč," je ob podpisu pogodbe povedal župan Milan Čadež.

Občina ima v sprejetem občinskem prostorskem načrtu v Poljanah že zagotovljena nova zemljišča za gospodarstvo in obrt. "Trudili se bomo, da bodo naši podjetniki lahko nadaljevali z delom in razvojem v domačih krajih. Vse, kar lahko naredimo na občini, je, da jim zagotovimo primerna zemljišča," je še povedal župan Čadež. Spomnimo, da je občina pred leti že uredila gospodarsko cono v Todražu.

LIPNICA

Nepremičnine bodo še obremenjevale Mehanizme

Skupščina Iskre Mehanizmi Lipnica je sprejela razdelitev bilančnega dobička v višini 350 tisoč evrov ali 1,75 evra bruto na delnico, preostanek, 1,24 milijona evrov, pa so prenesli v rezerve. Predlog, da bi iz podjetja izločili dejavnost nepremičnin in oblikovanju holdinga, s čimer bi izboljšali boniteto podjetja in s tem zagotovili njegov hitrejši razvoj, pa je vodstvo z Milanom Pogačnikom umaknilo. "Ta problem bomo morali rešiti in razmejiti neprermičninsko dejavnost s poslovanjem podjetja. Zaradi pritiskov večjih lastnikov pa smo ta problem raje odložili v dobro podjetja," je razložil Pogačnik. Iskra Mehanizmi je lastnik 300 tisoč kvadratnih metrov zemljišč v Kamniku, ki jih je kupilo v letu 2004 in s tem reševalo KIK Kamnik. Ko jih je Pogačnik želel prodati, pa so bivši lastniki vložili tožbe, s katerimi zahtevajo prenos posameznih nepremičnin nazaj na KIK v stečaj. Iskra Mehanizmi v Sloveniji sicer zaposluje okoli 450 sodelavcev, lani so dosegli 55 milijonov evrov prihodkov. Dobiček naj bi se letos povzpela na 1,2 milijona evrov. **B. B.**

KRANJ

Prenovljene spletne strani podjetja Prefa

Avstrijsko podjetje Prefa, ki se je v zadnjih 60 letih uveljavilo z razvojem, proizvodnjo in trženjem strešnih in fasadnih sistemov iz aluminija, je v začetku meseca predstavilo novo spletno stran v slovenščini si.prefa.com. "Oblikovali smo jo na način, da obiskovalcem omogoča zgolj z nekaj kliki dostop do vseh potrebnih informacij za Prefa streho," pojasnjujejo v slovenskem predstavništvu Prefe. Vsebinsko je sistemsko razdeljena na različne sklope produktov, tudi krovci, investitorji in arhitekti bodo našli vse potrebne informacije. Na spletni strani si obiskovalci lahko ogledajo tudi reference po Sloveniji. **B. B.**

Grad Bled maja pozitivno

Obrtno gradbeno podjetje Grad Bled, ki je od srede aprila v prisilni poravnavi, je maja tekoče posloval pozitivno. Kako delajo v zadnjih dveh mesecih, Sabina Piber ni odgovorila.

BOŠTJAN BOGATAJ

Bled - Na Ajpesovih straneh je Stevo Radovanović, prisilni upravitelj obrtno gradbenega podjetja Grad Bled, objavil prvo redno poročilo od začetka postopka prisilne poravnave tega podjetja. Od 14. aprila se je konstituiral upniški odbor, ki ga vodi Janez Gradišar iz Gorenjske gradbene družbe (prej Cestno podjetje Kranj), prisilni upravitelj pa je v tem času priznal za 1,23 milijona evrov terjatev, čeprav je 81 upnikov prijavilo za dobra dva milijona evrov terjatev.

Radovanović ugotavlja, da je poslovanje podjetja Grad Bled v prvih štirih mesecih pričakovano negativno zaradi zimskega obdobja mrtve sezone, ko so prihodki majhni, stroški pa na račun stalnih stroškov veliki. "Maja je dolžnik že posloval pozitivno, zmanjšali so se stroški plač, denarni tok je

Po načrtu finančnega prestrukturiranja naj bi Grad Bled v štirih letih polovično poplačal upnike. Prisilni upravitelj je priznal za 1,23 milijona evrov terjatev. / Foto: Tina Dokl

bil pozitiven," je v poročilo zapisal upravitelj, medtem ko poročila o junijskem poslovanju še nima, vendar tudi za to obdobje pričakuje pozitiven rezultat iz poslovanja. Grad Bled tekoče poravnava nesporne tekoče obveznosti, ki so nastale po za-

četku postopka prisilne poravnave.

Na vprašanja, kako Grad Bled posluje v zadnjih dveh mesecih, ali redno poravnava obveznosti in imajo dovolj dela, Sabina Piber, ki skupaj z Romanom Beznikom tvori upravo, ni odgo-

vorila. Spomnimo, da je Grad Bled postal plačilno nesposoben zaradi gospodarske krize in upadanja investicij, s tem se je močno povečala konkurenca in znižale cene na trgu.

Kot je zapisala uprava v načrtu finančnega prestrukturiranja (Piber in Beznik sta tudi solastnika podjetja s 11,85 odstotka, večinski lastnik PA je podjetje Elvo) je podjetje še leta 2009 ustvarilo 4,1 milijona evrov prihodkov, lani pa za 3,2 milijona evrov. Vrednost premoženja družbe je konec prejšnjega leta znašalo osem milijonov evrov, obveznosti pa je bilo za 8,3 milijona evrov. Lani so ustvarili izgubo v višini 2,8 milijona evrov. Po načrtu finančnega prestrukturiranja izhaja, da bi Grad Bled upnike poplačal polovično v štirih letih od dneva pravnomočno sklenjene prisilne poravnave in znižanju obrestne mere (1,5 odstotka).

89.8 91.1 96.3
Gorenjski prijatelj
Radio Sora d.o.o.,
Kapucinski trg 4, 4220 Škofja Loka,
tel.: 04/506 50 50, fax: 04/506 50 60,
e-mail: info@radio-sora.si
RADIO SORA

Organizirano na srečanje kmetov treh dežel

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj - Skupnost južnokoroških kmetov in Slovensko kulturno društvo Radiše bosta v nedeljo, 24. julija, pripravila na Radišah kmečki praznik - srečanje kmetov treh dežel. Ob pol enajstih dopoldne bo maša pred kulturnim domom, opoldne kosilo in zabava z ansamblom Tri Korenika, ob dveh popoldne začetek kulturnega programa, nato pa še druženje. Gorenjska kmetijska svetovalna služba organizira

na srečanje avtobusni prevoz, en bo odpeljal ob sedmih zjutraj z avtobusne postaje v Jereki in se bo ustavljala na postajah zgornje in spodnje bohinjske doline vse do Radovljice, drugi bo krenil na pot ob sedmih zjutraj iz Rateč in bo pobiral udeležence na vseh postajah do Radovljice. Prijave sprejema kmetijska svetovalna služba Barbara Kunšič do četrta, 21. julija, vsak delovni dan od 8. do 14. ure na telefonskih številkah 04/ 535-36-17 ali 051/684-163.

MEŠETAR

Odkupne cene mleka

Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja pripravlja tudi mesečno tržno poročilo za mleko, ki vključuje tako odkupno ceno mlekarne kot dobaviteljev. Mlekarne so maja letos za mleko, dostavljeno v mlekarne, s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin, plačale v povprečju 31,08 evra za sto kilogramov, kar je bilo za 19 centov ali za 0,62 odstotka več kot mesec prej. Ker je mleko v povprečju vsebovalo 4,1 odstotka maščobe in 3,32 odstotka beljakovin, je bila povprečna dejanska odkupna cena 31,81 evra in je bila za 7 centov ali za 0,22 odstotka višja kot aprila. Odkupovalci so za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin plačali 27,24 evra za sto kilogramov, cena, izračunana glede na vsebnost maščob in beljakovin v mleku, pa je znašala 30,10 evra. **C. Z.**

Odkupna cena (v EUR/100 kg) za mleko s 3,7 % maščobe in 3,15 % beljakovin (standard) in glede na dejansko vsebnost maščobe in beljakovin (dejanska)

Mesec	Cena mlekarne:		Cena odkupovalcev:	
	* standard	* dejanska	* standard	* dejanska
December 2008	33,40	35,69	n.p.	n.p.
Julij 2009	25,50	26,33	22,02	24,08
December 2009	26,17	27,79	22,22	25,41
Julij 2010	26,95	27,76	23,98	26,20
December 2010	29,98	30,70	24,93	28,85
Januar 2011	29,92	30,70	25,24	28,78
Februar 2011	29,96	30,82	25,34	28,86
Marec 2011	30,37	31,21	25,77	29,24
April 2011	30,89	31,74	27,03	30,11
Maj 2011	31,08	31,81	27,24	30,10

www.gorenjski-glas.si

MALA VELIKA KUHARICA

Ste tudi vi med tistimi, ki pogosto ne vedo, kaj pripraviti za kosilo? Mala velika kuharica je idealna rešitev za vas. V knjigi boste našli več kot 600 idej in receptov za pripravo jedi. Vsak recept je označen s stopnjo zahtevnosti, od enostavnih do zelo zahtevnih. Preizkusite se v pripravi začetnih jedi, glavnih jedi, solat in sladice!

Redna cena knjige je 24,90 EUR. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le **19,90 EUR** + poština.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

Med živino na planini Krma

Predstavniki agrarnih in pašnih skupnosti z zgornje Gorenjske so se izobraževali in družili na planini Spodnja Krma.

CVETO ZAPLOTNIK

Gorje - Na območju občin Bled, Gorje, Žirovnica, Jesenice in Kranjska Gora deluje dvaindvajset agrarnih in šest pašnih skupnosti, nekaj planin pa je v zasebni lasti. Večina predsednikov in članov gospodarskih odborov agrarnih oz. pašnih skupnosti se je pred nedavnim zbrala na planini Spodnja Krma na tradicionalnem srečanju, ki sta ga pripravili Agrarna skupnost Zasip in gorenjska kmetijska svetovalna služba. Kot je po srečanju povedala kmetijska svetovalka **Tatjana Grilc**, je bilo srečanje namenjeno strokovnemu izobraževanju, a tudi druženju. **Uroš Ambrožič**, predsednik Agrarne skupnosti Zasip, je predstavil planino Krma in način paše. **Dr. Tone Vidrih**, upokojeni redni profesor Biotehniške fakultete v Ljubljani, je opozoril na najpogostejše napake na planinah oz. na pašnikih, to so predvsem predolga zasedenost pašnika, nenadzorovana paša ter premajhna skrb za travno rušo in rodovitnost tal. **Boštjan Omerzel** iz medobčinskega inšpektorata in redarstva občin Jesenice, Gorje, Kranjska Gora in Žirovnica je predstavil nekatere okoljske "grehe", kot so odlaganje gradbenih in komunalnih odpadkov na kmetijskih in gozdnih površinah in na mokriščih ter nepravilno

Marjan Lukan, gospodar planine Krma, in Uroš Ambrožič, predsednik Agrarne skupnosti Zasip

čiščenje škropilnic za nanos fitofarmaceutskih sredstev.

Kot je povedal Uroš Ambrožič, agrarna skupnost šteje 34 članov, od tega jih polovico še redi živino. S pašo začnejo ob koncu aprila na skupno šestnajstih hektarjih

nižinskih pašnikov v okolici Zasipa. V prvih desetih dneh junija že tradicionalno odženejo govejo živino z nižinskega pašnika Hom v Spodnjo Krma, odtod pa po štirih tednih paše na planino Zgornja Krma na nadmorski višini od

1500 do 2000 metrov. Goveđu se konec junija pridruži še drobnica, ki jo odženejo neposredno v Zgornjo Krma in naprej proti Triglavu. Goveđa živina se po velikem šmarnu iz Zgornje Krme vrne nazaj v Spodnjo Krma in odtod okoli 20. septembra na nižinske pašnike na Hom, deset dni zatem pa še drobnica. Na planini se pase okoli sedemdeset goved in sto glav drobnice, število je že desetletja približno enako. Po podatkih iz Gerkov (grafičnih enot rabe zemljišč) je pašnih površin 53 hektarjev, dejansko pa jih je veliko več - okoli 120 hektarjev. Paše je dovolj, za preskrbo z vodo imajo osem korit, z zvermi nimajo težav. Za živino skrbi pastir, v Zgornji Krmi je pastirska kočica, ki jo je leta 2005 podrl plaz, a so z veliko znanja in volje postavili novo in še boljše.

Srečanje "na terenu", med živino na planini Spodnja Krma

JEZERSKO

Lovci kosili pašnik za jelenjad

Jezerški lovci so že pred desetimi leti očistili zarasti skoraj hektar velik zaraščajoči travnik v Komatevri, odtlej pa ga vsako leto redno kosijo in tako zagotavljajo pašo za jelenjad, ki se zadržuje na tem območju. Kot je povedal Franc Ekar, starešina lovske družine, se je letos košnje udeležilo skoraj trideset lovcev, ki poleg tega pašnika za divjad skrbijo na območju lovišča še za dobre štiri hektarje pašnih površin. Seno uporabijo za zimsko krmljenje divjadi v primeru hude zime. Z vzdrževanjem pašnikov izboljšujejo prehranske možnosti za divjad in zmanjšujejo škode po divjadi v gozdovih in na kmetijskih zemljiščih. **C. Z.**

KRANJ

Odkupna cena pšenice občutno višja kot lani

Čeprav se je cena pšenice na mednarodnih borzah znižala, so pridelovalci in odkupovalci ne torkovem sestanku v Murški Soboti sklenili, da se že dogovorjena izhodiščna cena v Sloveniji ne bo spremenila. Kmetje bodo tako za pšenico najvišje kakovosti A prejeli 225 evrov za tono, za pšenico kakovosti B1 207,5 evra in za pšenico B2 kakovostnega razreda 195 evrov, za pšenico kakovosti C pa cene niso določili. Pridelovalci so s ceno zadovoljni, saj je za 70 odstotkov višja od lanske, in jim zagotavlja boljši dohodek, če jo prodajo neposredno z njive, kot če jo porabijo za krmo živini. Dogovor o višini odkupne cene pomeni večje tveganje za mlinarje in peke, saj ne vedo, kako se bodo v prihodnje gibale cene na borzah. Po podatkih iz Pomurja bo letos pšenice kakovostnega razreda A le od tri do pet odstotkov, razreda B1 do 12 odstotkov, razreda B1 okoli 50 odstotkov in razreda C približno 30 odstotkov. **C. Z.**

LJUBLJANA

Dividenda delničarjem Ljubljanskih mlekarne

Ljubljanske mlekarne so ob koncu lanskega leta imele nekaj manj kot 1,8 milijona evrov bilančnega dobička. Po sklepu nedavne skupščine delničarjev so ga 642.203 evre namenile za izplačilo dividend (petnajst centov bruto na delnico), ostali dobiček pa bo ostal nerazporejen. Družba je lani imela 1,79 milijona evrov čistega dobička. S prodajo je ustvarila 147,2 milijona evrov čistih prihodkov ali 0,2 odstotka več kot leto prej, a za tolikšen porast prihodkov je morala prodati kar 8,4 odstotka ali 12.900 ton izdelkov več kot predlani. **C. Z.**

PLANINSKI IZLET: CJAJNIK (1965 M)

Prepadni stolp

Zelo zahtevna zavarovana plezalna pot, ki zaradi drzno speljane smeri meji na adrenalinski park. Ferata, ki se je ne da primerjati z nobeno v slovenskih gorah. Tura zahteva psihofizično stabilnost.

JELENA JUSTIN

Štiri leta so minila, odkar so v Avstriji s pomočjo evropskih sredstev nadelali ekstremno zahtevno, super ferato na Cjajnik. Do tedaj je bila ta vrtoglavna gora težko dostopna oz. so na njej stali le alpinisti, danes pa je preko njenih strmih stolpov speljano 900 metrov jeklenice. Vmes je nekaj skob, klinov ni nobenih, umetno narejenih stopov tudi ni. Kaj preostane drugega, kot vlečenje po jeklenicah, mestoma morda malce plezanja na trenje. Vsekakor je to tura, ki od gornika zahteva moč v rokah in dobro psihofizično kondicijo. Ja, danes gremo na Cjajnik.

Do izhodišča se zapeljemo čez Ljubelj in proti Borovljam/Ferlach. Sledimo oznaki za Bajdiše/Waidisch, od tam pa do vasi Seelcerkev/Zell-Pfarre. Sledi oster desni ovinek v smeri Koče pod Košuto/Koschutahaus. V poletnih mesecih se, menda, plačuje cestnina; no, ob mojem obisku je bilo treba plačati le parkirišče pri koči.

S parkirišča nadaljujemo v smeri markacij v gozd, proti vzhodu. Kmalu smo pri razcepu: levo gre pot proti Košutnikovemu turnu, mi pa gremo desno proti Cjajniku. Stopamo na prostrano melišče pod Macesjem in ga prečimo proti desni. Bolj se bližamo steni, kjer vstop v smer označuje rdeča pika, bolj se pot strmo vzpenja. V steno vstopi-

mo popolnoma opremljeni: čelada, samovarovalni komplet, plezalne rokavice, morda še kakšna gurtina in matičarka. Začenjamo na vzhodni strani gore in takoj, preko črnih, rahlo previsnih skal, prečimo v desno. Sledi lažji, ruševnat svet. Naslednja težava je grapa, na katere drugi strani je neizrazita polička, ki nas pripelje na desni rob izredno izpostavljenega severnega grebena, imenovanega Cjajnikovo rebro. S tega mesta se nam tudi prvič pokaže skoraj gladek stolp vrha Cjajnika. Do tja preplezamo nekaj vršičev, kjer je svet za spoznanje lažji, a do razcepa, ki je z dvema smernima tablama označen in viden že od daleč, se moramo še malce potruditi. Smo na razcepu dveh zavarovanih poti. Leva ima oceno D, desna ima oceno C. Izberemo *ta navito*, levo, težjo smer, ker bomo po desni sestopili. Jeklenice se poženejo naravnost navzgor, po skoraj gladki skali. Skobe so bolj skopo odmerjene, pa še te, ki so, so precej narazen ena od druge, tako da se resnično po tem gladkem stolpu vlečemo z rokami po jeklenici. Ko stopimo na vrh, smo ob ogromnem klinu, poleg katerega je vpisna knjiga. Do vrha smo potrebovali približno 2 uri in pol.

Ker smo si izbrali krožno turo, da bomo stopili še na Košutnikov turn, bomo sestopili v južno Cjajnikovo škrbino. Sestopimo ob jeklenicah, na-

Izpostavljena prečnica / Foto: Jelena Justin

ravnost navzdol. To je pravzaprav tista desna pot na prej omenjenem razpotju. S škrbine markirana steza zavije desno po gruščnatem svetu, ki ga krasi tudi nekaj trave. Vzpona je dobrih 100 višinskih metrov do Užnika, kjer zavijemo levo proti Košutnikovemu turnu, ki ga vidimo v daljavi. Po grebenski markirani poti, ki preči celotno Košuto, se povzpne na Macesje in Ostrv. Z nje ga se spustimo na sedlo pod Košutnikovim turnom, kjer se levo tudi odcepi zavarovana plezalna pot ÖTK Steig na severno stran Košute, po kateri sestopimo. Povzpne se še na Košutnikov turn, nato pa začnemo s sestopom po dokaj zahtevni ferati. Da so jo naredili še malo bolj adrenalinsko, so čez rdeče obarvano škrbino namestili viseči most. Hm ... verjetno za koga skoraj neresljiva uganka, a po drugi strani, kdor je vrtoglav, se tudi ne loteva izpostavljenih, zračnih zavarovanih poti. Most je odlično zavarovan, tako kot celotna

pot in najbolj *zoprn* je prvi korak na most, ker le-ta pod nami zaniha. Pripnemo se na jeklenico, ki jo imamo nad glavo, se po dobrem metru prepnemo in nadaljujemo do druge strani škrbine, s katere se po precej gladkih in izpostavljenih ploščah spustimo do ogromnega melišča. Z malce sreče bomo našli dele odličnega melišča, ki nam bo omogočalo hiter spust do gozda, kjer nas bo markirana steza pripeljala nazaj do izhodišča, do Koče pod Košuto.

Naj na koncu omenim, da je uporaba samovarovalnega kompleta NUJNA, ravno tako čelada, uporaba plezalnih rokavic pa priporočljiva, saj je vlečenja po ostri jeklenici precej in imamo prste lahko kaj hitro krvavo odrgnjene. Srečno!

Nadmorska višina: 1965 m
Višinska razlika: 685 m, krožna tura približno 900 metrov
Trajanje: 7 ur
Zahtevnost: ★★★★★★★★

Skoraj gladek vršni del Cjajnika / Foto: Jelena Justin

Vrh je precej prepaden. / Foto: Jelena Justin

Viseči most, pod katerim je prazen nič. / Foto: V. R.

Alenčica v pasti

ALENKA BOLE VRABEC

Pred koncertom imam celih deset minut, da skočim v knjigarno. Moj pogled se spreletava po tujih naslovi kot ponorela vešča v svetlobi. Iz kupa potegnem Cigansko kuhinjo, v podnaslovu piše: Spremenite skoraj nič v nekaj slastnega z ne tako tajinstvenimi sestavinami. Ideja za naslednjo kolumno! Na ovitku preberem, da ima avtorica imenitno istoimensko restavracijo v Bostonu. Prelistam, fotografij ni, čeprav je knjiga lično opremljena. In naslov obeta. Kupim! ... Doma se mi točno opolnoči knjiga odpre na strani: špinacne fetuccinne Alfredo! Tole je pa italijanski, kakšen ciganski recept! ... Brskam naprej! Nobenih bakrenih kotličkov, nič, kar bi spomi-

njalo na vonj in lesk ognja, ali na doma stolčene paprike. V furji sem z odprtimi očmi padla v past, iz katere mi lahko pomaga le bergla spomina. Bo pomagala? Bo!!! Spomnim se ciganske predstave v puzšti, slastnega ciganskega 'pörkelta' (variante našega golaža s paprično 'žerjavico') in 'roma lecco'. Nato v spominu zaživi še drugi konec Evrope. Saintes-Maries-de-la-Mer v Kamargi ob delti Rhone, kamor sta se čudežno rešili Marija Jakobova in Marija Saloma na begu iz Jeruzalema. Njuna temnopolta služabnica Sara je zaščitnica ciganov, ki se vsako leto 25. in 26. maja zgrnejo na romanje v ta kraj. In 'ciganka' (la bohémienne) je spremljala bikov zrezek, ki mi je potešil lakoto.

Lecso po romsko (roma lecco)

Za 6 oseb potrebujemo: 200 g mesnate slanine, 3-4 velike čebule, 2 kg zelenih paprik, 400 g paradižnika, odcejenega in brez semenja, 3 krompirje, 1-2 feferona, zelo drobno zrezana brez peščic, sladko in pekočo papriko po okusu, sol, voda za zalivanje.

Papriko očistimo in zrežemo na kolobarje, čebulo razrežemo na osminke, paradižnik na šestinke, krompir na ploščke. Slanino zrežemo na koščke, jo razpustimo in na njej zlato rjavo prepražimo čebulo. Potresemo s sladko papriko, ki se ne sme zažgati. Nato stresemo v lonec vso zelenjavo, popraži-

mo in dodamo malo vode in na srednjem ognju kuhamo do mehkega. Solimo. Ponudimo samostojno ali k mesu.

Lecso je sicer zelo priljubljena madžarska jed in jo marsikje postrežejo v milejši inačici, zraven pa ponudijo skoncentrirano omako pikantne paprike s pripombo: dodaj, kolikor preneseš.

Ciganka (la bohémienne)

Za 4 osebe potrebujemo: 500 g jajčevcev, 500 g zelo zrelega paradižnika, olupljenega in brez semenja, 2 sardelici, 4 žlice oljčnega olja, 1 strok česna, 2 žlici bazilike, 1 žlica moke, 4 žlice mleka, 2 žlici naribanega suhega kruha, sol, poper, sir po okusu.

Jajčevce olupimo, jih zrežemo na 5 mm debele rezine in rahlo zapečemo na 3,5 žlice oljčnega olja. Česen stremo, baziliko narežemo na trakce. Kruh naribamo. Jajčevcem dodamo paradižnik in dušimo na majhnem ognju.

Sardelici spravimo na pol žlice oljčnega olja, da postane ta kašasti. Posujemo z moko in dodamo mleko. Malce pokuhamo. Kašo dodamo jajčevcem skupaj s česnom in baziliko, popramo in solimo.

Nizko nepregorno posodo namastimo, pretresemo vanjo jed, poravnamo in posujemo s kruhom. Po žeji potresemo tudi s sirom (100 g). Damo v pečico, ogreto na 200, za približno pol ure. Jemo mlačno ali mrzlo z dobrim kruhom ali kot prilogo.

Anca ob večerih rada zapoje

Ta teden je 102. rojstni dan praznovala Anca Gantar ali Štefanova Anca s Sela pri Žireh. Čila in vedra pravi: "Delat' je treba."

BOŠTJAN BOGATAJ

Žiri - "Povsem enako se počutim danes, kot sem se pred dnevi," je ob 102. rojstnem dnevu, ki ga praznuje 11. julija, povedala Anca Gantar ali Štefanova Anca s Sela pri Žireh. Najstarejša Žirovka, ki ima visoko starost v genih - tako stric Franc Gantar kot sestrična Marjana Primožič (Žustova mama) sta dočakala 103 leta - pravi, da je recept za visoko starost preprost: "Delat je treba, učas pa tud mau sitn bit."

Anca Gantar z velikim šopkom rož za njen 102. rojstni dan.

Na začudenje, ali tudi v teh letih še poprime za delo, odgovarja, da je treba pogledati, kako se gospodari na kmetiji, rada pa gre tudi na vrt in njivo, ob večerih pa se usede pred domači prag in zapoje. Anca je, kljub slabšemu vidu, zdrava: "Vse lahko jem, vsak dan pa tudi kaj popijem (nasme). Kozarec rdečega vina!" Nikoli ni bila poročena. Nekaj časa je bila zaposlena v Alpini, doma je šivala copate in s prodajo zgradila hišo in hlev.

Nikoli ne zamudi svežih novic, ker težje bere, jih zato spremlja po radiu ali televiziji. Kriz, kakršno živimo zadnja leta, je vajena, čeprav je sedanja najhujša, ker je veliko ljudi brezposelnih. Zamenjala je štiri valute, vendar ji je evro zelo ljub, saj lahko

znova plačuje z drobižem, tako kot v mladosti s kronami. Treba se je znajti, pravi, v času obeh svetovnih vojn se je ona preživljala z nabiranjem borovnic.

Nikoli ni bila poročena, kot nezakonski materi ji je bilo sicer težko, pravi pa: "Vsak naj se briga zase. Sama na to veliko nisem dala. Zjutraj sem odšla na delo v tovarno, popoldne sem delala še doma." Vse življenje je preživela pri Štefanu in upamo, tako so ji želeli tudi domači župan Janez Žakelj ter člani društva upokojencev, rdečega križa in zveze borcev, da bo še več let tako čila in zbrana.

Da vročina ne bo usodna

Z upoštevanjem določenih ukrepov se lahko izognemo resnim posledicam visokih temperatur.

KATJA ŠTRUC

Žiri - Huda vročina lahko resno ogrozi zdravstveno stanje ljudi in sproži številne težave. Ob nepravilnem ravnanju je lahko celo usodna. "Previsoke zunanje temperature lahko sprožajo nastanek kožnih sprememb, utrujenosti, vročinskih krčev, vročinske izčrpanosti in vročinske kapi," pojasni **Dušan Sedej**, zdravnik specialista splošne medicine iz Žirov. Najbolj so ogroženi otroci do četrtega leta starosti, starejši od petinšestdeset let, ljudje s prekomerno telesno težo, kronični bolniki in ljudje, ki delajo na prostem.

Po večdnevni izpostavljenosti visokim temperaturam in nezadostnem nadomeščanju tekočin se lahko pojavi **toplotna izčrpanost**. "Kaže se z močnim potenjem, bledico, krči, utrujenostjo, slabostjo, omotico, glavobolom in omedlevo. Prizadeti je ogrožen, kadar so simptomi zelo hudi, če je srčni bolnik ali hipertonič. Potrebne počitek, hladne nealkoholne pijače, osvežujoče kopeli in lahka oblačila," pove zdravnik.

Vročinski krči največkrat prizadenejo ljudi, ki se med aktivnostjo močno potijo, saj s tem izgubljajo vodo in sol. To privede do bolečih mišičnih krčev v rokah, nogah in trebuhu. Ob nastopu krčev

Otroci do štirih let so v času hude vročine med najbolj ogroženimi. Potrebno je poskrbeti za njihovo ohlajitev in za to, da dovolj popijejo.

je potrebno takoj prenehati z aktivnostjo. Po počitku in pitju zadostne količine tekočin se krči v roku ene ure največkrat umirijo," pravi Sedej. Kadar telo zaradi vročine ni več zmožno uravnati telesne temperature, ko mehanizem znojenja odpove, lahko doživimo smrtno nevaren **vročinski udar**. Kaže se z zelo povišano telesno temperaturo, ki sega nad štirideset stopinj Celzi-

ja, z močnim in hitrim srčnim utripom, suho in vročo kožo, glavobolom, omotico, slabostjo, zmedenostjo in nezavestjo. "Prizadeti mora takoj v senco, potrebno ga je hladiti s kakršnimkoli sredstvom, spremljati njegovo telesno temperaturo in po potrebi nadaljevati s hlajenjem. V takem primeru je treba poklicati tudi zdravniško pomoč," razjasni specialist splošne medicine.

Dehidracija lahko nastopi zaradi zmanjšane vnosa tekočin ali zaradi bolezni. Zato je pri visokih temperaturah pomembno zvišati vnos tekočin. Piti je potrebno že preventivno, najmanj dva litra tekočine na dan. Ne le, ko čutimo žejo, temveč enakomerno preko celega dneva.

Dušan Sedej svetuje, da se izogibamo tudi alkohola, kofeina in pijač z veliko sladkorja. Tudi zelo mrzlih pijač ne smemo piti, ker lahko povzročijo želodčne krče. Oblačila, ki jih nosimo, naj bodo lahka, svetla in zračna. Glavo zaščitimo s primernim pokrivalom, nadenemo si sončna očala.

Čez dan se zadržujemo v zaprtih, hladnih prostorih. Poskrbimo za dobro prezračevnost prostorov, čez dan okna in vrata odpiramo čim manj. Doma se hladimo s hladno kopeljo ali prho. Nikoli ne puščamo nikogar v zaprtem parkiranem vozilu.

Živahno ob hladnih koritih Mostnice

Poletna vročina je v zadnjih dneh številne domače in tuje turiste prignala ob korita Mostnice. Novi upravljavec Turizem Bohinj želi potrojiti obisk te naravne znamenitosti.

MARJANA AHAČIČ

Stare Fužina - V sredo, na verjetno najbolj vroč dan tega poletja, se je ob slikovita korita Mostnice pri Stari Fužini čez dan prišlo hladiti kakih štiristo obiskovalcev, je povedal **Valentin Škantar**,

domačin, ki ob vhodu v to naravno znamenitost prodaja vstopnice. Največ je Nemcev, Nizozemcev in Francozov, ob koncih tedna, posebej ob nedeljah, pa je obisk še večji kot sicer. "Večina jih pride dopoldne. Marsikdo se ustavi pri meni in mi pove,

da je presenečen in navdušen nad slikovitostjo soteske," je povedal.

Upravljavec korit Mostnice je od letošnje pomladi naprej Turizem Bohinj, ki želi obisk te naravne znamenitosti povečati za trikrat, kar pomeni, da bi korita Mostnice

na leto obiskalo kakih 25 tisoč ljudi. Sotesko bi radi tudi dodatno uredili, skupaj s krajevno skupnostjo Fužina-Studor pa skrbeli za vzdrževalna dela in v prihodnje pripravili programe za različne skupine, s katerimi bodo povečali obisk.

Prijetno hladna korita Mostnice so v vročih poletnih dneh privabila posebej veliko obiskovalcev.

Domačin Valentin Škantar pravi, da so obiskovalci navdušeni nad sotesko. Največ jih pride ob koncih tedna.

GG mali oglasi

E-POŠTA: malioglas@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 47
www.gorenjskiglas.si

Čas velikih sprememb
Knjiga o pomenu etičnih vrednot in o vrednostnih osnovah naše družbe, o ceni potrošništva, o utvarah o svobodi in demokraciji, enakosti.

Slovenci in prihodnost
Knjiga analizira družbeno in politično stanje v Sloveniji ob osamosvojitvi in se ukvarja z odnosom posameznika do lastne narodnosti in državnosti, sprašuje o pomenu in vlogi koncepta države za posameznika in za narod.

Rojstvo države
Knjiga predstavlja celovit pogled na slovensko osamosvajanje, v luči katerega postavi tudi končno dejanje, to je rojstvo slovenske države od strankarske razdelitve Slovenije pred drugo sv. vojno do današnje osamosvojitve.

DARILO

Redna cena posamezne knjige je 24,90 EUR, akcijska cena posamezne knjige je **12,45 EUR** + poština. Komplet vseh treh knjig pa stane le **39,90 EUR** + poština. Poleg prejmete tudi darilo: knjigo s slovenskimi ljudskimi pripovedmi.

Knjige lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jih naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Za optimizem štiri zmage

Na dosedanjih štirih tekmah poletnega celinskega pokala v smučarskih skokih so vse zmage pobrali naši skakalci, to pa ekipi daje dodatnega poleta pred prvo tekmo FIS poletne nagrade, ki se ta konec tedna začne s turnejo po Poljskem.

VILMA STANOVNIK

Kranj, Ljubljana - Naša moška reprezentanca smučarskih skakalcev danes odhaja proti poljski Wisli, kjer se bo z jutrišnjimi kvalifikacijami in nedeljsko tekmo začela letošnja poletna velika nagrada FIS v smučarskih skokih. Tako vodstvo reprezentance kot tekmovalci so bili pred odhodom na poljsko turnejo, ki se bo nadaljevala v Szczyrku in Zakopanah zadovoljni, saj jim je na vseh štirih dosedanjih tekmah celinskega pokala, ki pa po udeležbi vendarle sodi v niž-

ji rang tekmovanja, uspelo doseči štiri zmage. Tako sta na prvih dveh tekmah v Kranju zmagala **Robert Kranjec** in **Jure Šinkovec**, na dveh tekmah minuli konec tedna v avstrijskem Stamsu pa je bil najboljši **Peter Prevc**.

"Štiri zmage naših tekmovalcev na začetku poletne sezone so zagotovo korak naprej in tudi na tekmah velike nagrade si želimo dobrih rezultatov. Moj načrt pa je, da z dobrimi rezultati v poletni sezoni dobimo še eno kvoto za zimsko sezono in s tem konstantno nastopanje s petimi tekmovalci," je po-

Po dveh zmagah minuli konec tedna v celinskem pokalu si triglavan Peter Prevc obeta dobre nastope tudi na tekmah poletne velike nagrade FIS.

udaril novi glavni trener naše reprezentance **Goran Janus**, ki je na poljsko turnejo odpeljal **Robija Kranjca**, **Petra Prevca**, **Jurija Tepeša**, **Mitjo Mežnarja**, **Jureta Šinkovca** in **Dejana Judeža**.

"Po dveh zmagah v celinskem pokalu sem priprav-

ljen tudi na dobre rezultate na tekmah na najvišjem nivoju. Veseli me, da sem veliko boljše pripravljen kot lani v tem času, vendar bo treba še delati na tehniki," je povedal maturant Peter Prevc, ki ga v avgustu čaka še nekaj šolskih obveznosti.

Kot je povedal direktor SZS Matija Vojsk, so s skakalci v zadnjih dneh rešili večino vprašanj, povezanih s pogodbnimi v novi sezoni, te dni pa naj bi uskladili še zadnje podrobnosti tako s trenerji kot tekmovalci.

Zlato čipko osvojila Goran in Danijela

Športno društvo Kamikaze je minulo soboto pripravilo 13. kolesarsko dirko za zlato čipko.

VILMA STANOVNIK

Železniki - Tradicionalne prireditve se je udeležilo 176 kolesarjev iz vse Slovenije. Prireditev je poleg zlote čipke štela še kot občinsko prvenstvo občine Železniki, udeleženci pa so lahko potrdili tudi kartonček akcije Slovenija kolesari.

"Tudi letošnja prireditev je zaradi gradbenih del na cesti Podrošt-Sorica potekala po spremenjenem programu. Tako so se tekmovalci povzpeli v Sorico skozi Sorški Po-

tok, kjer je kolesarjem delal dodatne preglavice zelo strm klanec," je v imenu organizatorjev povedal **Roman Prezelj**.

Progo je s časom 40:09 najhitreje prevozil Žirovec **Goran Ikič**, sledila pa sta **Aljaž Golob** in **Žiga Grošelj**. V ženski konkurenci je slavila **Danijela Svetik** (49:53), sledili pa sta **Barbara Benedik** in **Rada Žakelj**. Med domačini je med moškimi s progo najhitreje opravil **Mario Gortnar**, pri ženskah pa je zmagala **Irena Gartner**.

Iz Železnikov na Soriško planino se je povzpelo kar 176 kolesarjev in kolesark. / Foto: Rok Pjafjar

Kolesarji za pokal Polanskih Puklov

VILMA STANOVNIK

Poljane nad Škofjo Loko - Športno društvo Poljane, Športno društvo Špič Lučine, ŠD sv. Urban in ŠD Marmor Hotavlje so se odločili, da njihove sicer tradicionalne kolesarske prireditve povežejo v skupni pokal, ki so ga poimenovali pokal Polanskih Puklov. "Gre za točkovanje štirih kolesarskih vzponov na že tradicionalne cilje: Stari vrh, Pasja ravan, Javorč in Blegoš. Vsaka dirka je še vedno organizirana samostojno, pokal pa je nadgradnja vseh štirih, saj v njem sodelujejo tekmovalci na vseh štirih dirkah. Več star-

tov seveda pomeni več možnosti nabiranja točk za skupni pokal," pravi **Niko Stržinar** iz Športnega društva Marmor Hotavlje in dodaja, da tekmovalci zaradi pokala nimajo nobene dodatne startnine, kljub temu pa bodo na koncu najboljši prejeli nagrade.

"Osnovni moto pokala je udeležencem predstaviti lepote in zanimivosti Škofjeloškega hribovja, ki je prepleteno s cestami in stezami, predvsem pa v teh krajih živi veliko prijaznih domačinov," tudi pravijo organizatorji, ki že jutri, v soboto, vabijo na prvo od dirk, 11. cestno gorsko dirko Poljane-Stari vrh. Dirka, ki šteje

tudi za pokal Slovenije v cestno gorski vožnji in občinsko prvenstvo občine Gorenja vas-Poljane, se bo začela ob 10. uri pred Kmetijsko zadruogo v Poljanah, cilj pa bo na smučišču Grebljica. Proga je dolga 10 kilometrov, prijave pa organizatorji iz kolesarske sekcije Indu Team pri ŠD Poljane sprejemajo na dan tekmovanja od 8. ure dalje. Več lahko izveste na www.sdpoljane.si.

Naslednja dirka za Pokal Polanskih Puklov bo 7. avgusta na Pasjo ravan, 20. avgusta se bodo kolesarji pomerili v vzponu na Javorč, 18. septembra pa bo še dirka na Blegoš.

Kranjčani prvenstvo začenjajo doma

► 1. stran

"Tako novo vodstvo čaka težka naloga, z obiskom pa nam lahko pomagajo tudi gledalci, ki jih vabimo na vse tekme, tudi na nedeljsko," pravi **Miran Šubic**, trener **Siniša Brkič** pa dodaja, da je na širšem spisku trideset nogometašev, kadrovanja pa še niso povsem zaključili. Kot pojasnjuje športni direktor **Robert Mišija**, je ekipa še mlajša kot lani, v naslednjih dneh pa

naj bi preizkusili tudi španskega igralca.

Bolj uigrani so že v taboru Domžal, kjer so se prejšnji petek po zmagi nad Mariborom veselili prve lovorike, super pokala. Včeraj zvečer so odigrali prvo tekmo drugega kroga kvalifikacij za Evropsko ligo proti hrvaškemu Splitu (do zaključka naše redakcije se še ni končala), v nedeljo pa se bodo v prvem krogu državnega prvenstva v Velenju pomerili z ekipo Rudarja.

KAMNIK

Šimiceva vedno bliže olimpijskim igram

Naša najboljša triatlonka, 31-letna **Mateja Šimic** iz Tunjic pri Kamniku je izvrstno nastopila na svoji drugi tekmi za svetovni pokal v triatlonu. V Edmontonu v Kanadi je s časom 2:01:06 osvojila drugo mesto in zaostala le za Avstralko **Ashleigh Gentle**. S tem je dosegla največji uspeh slovenskega triatlona, sama pa je korak bliže do uvrstitve na olimpijske igre prihodnje leto v Londonu. Najprej pa jo čaka prvi nastop na tako imenovani Dextro seriji za svetovno prvenstvo, ki bo v Hamburgu. Zaradi nastopa čez lužo pa Mateja ni mogla nastopiti na državnem prvenstvu v olimpijskem triatlonu, ki ga je minuli konec tedna organiziral Triatlon klub Velenje. Med moškimi je naslov prvaka osvojil član domačega kluba **David Pleše**, pred **Jaroslavom Kovačičem** (TK Krško) in **Petrom Harnoldom** (ŠD 3šport), med ženskami pa je bila najboljša **Monika Oražem** (TK Inles Riko Ribnica), ki je slavila pred **Natašo Nakrst** (TK Ljubljana) in **Laurom Šimenc** (TK Gorenjska). V. S.

DOMŽALE

Gorski kolesarji za naslove prvakov v krosu

To nedeljo, 17. julija, bo v Domžalah potekalo letošnje državno prvenstvo gorskih kolesarjev v olimpijski disciplini, krosu. Organizatorji na prvenstvu pričakujejo vsa največja imena slovenskega gorskega kolesarstva, na čelu z **Blažom Klemenčičem**, ki je z osmim mestom na zadnji tekmi svetovnega pokala dokazala, da je v odlični formi in je tako glavna kandidatka za osvojitve naslova. Račune ji bo poskušala prekrizati **Tanja Žakelj**, bivša svetovna prvakinja v kategoriji do 23 let, ki je na zadnji tekmi svetovnega pokala končala kot na 12. mestu. Organizatorji so s svojo ekipo, Energijateam.com, z lanskega prvenstva v Kamniku odšli kot najuspešnejša ekipa, z največ osvojenimi odličji, letos pa jim bodo konkurirali predvsem sosedi s Kamnika ter člani ekipe Orbea Geax. Tekme v Domžalah, s startom pod Šumberkom, se bodo začele že ob 9. uri z najmlajšimi kategorijami, vrhunec dneva pa bo ob 11.30 s tekmo moške in ženske članske kategorije ter obeh mladinskih kategorij. V. S.

PLAVALNI KLUB KAMNIK VABI NA

10. mednarodni plavalni miting VERONIKA 2011

SODELUJEJO PLAVALNI KLUBI IZ SLOVENIJE IN TUJINE

sobota, 16. 7., ob 8.00

NA OLIMPIJSKEM BAZENU "POD SKALCO" V KAMNIKU

Pridite navijati za naše plavalce!

www.plavalniklub-kamnik.si

KRIMINAL

BOHINJSKA ČEŠNJICA

Z nožem nad policista

V sredo nekaj pred 8. uro so Operativno komunikacijski center Kranj obvestili, da 47-letnik iz Bohinjske Češnjice potrebuje pomoč policistov. Ob prihodu policistov je moški na javnem kraju vpil, v roki pa je držal tudi nož, s katerim je nato napadel policista. Policisti so 47-letnika predali v nadaljnji postopek zdravstvenem osebju.

DOLENJA VAS

Vzel cigarete in pijačo

V noči na torek je nekdo vlomil v poslovni prostor v Dolenji vasi. Vlomilec si je protipravno prilastil več zavojev cigaret in steklenic žgane pijače.

KRANJ, BLEJ

Tatvini motorjev

V sredo dopoldne so policiste obvestili, da je neznan storilec z dvorišča stanovanjske hiše v Kranju ukradel motorno kolo znamke Kawasaki Ninja ZX-6R, modre barve, na katerem je bila pritrjena tablica z registrsko številko KR LS-66. Pred dnevi pa si je neznan nepridiprav na Bledu prisvojil neregistriran moped Tomos APN 6, modre barve.

MEDVODE

Odnegli tehnične aparate

Pred dnevi so neznan storilci vlomili v stanovanjsko hišo v okolici Medvod, iz katere so odnesli več tehničnih aparatov. Lastnika so oškodovali za okoli štiri tisoč evrov.

KRANJ

Iz trgovine odnesli blagajno

Pred dnevi so neznan storilci vlomili v trgovino v Kranju. Odnegli so prenosno kovinsko blagajno, v kateri je bilo okoli tristo evrov, in prenosni računalnik Toshiba. Lastnika so nepridipravi oškodovali za okoli 1300 evrov.

ŠKOFJA LOKA

Slovaka vsiljivo beračila

Škofjeloški policisti so se pred dnevi odzvali na klic občana, ki sta ga na Kapucinskem trgu v Škofji Loki zmotila vsiljiva berača. Policisti so ugotovili, da gre za državljana Slovaške, stara 47 in 23 let, ki v času bivanja v Sloveniji tudi nista prijavi svoja bivališča. Policisti so obema izdali plačilna naloga.

JESENICE

Vlomil v avto

Nek tat je na Jesenicah vlomil v osebni avtomobil, iz katerega je pobral dokumente vozila, predvavalnik MP3 in črne boksarske rokavice. Lastnico je oškodoval za okoli dvesto evrov. **S. Š.**

ŠPIK

Padel tik pod vrhom

Pod vrhom Špika se je v sredo huje ranil 64-letni planinec iz Hrvaške. Na vrh Špika se je vzpenjal v skupini planincev, pri tem pa mu je okoli dvesto metrov pod vrhom zdrsnilo. Zaradi hudih poškodb so ga s helikopterjem Slovenske vojske odpeljali na zdravljenje v jeseniško bolnišnico. **S. Š.**

TRŽIČ, LUŽE

Ostala brez svojih vozil

Policisti so v zadnjih dneh zasegli dve vozili. V torek zvečer so tako v Trziču ustavili in kontrolirali 48-letnega domačina, ki je vozil osebni avtomobil brez veljavnega vozniškega dovoljenja. Že v ponedeljek pa so v Lužah kontrolirali sedemnajstletnega voznika iz Velesovega, ki je vozil neregistriran moped, tudi on ni imel ustreznega vozniškega dovoljenja. Vozili so obema zasegli, zoper oba pa bodo podali obdolžilni predlog na pristojno sodišče. **S. Š.**

Kljub pozivu sodnice do poravnave ni prišlo

V torek se je na kranjskem okrožnem sodišču končal dokazni postopek v odškodninski tožbi Elana zoper nekdanja vodilna Uroša Koržeta in Januša Šefmana.

SIMON ŠUBIC

Kranj - "Bodite pametni, pa se poravnajte. Eno rešitev boste že našli," je v torek na tretjem naroku 7,7 milijona evrov vredne odškodninske tožbe Elana zoper nekdanjega predsednika uprave nekdanje krovne družbe Skimar **Uroša Koržeta** in hčerinskega Ataca **Januša Šefmana** sprti strani zaman pozivala kranjska okrožna sodnica **Gordana Indihar Veličkovič**. Kot je namreč pojasnil pooblaščen zastopnik Elana, odvetnik **Miran Kos**, poravnava samo v tej zadevi ni možna, ker je "problem triplasten, saj obstajajo tri pravde". Pri tem je mislil še na tožbi, ki ju obravnava ljubljansko sodišče, v katerih Korže od Elana zahteva izplačilo menedžerske nagrade za obdobje 2000-2004 v skupni vrednosti 10,5 milijona evrov. Dokazni postopek se je sicer na kranjskem sodišču že končal, sodnica pa ima sedaj trideset dni časa za izdajo sodbe. Ker so vmes sodne počitnice, bo sodba najbrž znana šele septembra. Elan toži Koržeta in Šefmana, ker naj bi 1,8 milijarde tolarjev državnih sredstev, ki jih je Slovenska razvojna družba Skimarju (sedaj Elan) namenila za sanacijo proizvodnje plovil in smučí, neupravičeno uporabila za naložbe v trgovsko dejavnost v okviru družbe Atac.

Na zadnjem naroku je sodnica Veličkovičeva zaslišala še nekdanjega predsednika uprave Elana **Primoža Finžgarja** in direktorja Elana Inventa **Miho Štera**. Po mnenju Finžgarja, ki je v letih 2000 do 2004 vodil zimski del Elana, je imela naložba v nakup trgovskih podjetij M Sport in Šport 2000 pozitivne učinke za skupino Skimar. "Eden od tedanjih problemov je bil prihod tujih prodajnih verig na slovenski trg, na katerem je imel Elan vedno med 60 in 70 odstotki tržnega deleža. S pojavom Hervis in Intersporta, s katerima je Elan že sodeloval na tujih trgih, pa se je tržni delež v Sloveniji začel zmanjševati, zato se je tudi šlo v širjenje maloprodajne mreže. V začetku, kar je logično, je bil rezultat nekaj slabši, potem pa ni bilo razloga, da trgovina ne bi pozitivno poslovala. Naložbe je treba znati izkoristiti, prepričan sem, da bi jo mi izkoristili, če bi imeli možnost," je povedal Finžgar.

"S stališča Elana Inventa tedaj ni nastala nobena škoda," je na presenečenje prisotnih povedal **Miha Šter**, direktor Elana Inventa, ki je ob krovnem podjetju Elan tudi vložila tožbo zoper Koržeta in Šefmana. Na dodatno vprašanje sodnice, ali potem umika tožbo, pa je po krajšem razmisleku dejal, da pri njej vztraja. Šter je sodišču pojasnil, da je Elan leta 2000

Primož Finžgar: "Naložbe v trgovsko dejavnost so pozitivno vplivale na poslovanje skupine Skimar."

svojo dejavnost športnega orodja prodal zasebnemu podjetju Inventa, ki pa je kmalu zašlo v težave, zato so Inventa znova odkupili, on pa je prevzel njeno vodenje. "Moja prva naloga skupaj s Šefmanom je bila, da podjetje reorganiziramo. V letih 2003 in 2004 smo imeli pričakovane začetne težave zaradi sanacije podjetja in velikih vlaganj v trge in razvoj, od leta 2005 pa uspešno posluje. Trenutno smo v dobri kondiciji in na dobrem položaju na trgu," je povedal.

Po končani obravnavi je Elanov zastopnik Kos izrazil upanje, da bo v tej zadevi prevladala treznost in bosta obe strani dosegli kompromis. Ta pa ni odvisen le od Koržeta, temveč tudi od sedanjih lastnikov Elana. "Dejstvo je, da si mi ves čas priza-

devamo pogovoriti se in morda najti nek kompromis, vendar zaenkrat pogajanja stojijo," je povedal. Šefman pa je dejal, da je on le kolateralna škoda spora med Koržetom in Elanom.

Na ljubljanskem okrožnem sodišču se je v sredo končal dokazni postopek v eni od dveh tožb Uroša Koržeta proti Elanu za izplačilo nagrade za vodenje družbe. Tudi ljubljanska sodnica je stranki pozvala k poravnavi, a brez uspeha, saj Elan po besedah Koržetove odvetnice Irene Polak Remškar trenutno nima nadzornega sveta, ki bi o njej lahko odločal. Sodba o upravičenosti Koržetovega zahtevka za izplačilo približno šestih milijonov evrov nagrade za vodenje Elana med leti 2001 in 2004 bo znana jeseni.

Preiskali vse nasilne smrti

Slovenskim policistom v zadnjih treh letih in pol ni uspelo preiskati le enega od skupno 103 umorov in ubojev oziroma njihovih poskusov.

SIMON ŠUBIC

Kranj - Ob zadnjem uspehu slovenskih policistov, ki so v sodelovanju z italijanskimi in bosanskimi kolegi uspešno raziskali umor 58-letnega italijanskega državljanca iz Trsta (njegov truplo so na Primorskem našli 8. julija), je direktor Uprave kriminalistične policije na Generalni policijski upravi **dr. Jurij Ferme** poudaril, da zadnji primer dokazuje, da je slovenska policija uspešna pri zahtevnem preiskovanju umorov, z njim pa so nadaljevali

trend stoodstotne preiskanoosti umorov in ubojev.

Sodeč po uradni statistiki policije so bile v letu 2008, 2010 in v prvi polovici letošnjega leta v resnici preiskane prav vse nasilne smrti, le predlani policistom ni uspelo najti storilca v enem primeru umora. Leta 2008 so tako obravnavali in uspešno preiskali vseh sedem ubojev in trinajst poskusov ubojev ter en umor, leto kasneje pa so preiskali oba uboja in trinajst poskusov ubojev ter pet od šestih umorov in oba poskusa umora. Lani so polici-

sti prijeli domnevne storilce za vseh štirinajst ubojev oziroma poskusov ubojev in sedem dokončanih ali poskusov umorov. Letos so slovenski policisti obravnavali in raziskali že 21 poskusov ubojev in dva uboja ter deset umorov in pet poskusov umorov.

Na območju Policijske uprave Kranj lani ni bilo niti enega primera uboja ali umora, niti junijih poskusov, medtem ko so gorenjski kriminalisti v letu 2009 obravnavali pet poskusov ubojev in umor. V vseh pri-

merih so osumljence odkrili. Zadnji umor na Gorenjskem se je zgodil 10. julija 2009 v lokalni 1001 noč - Doner kebab na Jesenicah, ko je tedaj 29-letni Josip Leskovar z nožem enajstkrat zabodel 35-letnega znanca iz otroštva Tadeja Pusta s Koroške Bele. Obtoženi Leskovar je bil marca letos na kranjskem okrožnem sodišču oproščen, ker je bil v času dejanja neprišteven. Tožilstvo, ki je zahtevalo šestnajstletno zaporno kazen, je tedaj napovedalo pritožbo.

GG+

POGOVOR
ZANIMIVOSTI
KNJIGE IN LJUDJE
NA ROBU
RAZGLED

Orjaški lokvanj v botaničnem vrtu

V Botaničnem vrtu Univerze v Ljubljani so predstavili orjaški lokvanj - viktorijo. Velik list lahko prenese do 75 kilogramov razporejene mase ali otroka do 40 kilogramov. / Foto: Tina Dokl

Strani 16, 17

Od petka do petka

Predsednik državnega zbora Pavel Gantar bo 1. septembra odstopil s funkcije. Stran 14

Pogovor

Klementina Golija, dobitnica nagrade Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov Stran 15

Zanimivosti

Katera gora je tam? Odgovor ponuja Jernej Kokelj v novem pohodniškem vodniku. Stran 15

Od petka do petka

Predsednik državnega zbora Pavel Gantar je napovedal, da bo s funkcije odstopil 1. septembra.

Ivan Oman je skupaj z Janezom Janšo, Igorjem Bavčarjem in Lojzetom Peterletom predstavil zbornik Dvajset let samostojne Slovenije, ki je nastal na pobudo slovenskih poslancev Evropske ljudske stranke v Evropskem parlamentu.

Poslanec Alojzij Potočnik je sporočil, da ostaja v poslanski skupini Zares. Po odhodu nekdanjih poslancev Zaresa Vilija Trofenika in Alojza Posedela v poslansko skupino nepovezanih poslancev so se namreč pojavili namigi, da o tem razmišlja tudi gorenjski poslanec.

Gantar bo odstopil septembra

Državni zbor se je seznanil z odstopi ministric Darje Radić, Irme Pavlinič Krebs in Majde Širca, svoj odstop pa je napovedal tudi njegov predsednik Pavel Gantar.

SIMON ŠUBIC

Seznanitev z odstopi ministric

Ta teden so se državni poslanci sestali na zadnji redni seji pred parlamentarnimi počitnicami. Na njej so se seznanili z odstopi ministric iz vrst Zaresa Darje Radić (gospodarstvo), Irme Pavlinič Krebs (javna uprava) in Majde Širca (kultura), s čimer so jim funkcije tudi uradno prenehale. Hkrati jih je predsednik vlade Borut Pahor že obvestil, da bodo izpraznjena ministrska mesta začasno zasedli drugi ministri. Gospodarsko ministrstvo bo naslednje tri mesece vodil minister za razvoj Mitja Gaspari, vođenje ministrstva za kulturo bo prevzel Boštjan Žekš, sicer minister brez listnice, odgovoren za Slovence v zamejstvu in po svetu. Ministrstvo za javno upravo bo ob pomoči generalne sekretarke vlade Helele Kamnar začasno vodil kar premier Pahor. Majda Širca se je vrnila v poslanske klopi, od katerih se je moral posloviti njen Vito Rožej.

Gantar napovedal odstop

Predsednik državnega zbora Pavel Gantar je v ponedeljek napovedal, da bo 1. septembra odstopil s funkcije. Kot je pojasnil, je odstop edino verodostojno dejanje po odhodu stranke Zares iz vladne koalicije. SD Boruta Pahorja in LDS Katarine

Kresal je zato Gantar že pozval, naj v prihodnjem mesecu in pol predlagata novega kandidata za predsednika državnega zbora. Odstop s funkcije predsednika državnega zbora je bila osebna odločitev, razlaga Gantar in poudarja, da nanj v stranki Zares niso pritiskali. Predsednik državnega zbora še meni, da z napovedjo njegovega odstopa ne bo nastala politična kriza, nasprotno, odstop je po njegovem prispevek k njenemu razreševanju.

Zbornik Dvajset let samostojne Slovenije

Ob 20. obletnici osamosvojitve je na pobudo slovenskih poslancev Evropske ljudske stranke v Evropskem parlamentu nastal zbornik Dvajset let samostojne Slovenije, ki so ga pred dnevi predstavili avtorji prispevkov Janez Janša, Igor Bavčar, Lojze Peterle in Ivan Oman. Ob tej priložnosti je predsednik prve slovenske vlade Lojze Peterle opozoril na poskuse zamagljavanja dogodkov okoli osamosvajanja Slovenije, zato si želi, da bi prihodnje generacije vedele, za kaj je pri osamosvajanju Slovenije šlo in kdo je bil nosilec tega projekta. Tedanji obrambni minister Janez Janša je ocenil, da se je po rezultatu plebiscita za osamosvojitve Slovenije začel boj za interpretacijo, član predsedstva v času osamosvajanja države Ivan Oman

pa je opozoril, da se velikokrat romantično govori o enotnosti Slovencev pred dvajsetimi leti in sedanji razdeljenosti. Po njegovem se pozablja, da se je bilo treba tedaj za enotnost potruditi, saj so bile politične ovire velike. Urednik zbornika, ki ga bodo prejele vse splošne knjižnice v Sloveniji in dvanajst bibliobusov, je evropski poslanec Milan Zver.

Splošna participacija v zdravstvu

Ministrstvo za zdravje bo prihodnji teden predložilo vladi v potrditev dokument nadgradnje zdravstvenega sistema do leta 2020, s katerim naj bi razrešili temeljno vprašanje spremembe financiranja zdravstvenega sistema, so sporočili iz kabineta predsednika vlade. Med drugim so se dogovorili, da se za pokrivanje košarice zdravstvenih pravic poleg obveznega zdravstvenega zavarovanja uvede splošna participacija, ki bi tako nadomestila dopolnilno zdravstveno zavarovanje. Splošna participacija bo vzpostavljena in diferencirana na osnovi dohodka posameznika in bo predstavljala bolj solidaren in pravičnejši način zbiranja sredstev za potrebe zdravstva, so zapisali v sporočilu za javnost.

Ovadili nekdanjega veleposlanika

Nekdanjega veleposlanika v Španiji Petra Reberca

naj bi koprski kriminalisti ovadili zaradi več spolnih napadov na otroka, mlajšega od 15 let. Ministrstvo za zunanje zadeve je Reberca z mesta veleposlanika v Španiji odpoklicalo lani poleti, zaradi finančnih nepravilnosti na veleposlaništvu pa so ga oktobra odpustili. Ministrstvo je zoper Reberca podalo tudi prijavo suma gospodarskih kaznivih dejanj.

Popovič prepričljivo zmagal

Na nedeljskih županskih volitvah v Kopru je prepričljivo zmagal Borut Popovič, ki bo tako koprski župan že tretji mandat zapored. Podprlo ga je več kot 69 odstotkov volivcev. Tudi na volitvah novega mestnega sveta je prepričljivo zmagala Popovičeva lista Koper je naš.

Novela zakona o etažni lastnini

Državni zbor je sprejel novelo zakona o vzpostavitvi etažne lastnine na predlog pridobitelja posameznega dela stavbe in o določanju pripadajočega zemljišča k stavbi. Novela omogoča hitrejšo in lažje opravljanje postopkov vpisa etažne lastnine in določitve funkcionalnega zemljišča pri stavbah. Podprle so jo vse poslanske skupine. Novela med drugim prinaša prednostno obravnavo na sodiščih za vse začete postopke do leta 2013.

Na treh krajih v BiH

JELKO KACIN, ALDE/LDS

Teden je bil evropski, še bolj balkanski. Do četrta smo v Strasbourgu zasedali zadnjič pred dopusti, razpravljali in izglasovali marsikaj. Najbolj sem vesel dokumenta o pomenu aktivnega staranja, ki sem ga v imenu politične skupine usklajeval s poročevalcem, evropsko komisijo in Svetom EU. Besedilo pravi, da bomo imeli kvalitetno starost le, če bomo čim dlje družbeno in fizično aktivni, skrbeli za druge, razumeli ter sami sebi in drugim pokazali, kako smo potrebni in koristni. Liberalci smo ponosni, da smo s podporo Odbora za kulturo in šport vključili še športno udejstvovanje, kulturno izražanje, vseživljenjsko učenje in pros-

tovoljstvo. Živimo dlje. Kot upokojenci moramo pomagati drugim, da bi nas drugi obiskovali, skrbeli in nam pomagali. Države in vlade morajo aktivno vzpodbujati tak način življenja.

V BiH sem bil na treh različnih krajih. Pred šestnajstimi leti so jim po zaključku hrvaške ofenzive "nevihta" z vojaško operacijo NATO vsilili mir. Dobili so "Daytonski mir", daytonsko ustavo, a se soočajo in ovirajo na druge načine, da bi prvi dokazali, da BiH ne more preživeti skupaj, drugi pa ravno obratno. Sam verjamem drugim in jih podpiram. Tik pred začetkom hrvaške ofenzive se je v Srebrenici zgodilo etnično čiščenje -

genocid, Sile Republike srbske pod poveljstvom Radka Mladića so pobile več kot osem tisoč fantičev, fantov, mož in starcev - ker so bili muslimani. Politika Republike srbske na različne načine poskuša zankati genocid, zato sem šel v "distrikt Brčko", kjer je predsednik vlade Srb, predsednik skupščine Musliman - Bošnjak, podpredsednik pa Hrvat. To je edino območje, kamor so se v večini vrtnili begunci, pa tudi edina skupnost, ki jo vodi Srb, ki je ponedeljek, 11. julija, ko se je začelo pobijanje, razglasila za dan žalovanja. To je morda majhen korak za Brčko, a ogromen korak za BiH. Med dopusti so sklicali izredno sejo skupščine,

da bi še pravočasno sprejeli odločitev, da z Univerzo v Ljubljani odprejo oddelek študija računalništva. Sanjajo prihodnost, hočejo naprej. Če jih ne bi bilo, bi si Brčko morali izmisliti.

V nedeljo so mi v Sarajevu izročili listino o nazivu častni občan kantona Sarajevo, v katerem živi skoraj 450 tisoč ljudi. Želijo si pomoči od zunaj, pozitivnih zamisli in novih predlogov. Kdo bo vlekel BiH naprej, če ne Sarajevo? PV je praktičen, zagledan naprej, želi razvoj, načrtuje tramvajsko povezavo obeh delov Sarajeva, ki ju še vedno ločuje etnična črta.

V ponedeljek pa v Potočarih, kjer so pokopali še 613

identificiranih žrtev. Tudi gospa Kata se je odločila za pokop, čeprav so pri Zvorniku našli le del čeljusti in en sam sinov zob. Ne bo več čakala na odkritje novih grobnic, da bi našli več kosti. Zdaj, ko je Mladić končno v Haagu, želi končati trpljenje. Hoče živeti in dati življenju nov smisel.

Za uro in pol sem se med Sarajevom in Brusljem ustavil doma. Vidim in slišim, da je bil naš PV takrat v Dubrovniku, kjer je tekal po Stradunu in telovadil na plaži. Pavle Gantar je najavil svoj odstop po dopustih. V primerjavi s problemi, ki jih imajo v BiH, se mi zazdi dogajanje doma prazno in plehko.

Pogovor

Pomen lastnega likovnega jezika

Konec junija je ob odprtju razstave v Hypo Galeriji v Ljubljani stanovsko nagrado Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov prejela akademska slikarka Klementina Golija iz Kranja. Govorila sva o preteklem delu in novih ustvarjalnih izzivih.

IGOR KAVČIČ

Poleg Jakopičeve nagrade je prav nagrada Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov najvišja stanovska nagrada na področju likovne umetnosti pri nas. Kako poteka izbor nagrajenca?

"To je nagrada, ki jo bodisi posameznikom ali skupini podeljuje Zveza društev slovenskih likovnih umetnikov za najboljši umetniški projekt oziroma razstavo, ki je bila pripravljena v zadnjih treh letih. Izbor kandidatov za nagrado poteka tako, da regionalna društva predlagajo projekt oziroma umetnika. Letos nas je bilo pet nominirancev, možnost pa smo imeli glasovati vsi, ki smo včlanjeni v zvezo, po seznamu je to kar šeststo članov."

In izbran je bil tisti, ki prejme največ glasov?

"Tako nekako. Zato se mi zdi nagrada še toliko bolj

dragocena, saj glas zate dajo tvoji stanovski kolegi. Predstavljajte pa si, kako je včasih težko pridobiti priznanje kolegov, s katerimi ste v isti stroki. Tovrstnih nagrad je v Sloveniji nasploh malo. Pred leti je bilo več likovnih ali grafičnih bienalov, tudi Biennale mesta Kranja, ki sem ga v veliki meri pripravljala jaz, zdaj v času krize je tega manj. Sicer pa je vsaka nagrada umetniku priznanje za njegovo delo."

Nagrada gre vašemu projektu Uvid - ok(n)o v dušo, če se ne motim?

"Tako je. Nagrado sem dobila za razstavo *Uvid - ok(n)o v dušo* v Mestni galeriji 2 v Ljubljani in v vseh treh galerijah Gorenjskega muzeja v Kranju, ter za sklop razstav v tujini. Sodelovala sem na skupinskih razstavah v Regensburgu v Nemčiji, Schiedamu-Rotterdamu na Nizozemskem, Bologni, Beljaku ... imela pa sem tudi

nekaj samostojnih razstav, recimo na Sveti Hemi, v St. Veitu in Gmündu v Avstriji. Predstavljala sem dela iz mojih ciklov iz preteklih let: *Misterij svetlobe, misterij teme, Geografija spomina*, seveda s poudarkom na že omenjenem *Uvid - ok(n)o oko v dušo*."

Je nagrada začetek ali konec nekega ustvarjalnega obdobja?

"Vsaka nagrada je spodbuda za nadaljnje delo in potrditve, da si na pravi poti. Je pokazatelj neke prehojene ustvarjalne poti, mnogoterih iskanj in tvojega umetniškega razvoja, ob nagradi razmišljam o nekem zaključnem ciklu, ki je imel v preteklosti različne bolj in manj dobre faze. Ko s časovne distance gledaš nazaj, lažje vidiš, kaj bi mogoče naredil drugače, v katero smer bi še lahko raziskoval ... A vendarle, pomembno je, da vseskozi gradiš nek svoj likovni

slog, jezik, svojo pisavo in tako pelješ naprej svojo lastno zgodbo."

Kako pomembno je za umetnika preseganje okvirov lastnega življenjskega in ustvarjalnega okolja?

"Zame kot slikarko in človeka je pomembno, da si tako geografsko, kot intelektualno širim obzorje. Kar se tiče razstavljanja, vedno znova poskušam najti primerne galerije zunaj Slovenije, odvisno, kje se odpirajo nove možnosti. Letos v novembru pripravljam literarno-likovni projekt z Lucijo Stupica in sicer v sodelovanju z našo ambasado v Bruslju in univerzo v Gentu."

Kaj boste vi razstavili?

"Razstavi bo naslov *Rdeča pokrajina*, Lucija bo napisala nekaj pesmi na moje slike, jaz pa naslikala nekaj slik na njene pesmi. Mislim, da bom v Belgijo peljala okrog petindvajset del. Že septem-

Nagrado ZDSLU je Klementini Golija podelil predsednik uprave Hypo Group Alpe Adria Alexander Picker.

bra bova s Klavdijem sodelovala na skupinski razstavi v Stockholmu, kjer bova gostovala v okviru Društva likovnih umetnikov Ljubljana, tu je nekaj razstav na sosednjem avstrijskem Koroškem v Feldkirchnu, pa v gradu Portscharh v Spitalu ..."

Še nikoli vas nisem vprašal, kako na vašo umetniško ustvarjanje vpliva dejstvo, da je tudi vaš življenjski partner Klavdij Tutta uspešen slikar?

"To je vsekakor pozitivna okoliščina. Imava tako skupne razstave kot tudi samostojne projekte. Vsak ima svoj način dela in program razstav, kaj in kje se bo pojavljalo, je pa res, da naju skupno delo v ateljeju združuje, saj se veliko pogovarjava o tem, kar delava. Tudi sicer cela družina živi v duhu umetnosti. Kadar gremo na dopust, so ponavadi na prvem mestu galerije in muzeji. Na neki način se vse naše življenje vrti v tem krogu."

Panoramski pogledi z vrhov

Katera gora pa je tamle? Pogosto vprašanje, ki si ga postavljajo planinci, ko se s kakšnega vrha ozirajo po okoliških hribih. Odslej si bodo pri določanju vidnih točk lahko pomagali z novim vodnikom Julijske Alpe 360 stopinj.

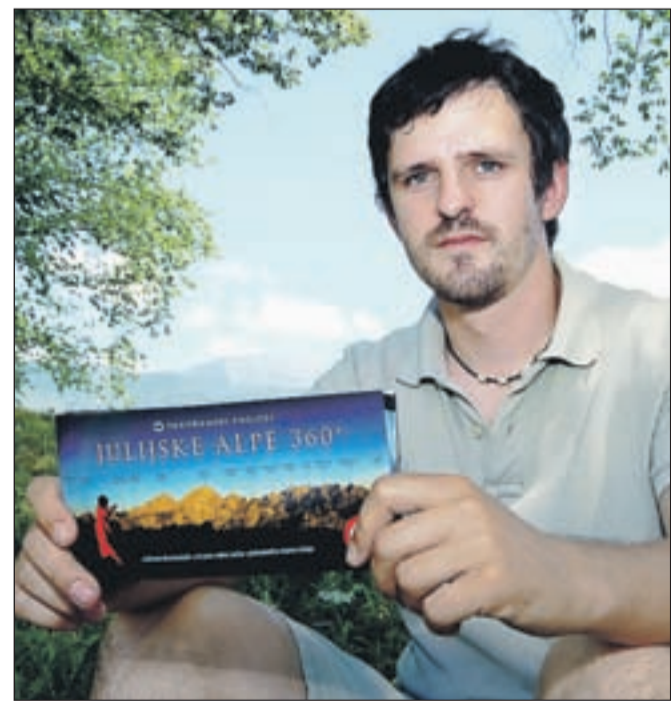
URŠA PETERNEL

"Ideja je nastala že leta 2005 na vrhu Špika, ko sva z očetom opazovala skupino ljudi, ki so se prepirali med seboj o tem, kaj vidijo okoli sebe. Takrat sem prvič pomislil, da bi bilo smiselno izdelati knjižico s panorami vrhov, ki bi jo planinci lahko vzeli s seboj v gore in bi jim pomagala pri določevanju vidnih točk. Konec koncev hodimo v hribe v veliki meri zaradi razgleda z vrha," pripoveduje Jernej Kokelj, mladi oblikovalec in ljubitelj gora iz Lesc. "Ko sem kasneje brskal po spletu, sem ugotovil, da takšne knjige v svetu še ni. To mi je dalo dodaten zagon in takoj sem začel razmišljati, kako bi panorame uredil v pohodniško obliko." Zamisel je počasi začela dobivati konkretne oblike, del obvezne opreme na Jernejevih planinskih vzponih je postal

fotoaparati, podatki s starega dobrega kompasa in satelitskega navigacijskega sistema pa so se začeli transformirati na papir ... In pred dnevi je luč sveta ugledala pohodniška knjižica z naslovom Julijske Alpe 360 stopinj, nad vse zanimiv in uporaben žepni vodnik, ki vsebuje 24 izbranih 360-stopinjskih panoram vrhov Julijskih Alp. Debeli peč, Jalovec, Kanjavec, Razor, Stenar, Mala Mojstrovka, Špik, Prisojnik, Viševnik, Veliki Draški vrh, Triglav - to je le nekaj dvatisočakov, vključenih v knjižico, s katerih vrhov sta Jernej in soavtor Damjan Leban napravila 360-stopinjske panoramske fotografije in potem z veliko truda in preverjanja in ob pomoči treh prekaljenih planincev označila vse vidne vrhove. Že samo fotografiranje je bilo zahtevno delo, v prvi vrsti je bilo treba uloviti pravo svetlobo, zato se

je bilo na kakšen vrh treba povzpeti tudi po trikrat. "Panoramske fotografije zahtevajo lepo vreme in predvsem dobro vidljivost. Fotografiranje so bile v večini z ene točke, kjer je bil vrh širok ali grebenast, pa tudi z več točk, da smo zajeli čim boljši pogled. Ugotovili smo, da najboljše posnetki nastanejo okoli poldneva, saj je takrat svetloba najbolj enakomerno razpršena. Najslabši letni čas je poletje zaradi vlage v zraku in posledično slabše vidljivosti," pripoveduje Jernej. Po fotografiranju pa je sledil še en zahteven del projekta - določanje vrhov. "Vsa zahvala gre mojemu očetu Borutu Kokelju, Janezu Pretnarju ter Damjanu Lebanu, saj so preživeli mnogo ur pred računalnikom in zemljevidi. Za osnovo smo vzeli karti Planinske zveze Slovenije Julijske Alpe, vzhodni in zahodni del, poleg tega pa

smo si pomagali s še vsaj ducat drugimi zemljevidi in spletno aplikacijo. Kljub temu smo morali rešiti še veliko dilem. Mislim, da nam je na koncu uspelo zelo natančno določiti vse točke," dodaja Jernej. Glede na to, da je Jernej oblikovalec - obiskoval je Akademijo za likovno umetnost, oddelek za vizualne komunikacije v Ljubljani, sedaj pa deluje kot samostojni kulturni delavec na področju grafičnega oblikovanja - je končni izdelek tudi z oblikovalskega vidika izjemno delo. A knjižica ni le lep pogled, je tudi uporabna, žepne velikosti, da je primerena za nošenje v nahrbtniku ali žepu, papir je plastificiran, knjižica pa je spravljena v plastičnem etuiju. Izšla je v nakladi dva tisoč izvodov, prve izvedbe so navdušeni planinci takoj vzeli za svoje, a kot pravi Jernej, bo postopoma v prodaji v vseh knjigarnah, pla-

Jernej Kokelj: "Ljubezen do gora in nasploh do narave izhaja že od malih nog, saj sem s starši in pohodniškim krožkom prehodil dobršen del naših gora, kasneje pa sem to nadgrajeval z bolj avanturističnimi potovanji po tujini. Veseli me, da mi je s to knjigo uspelo združiti prav ti dve strasti, oblikovanje in gore." | Foto: Anka Bulovec

ninskih kočah, turističnih centrih, trgovinah s pohodniško opremo ter nekaterih spletnih straneh, sposoditi si jo bo mogoče tudi v nekaterih knjižnicah. Trenutno je na voljo na uradni spletni strani www.panoramski-pogledi.si in v knjigarni Planinske za-

ložbe v Ljubljani. Njeni avtorji pa že snujejo nadaljevanje projekta Panoramski pogledi, ki naj bi zajemal tudi ostale vrhove in gorstva. Trenutno nastajajo Karavanke 360 in upajo, da bo knjižica na voljo že prihodnje sezono.

Orjaški lokvanj v botaničnem vrtu

V Botaničnem vrtu Univerze v Ljubljani so predstavili viktorijo (*Victoria amazonica*). Velik list lahko prenese do 75 kilogramov razporejene mase ali otroka do 40 kilogramov. Struktura lista je bila tudi navdih številnim arhitektom.

Trije strokovnjaki, doktorji znanosti, od leve Tom Turk, Jože Bavcon in Mihael Toman

Listi hitro rastejo in so že sedaj veliki. Kdaj bo, če bo orjaški lokvanj zacvetel, je težko napovedati. / FOTO: TINA DOKL

Tropski rastlinjak je bil zgrajen lani ob dvestoletnici Botaničnega vrta. Za obiskovalce je poleti odprt od ponedeljka do petka od 12. do 18. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 10. do 18. ure. / FOTO: TINA DOKL

SUZANA P. KOVAČIČ

Orjaški lokvanj - viktorija (*Victoria amazonica*) je iz porečja Amazonke, v Botaničnem vrtu Univerze v Ljubljani pa jim ga je prvič uspelo vzgojiti iz semena. Seme izvira iz berlinskega botaničnega vrta, z izmenjavo med botaničnimi vrta so ga prinesli v Zagreb, od tam gojenih rastlin pa so seme pripeljali v Ljubljano. Posejali so ga v drugi polovici januarja. Štiri tedne je trajalo, da je vzklilo. "Rastlino je treba čim bolj pustiti pri miru. V rastlinjaku ima dovolj hranil. Voda je ogrevana od 28 do 30 stopinj Celzija," je povedal direktor Botaničnega vrta dr. Jože Bavcon in dodal: "Struktura lista viktorije je bila navdih številnim arhitektom. Ob prihodu v Evropo je bila viktorija tako velika posebnost, da so gradili posebne rastlinjake prav za gojenje te rastline. Še danes pa viktorija velja za atraktivno rastlino v rastlinjakih, ki pritegne oko slehernega obiskovalca."

V Amazonki je viktorija trajnica, pri nas enoletnica. "Veliki lokvanjevi listi niso samo lepi, ampak tudi nosilni. Velik list namreč lahko prenese do 75 kilogramov razporejene mase ali otroka do 40 kilogramov. Viktorija ima v naravi tolikšne in tudi močne liste, ker je na dnu dovolj hranil, primanjkuje pa kisika, ki ga po do deset metrov dolgih pecljih dovaja do korenin (v rastlinjaku je globina vode precej nižja, približno 75 centimetrov, op. a.). Glede na tolikšen list, je velik tudi cvet, in sicer do štirideset centimetrov. Odpira se zelo zanimivo: prvi večer je bel in zelo diši. Privablja hrošče, ki v njem najdejo hrano. Ob tem se zgornji cvetni listi zaprejo, hrošči ostanejo ujeti v cvetu. Medtem dozorevajo prašniki in hrošči nehote sprostijo cvetni

Tropske rastline imajo večinoma zelo hitro rast, vsaj v mladostni fazi. Prebiti se morajo do svetlobe, šele tam se njihova rast upočasnjuje. Nič drugače se s temi rastlinami ne dogaja v rastlinjakih s tropskimi razmerami. Kako hitro te rastline rastejo, lahko spremljate v novem tropskem rastlinjaku botaničnega vrta. Prve rastline so vanj zasadili decembra 2010. Kljub relativno kratkemu času je na začetku poletja rastlinjak že popolnoma zelen, mnoge rastline so v tem času zrasle kar za nekaj metrov.

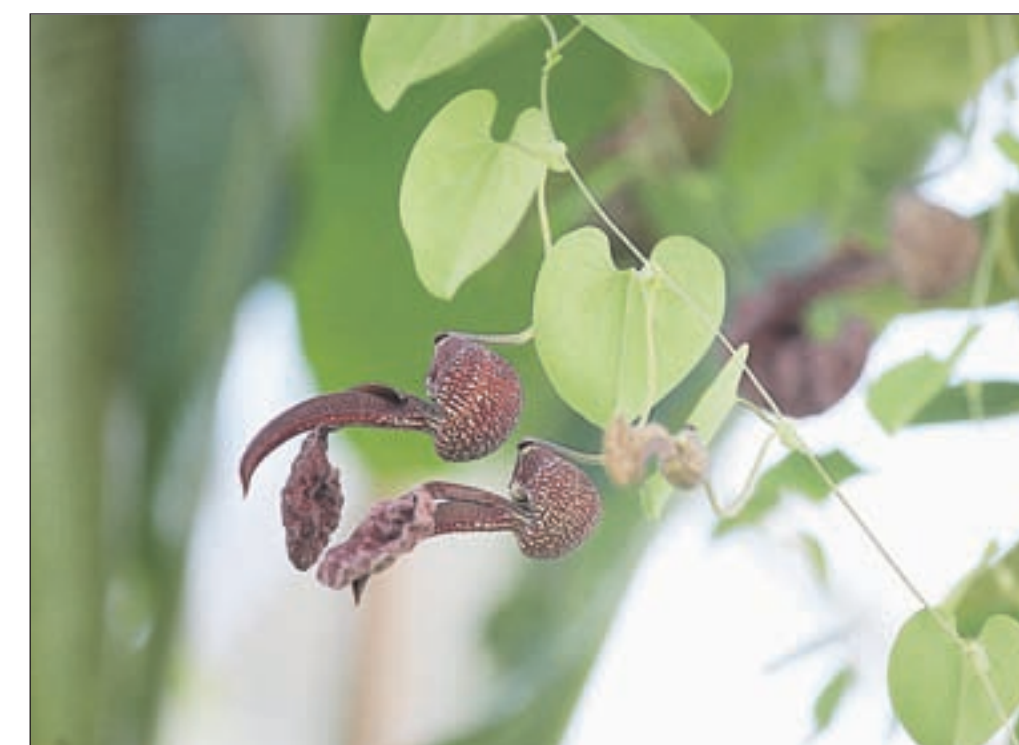
prah. Naslednji večer se cvetovi odpro, vendar so rožnate barve in ne dišijo. Hrošči odlete do drugega, belega cveta, s seboj pa prenesejo cvetni prah. Ker bi hrošči lahko odleteli na naslednji bel cvet, ki bi bil od iste rastline, le-ta jih ima več, so tisti dan vsi cvetovi rožnati, šele naslednji dan bodo zopet beli. Ni kaj, do podrobnosti izdelan program, ki preprečuje samooprašitev in samooploditev. Nato cvet potone in razvije se seme, ki potem kali na dnu," je v knjigi Sredozemske in tropske rastline opisal viktorijo dr. Jože Bavcon.

Lokvanj z ogromnimi trni

Dekan Biotehniške fakultete v Ljubljani prof. dr. Mihael Toman je viktorijo opazoval v njenem izvornem okolju v Južni Ameriki. "Rastlina, ki jo imamo v botaničnem vrtu, je res še majkna v primerjavi s tistimi, ki rastejo v naravnem okolju, kjer listi dosega velikost blizu metra in pol, tudi dva metra. Najbolj fas-

cinantno je, da se robovi listov zavijajo in nastane neke vrste čolniček, na katerem se prevažajo domorodna ljudstva. Vse, kar vidite na tej rastlini, te v naravnem okolju resnično prevzame. Raznobarvni cvetovi ... Ko se cvet zapre, ga je praktično nemogoče odpreti; morda bi ga lahko razrezali z mačeto, in še to z zelo močnimi udarci. Druga stvar, ki me je presenetila, če si predstavljate ogromna območja, prekrita z velikimi listi, so bila ptičja gnezda z jajci, ponekod tudi z mladiči, ki so gnezdila na listih. Tretje, kar je zelo fascinantno, pa so ogromni trni. Trnast je spodnji del cveta, steblo so trnaste, predvsem pa spodnji del listov. Trni so veliki več kot dva centimetra, temno rjavi, zelo trdi. Največ lepih primerkov ogromnih rastlin najdemo v porečju Orinoka, njegovih pritokih, stranskih rokavov," je dejal Toman in dodal, da upa, da bo tudi viktorija v ljubljanskem botaničnem vrtu kdaj zacvetela.

➔ "Odkrivanje orjaškega lokvanja ni bilo preprosto, predvsem ne njegov prenos v Evropo. Prvi naj bi rastlino našel Tadeáš Haenke, češki botanik, ki je šel leta 1789 na odpravo v Južno Ameriko. Leta 1801 je v reki Mamoré našel orjaški lokvanj ... Še kar nekaj raziskovalcev je našlo orjaški lokvanj," je zapisal dr. Jože Bavcon, ki pojasnjuje tudi ime viktorija. Angleški botanik in hortikulturist John Lindley je lokvanju leta 1837 dal ime na čast kraljice Viktorije, *Victoria regia*, pozneje pa je vrsta dobila nazaj prvotno ime *V. amazonica*. 8. novembra 1849 je v posebej zgrajenem steklenjaku ob eni večjih palač v Angliji Chatsworth vzcvetela prva rastlina v Evropi. Cvet so takoj podarili kraljici Viktoriji.

Plezava azijska vrsta ovijalke *Aristolochia Labiata*, ena izmed vrst področja v tropskem rastlinjaku, ki se razprostira na 533 kvadratnih metrih površine. V slemenu je tropski rastlinjak visok dvanajst metrov in ima tudi galerijo. / FOTO: TINA DOKL

Catharanthus roseus/afriški zimzelen. Ker ima precej antioksidantov, iz rožnatega zimzelena pridobivajo snovi, ki pomagajo pri zdravljenju rakavih obolenj. / FOTO: TINA DOKL

Drobne zelene glistovničke iz Japonske in Kitajske / FOTO: TINA DOKL

Na robu

Čas na prepihu

MILENA MIKLAVČIČ

usode

stavil na mizo vrč zeliščnega čaja in se nato umaknil z besedami, da naju ne bo motil, ker bi bil to velik greh.

Nekaj let sta živela tudi v domu za starejše, vendar se je lani zgodilo neizbežno: nista več mogla plačevati oskrbnine, zato sta sklenila, da se vrmeta domov, še prej pa sta se odločila, da bosta ženski (Zdenki) iz soseščine plačevala za to, da jima bo vsak dan za kakšno uro priskočila na pomoč.

"Veste," je svojo odločitev utemeljevala Vladka, "žal nama je bilo, da se na tako rešitev nisva spomnila že prej. Prihranila bi marsikateri evro, zadovoljna bi bila tudi Zdenka, saj je še mlada upokojenka in ji vsak evro prav pride. K nama prihaja dopoldne, pospravi, gre v trgovino, zlika, uredi vrt, nakrmi tri koze, nato skupaj popijemo kavo, pa gre. Plačava ji 350 evrov, kar je tretjina cene, ki sva jo dajala za oskrbo v domu. Postrežena sva pa prav tako, kot sva bila tam," še doda Vladka.

Že na prvi pogled je bilo videti, da je njihovo sožitje popolno, saj je bilo pospravljeno tudi dvorišče, trava je bila sveže pokošena in na mizi, v vazi, je kraljeval šopek rož. Vladka je še dodala, da bi podobno rešitev predlagala tudi drugim starejšim, pa bi na ta način lahko marsikdo dočkal pozno starost kar v domači oskrbi.

Po osvežilni *šabesi* (napitku iz bezgovega cvetja) sva zadržali v preteklost, v čase, ki so bili drugačni od današnjih, kljub temu pa se jih Vladka rada spominja, saj je v srcu ohranila največ lepih trenutkov, tiste - najbolj trpke, pa je poskušala pozabiti. Rodila se je v družini, v kateri je pred njo prijokalo na svet kar sedem fantov. Starša, zlasti mama, sta bila za tiste čase precej "čudaška",

saj sta za to, da so otroci študirali, prodajala zemljo, kajti le na ta način sta jim lahko omogočila primerno izobrazbo. Tam v letih okoli 1930 je bilo prodati zemljo hujše kot narediti smrtni greh.

"Žal je moj oče (zaradi strele v nogo) nenehno bolehal, večjih fizičnih del ni zmožgel, otroci smo bili ali v šoli ali za knjigami, zato je nagovoril brata, da se je preselil na kmetijo. Skupaj z ženo in tremi lastnimi otroki so dobesedno prevzeli večja dela, zataknilo se je pri plačilu, saj oče ni zmožgel zbrati toliko denarja, kot ga je brat zahteval zase. Pričela sta se prepirati, ko je stric še malo popil, so bila kreganja še toliko hujša. Mama, nežna dušica z junaškim srcem, ju je mirila, a ni dosti pomagalo, saj so na dan privrele še druge zamere, ki so se v stricu kuhale še iz mladosti. Namreč: ni se mu zdelo prav, da je moj oče podedoval kmetijo, čeprav so vsi vedeli, da je bolj filozofske sorte, da je premalo praktičen. Tako je nanese, da se je po petih letih stric odselil, oče pa mu je za popotnico dal dve najlepši njivi, česar si pozneje ni nikoli odpustil. Na naši kmetiji se je zvrstilo brez števila hlapcev in dekel, med počitnicami smo, seveda, morali pomagati tudi otroci, tako da je življenje z neko težavo in ihto teklo naprej. Oče je zelo rad bral, ob večerih, zlasti pozimi, smo imeli "bralnice", ko nas je spodbujal, da smo prebirali odlomke iz nam najljubših knjig, potem pa smo jih tudi komentirali. Če smo bili preveč mlačni ali če se nam ni ljubilo, je zarohnel in nam grozil s palico, češ da bo prenehal plačevati za naše šolanje, ker smo "zanič vredni". Na vasi so nas imeli za lenuhe, rekli so, da nis-

mo za nobeno rabo, saj smo se "valjali" po mestu, trgali hlače v šolskih klopeh in izčrpavali grunt. Po svoje so imeli prav, očitno pa nihče ni dovolj dobro poznal našega očeta, ki nam po kakšnih drugih življenjskih poteh sploh ne bi dovolil kreniti. Žal smo, bila sem še v nižji gimnaziji, enega brata izgubili, brcnil ga je konj in to v glavo. Drugi brat je imel psihične težave, zato ga je oče vzel iz gimnazije domov, ni kazalo drugega. Najstarejši se je preselil v Celovec, kjer je dobil službo, nekaj časa je dokaj redno prihajal na obisk, a ko se je poročil, smo ga videli poredko, njegova žena je bila zelo "mestna" in ji je pri nas, na kmetih, vse smrdelo," pripoveduje Vladka, medtem ko, sem in tja, brska med zapiski, da česa ne bi pozabila povedati. Pokaže mi tudi fotografije, na katerih je bila zelo resna, s klobučkom na glavi. S prijateljico Tilčko sta se držali okoli pasu, stali pa sta zraven mize, na kateri je bila vaza s cvetjem.

"Pa saj to cvetje ni bilo naravno," se zasmeji, ko opazi, v kaj so se zapičile moje oči. "Fotograf je vazo hranil v omari in če so se prišle fotografirale ženske, jo je zmeraj postavil na mizo, pri moških pa nikoli."

Zanimalo me je, ali sta bili z dekletom na fotografiji dobri prijateljici. Pove mi, da sta nenehno tičali skupaj, obiskovali sta gospodinjstvo šolo pri nunah, le da se je Tilčka kmalu poročila, Vladka pa se je vpisala še na učiteljsko.

"Zanimivo je bilo to, da bi bila bolj vesela, če bi se lahko izučila za šiviljo. Strašno rada sem šivala in tudi nune so rekly, da imam talent. A je obveljala očetova," je še dodala.

(se nadaljuje)

Vladka, ki sem jo obiskala v teh vročih pasjih dneh, me je že prvi trenutek, ko sva se seznanili, nemudoma odpeljala zadaj za hišo, v varno naročje različnih plezavk, ki so nad mizo, ki jo je naredil še njen oče, spletle varno in hladno gnezdo zelenja. Od vedno sem čutila potrebo po samoizpovedi, mi je dejala, medtem ko je njen mož po-

Mačja zgodba (2)

DAMJANA ŠMID

moj pogled

Tisto soboto, ko se je muca pravljala na svojo materinsko vlogo, je Evo peljala po stopnicah navzgor. Ves čas se je ozirala, če ji Eva sledi. Tako sta prišli do udobnega počivalnika, na katerem je bila ovčja koža. Muca jo je zagnetla v posteljico in videti je bila zadovoljna, da je našla prostor za skotitev. Kasneje je nemirna iskala prostor še v omari (njeno prvo pribežališče iz zavetišča) in v Evini sobi. Potrdila je misel, da si prostor poišče tam, kjer se počuti varno. Ko so se začeli popadki, je mijavkala in si želela naše bližine. Božali smo jo, potem pa je odšla na svoj izbrani prostor, kjer je v miru skotila tri mladičke. Tisti dan smo jih le pokukali, muca pa se je rada pu-

stila božati in razvajati z mačjo hrano. Ne bom opisovala vseh dni veselja, ko so mucki rasli in iz podobe podgan začeli dobivati mačjo obliko. Vsak je bil drugačne barve in mali oranžni Garfild je bil prav poseben. Bil pa je tudi najbolj miren in najmanj je jedel pri mami muc. Dokler ga ni nekega večera moč našel mrtvega. Pomislila sva, da bi se ga na hitro znebila, da ga Eva ne bi videla. Potem pa sem se spomnila vseh mrtvih sinic in muckov, ki sva jih z bratom pokopala na vrtu. Tako smo naslednji dan muca skupaj pokopali. Prizor je bil ganljiv, saj sta Eva in njena prijateljica poskrbeli, da je mucek dobil lepo škatlo in ga zavili v moder papir. Nabrali

sta rože in jih položili na mačji grob. Čez pet minut pa sta se že lovili in skakali na trampolinu. Kako preprosta je otroška duša. Od velike žalosti in joka do največje radosti in veselja do življenja. Saj vem. Bil je "samo" mucek. Vsekakor dobra priprava in soočenje s smrtjo, ki ji ne uide nihče. Vendar sem se pri tem veliko naučila. Priznaj žalost, vzemi si čas za jok in potem pojdi naprej. So stvari, ki jih ne moremo spremeniti, in valjanje v njih je le izguba energije. Otroci nas spodbujajo k življenju in radosti, samo če to želimo. Sicer pa ostajamo "samo" resni odrasli, ki ne znamo ne jokati in ne skakati od sreče. In ne videti "samo" muckov ...

 SODNA KRONIKA TEDNA

Piše: Simon Šubic

Ovadba je padla

Senat ljubljanskih okrožnih sodnikov je v začetku junija sklenil, da zlorabe položaja ali pravic pri prodaji 30-odstotnega deleža v Mercatorju leta 2005 ni bilo. Iz sodbe, o kateri so poročale Slovenske novice, je razvidno, da je senat Okrožnega sodišča v Ljubljani 3. junija zavrnil zahtevo za preiskavo zoper nekdanjega predsednika uprave Istrabenza Igorja Bavčarja, nekdanjega predsednika uprave Pivovarne Laško Boška Šrota, nekdanjega šefa Slovenske odškodninske družbe Marka Pogačnika, nekdanjega šefa Kapitalske družbe Tomaža Toplaka ter družbi Pivovarna Laško in Istrabenz. Kazensko ovadbo zaradi prodaje 16,33-odstotnega deleža Kada in 13,74-odstotnega deleža Soda v Mercatorju družbama Istrabenz in Pivovarna Laško, ki je bila izvedena avgusta 2005, je podal nekdanji predsednik uprave Mercatorja in sedanji ljubljanski župan Zoran Janković. Po njegovem je šlo pri prodaji za sum zlorabe položaja ali pravic, s čimer pa se ni strinjala preiskovalna sodnica ljubljanskega sodišča. V odzivu na odločitev ljubljanskega sodišča je Igor Bavčar dejal, da pričakuje, da bodo vsi, predvsem politiki, ki so neprestano in vnaprej obsojali akterje te prodaje, zdaj končno utihnili. "Janković se je v ovadbi zlagal, zato pričakujem, da ga bo tožilec preganjal zaradi krive ovadbe," pa je dejal Boško Šrot.

Sodni epilog protesta v Ambrusu

Na ljubljanskem sodišču so zaradi preprečitve uradnega dejanja uradni osebi obsodili 60-letnega Branivoja Kajdižo, 44-letnega Jožeta Zupančiča in 33-letnega Zdenka Vidica, ki so novembra 2006 pri Ambrusu sodelovali v nemirnih protestih proti vrnitvi družine Strojani v Dečjo vas. Sodišče je ugotovilo, da je omenjena trojica sodelovala pri napadu in obmetavanju policistov, zato je Zupančiča obsodilo na šest mesecev pogojne zaporne kazni, Kajdiži in Vidicu pa izreklo sodni opomin. Obtoženci se bodo na sodbo pritožili.

 ČRNA KRONIKA TEDNA

Minuli teden trije mrtvi

Pretekli teden (od 4. do 10. julija) so v prometnih nesrečah na slovenskih cestah umrle tri osebe. Na Gorenjskem so policisti zadnji teden obravnavali 17 prometnih nesreč, v katerih je ena oseba umrla, štiri osebe so se huje poškodovale, v osmih nesrečah pa so udeleženci utrpeli lažje poškodbe. Zaradi vožnje pod vplivom alkohola so gorenjski policisti do streznitve pridržali enega voznika, zasegli pa so tudi sedem vozil. Letos je na slovenskih cestah umrlo že 75 oseb (lani 67). Gorenjske ceste so v tem času terjale osem smrtnih žrtev (lani sedem).

Knjige in ljudje

Knjige in knjigoljubi (107)

Severnica nad Olimpom

MIHA NAGLIČ

Zelo evropska in moderna zgodba: Finka in Grk se spoznata na spletu in po e-kontaktu si zaželita tudi srečanja v živo; za kraj le-tega izbereta nevtralni teren - Provanso. Srečanje je uspešno, spletna simpatija se zgodi v pravo ljubezen. Taka zgodba je v današnji Evropi povsem mogoča, dejansko najbrž še bolj poredka, primerna bolj za mlade kot za starejše. V našem romanu pa se zgodi ravno manjše: junaka sta 62-letna finska profesorica Aino, po stanu ločenka, in 67-letni grški podjetnik Spiros, vdovec. No, tudi to bi šlo, upokojenci imajo pač več časa in denarja za takšne avanture kot mladi ljudje, ki so največkrat nizko proračunski in vezani na neko službo ali študij. Posebnost naše zgodbe je v njeni erotični dimenziji: junaka sta že več let pred njunim srečanjem sklenila svoje aktivno seksualno življenje; njo je zapustil njen partner, ko je spoznal mlajšo, njega, ki je bil sicer velik potentnež, pravi mediteranski ljubimec, je po njegovem grškem prepričanju "štrafala" boginja Hera - tako da mu je odvzela potenco, kot kako licenco; rad bi še, a ne more. Ona pa si svojega novega moškega spet zaželi in seveda vse skupaj tudi zmore ...

Zbližujeta se počasi, v mislih, besedah in dejanjih, torej tudi telesno. "Ko sem se zbudila, je bila tvoja dlan na mojih prsih, bilo je tako lepo, spokojno in nežno. In nisem se hotela premakniti, dolgo sem uživala v tem dotiku, tako zelo tiho vznemirljivo je bilo zopet čutiti moško roko na sebi," je spokojno rekla. Stisnil jo je k sebi, z desno roko zdrsnil pod njen beli plašč, začutil pod njim voljno toplo dojko in si jo položil v dlan. Prebujena sla ga je zapeljevala, naj jo stisne, zaokroži s prsti po hriščku, zdrsne čez njegov vrh in ugotovi ogenjček v njem, ga z draženjem poskusi razplamteči do trde erupcije in ga prisili v poželjivost in strast. Toda dlan je obmirovala v zaznavanju, kako se Aino voljno in predano polni v dojko z vznemirjenostjo doprav te zadovoljnosti in zadovoljenosti, ki jo je ponujala mirna dlan. Aino mu je pobožala lice, to je bila zahvala njegovi dlani, in ko ji je roka zdrsnila navzdol, se skrila pod njegov plašč, počasi prepotovala prsi do trebuha in se umirila le malce pod njim, je Spiros začutil nepoznano pretakanje med njima, kot da so se nenadoma odprle skrivne poti, po katerih se njena vznemirjenost tihotapi vanj in njegova prehaja vanjo. Prepustila se je čudovitemu valovanju,

Jelka Ovaska, Severnica nad Olimpom, roman, Mladinska knjiga, Ljubljana, 2011, 260 strani, 22,95 evra, www.emka.si

se predajala nežnemu erotičnemu kroženju, ki ni terjalo nobenega nadzora, prav nič se ni hotelo razbohotiti v strast, ujeto je bilo v usklajeno uživanje. Vedela je, da se ga sedaj lahko dotakne povsod, počasi je segala globlje pod trebuh, se približala, ga nežno prijela in obdržala, dokler ji ni med razprti nogi mehko položil dlan ... "Samo toliko in nič več, tipična mehka erotika. Za tršo je seveda treba nekaj trdega. Spiros sredi romanca zbeži, na kliniko v Beograd, kjer naj bi mu v njegovo visečo napravo vstavili nekakšno hidravliko, ki bi jo po potrebi dvigala. K sreči ga Aino še pravočasno izsledila in povede naprej po počasnejši poti iz mehkejši v tršo erotiko. Tu se najbrž kdo povpraša, zakaj se možati Grk ne posluži modre tabletki. Tega pač noče, ne zaupa ji, boji se tudi stranskih učinkov. Zgodba se nadaljuje in se tudi brez pomoči kemije in seksualne protetike srečno konča. "In Hera je to noč Spirosa za

vselej odvezala kazni, Aino se je združena z njim srečala z bogom." Še dobro, da je avtorica zadnjo besedo zapisala z malo začetnico ... Nekaj let pozneje najdemo naša junaka v objemu pod andaluzijskim soncem. Roman je, kot rečeno, zelo evropski, po mojem bi šli dobri prevodi v evropske jezike dobro v promet. Škoda, ker ga najbrž ne more prevesti kar avtorica sama, ki pa bi za začetek lahko poskrbela za dober prevod v finščino, iz katere je prevedla celo vrsto del. Njen je v slovenščini tudi sloviti Arto Paasilinna, bila je sploh njegova prva prevajalka v kak tuj jezik. **Jelka Ovaska** (rojena 1947) je v letih 1971-1977 na Finskem tudi živela. Diplomirala je iz računalništva in zato ni čudno, da zna tako spretno združevati erotiko v njenih številnih različicah s sodobnimi načini e-komuniciranja. Svojo službeno pot je sklenila kot urednica pri Mladinski knjigi in kot direktorica Cankarjeve založbe. Roman **Severnica nad Olimpom** je po številnih prevodih, ki veljajo za poustvarjanje, njeno prvo avtorsko delo. Zanj bomo gotovo še slišali, morda tudi na kresni večer 2012, predvsem pa bi si želeli, da bi ga brali tudi drugod po Evropi, v kateri se tako posrečeno dogaja ...

Naslovnica knjige, oblikovala Suzana Duhovnik, risba Kostje Gatnika

Jelka Ovaska, prevajalka in pisateljica

Rubensove Tri gracije (1635), lepotni ideal Grka Spirosa

Noč v Provansi na sliki Vincenta van Gogha

Polje sivke v Provansi

Slovinci v zamejstvu (255)

Zarja pleše štirideset let

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Morda se bo kdo zmrdoval, ker se vsebina tokratnega podlistka znova povezuje z Železno Kaplo/Eisenkappel in njeno okolico. Vendar se je zadnje tri tedne v dolini ob potoku Bela/Vellach zvrstilo več dogodkov, ki so vredni opisa. Eden takih je bila proslavitev 40-letnice folklorne dejavnosti v Železni Kapli, ki se je začela že v torek z razstavo "Nocoj je pa en lep večer" v Forumu Slovenskega prosvetnega društva Zarja in nadaljevala v soboto s povorko po mestu in nastopom folklornih skupin pred kopalniščem nad mestom. Ta se je nadaljeval s Poletno nočjo, na kateri vsako leto ne glede na vreme do jutra raja blizu tisoč prebivalcev Kaple in okoliških vasi. Za Slovensko prosvetno društvo Zarja, ki se tako imenuje od leta 1930 dalje, pred tem pa je 23 let

delovalo Slovensko katoliško izobraževalno društvo, za njegovega predsednika **Vilija Ošino**, in za njegove sodelavce je Poletna noč zahtevna organizacijska preizkušnja. Med posamezniki, ki so zaslužni za začetek folklorne dejavnosti v Železni Kapli, ima nesporno prvenstvo **Helena Kuhar**. Znana je tudi kot partizanka Jelka, ki je zaradi izdaje skupaj s sinom Petrom, najmlajšim koroškim partizanom in kasnejšim predsednikom Zveze koroških partizanov, ter nečakoma Zdravkom in Tončijem Haderlapom leta 1944 zbežala k partizanom. Zanjjo vedo povedati, da je kmalu po vojni hodila od hiše do hiše in ljudi vabila v Slovensko prosvetno društvo. Januarja leta 1971 je v svoj dnevnik zapisala: "Vidim, da naša mladina, ko odrašča, nima več kulturnega

Veterani Zarje iz Železne Kaple z nekdanjim in sedanjim mentorjem Zvonetom Gantarjem

veselja, zato sem se spomnila, da bi bila ena folklorna skupina najbolj potrebna, da bi vanjo zajeli čim več mladih odraščajočih ljudi." Tretjega marca istega leta je bil ustanovni sestanek skupine, v kateri je bilo petindvajset začetnikov. Helena je hodila od vrat do vrat in prosila znanca za podporo. **Štirinajstega no-**

vembra leta 1971 je imela folklorna skupina v domači farni dvorani prvi javni nastop. Od tedaj naprej je folklorna pomemben del slovenske in tudi splošne kulturne dejavnosti v Železni Kapli. Domačim mentorjem in vodjem folklornih skupin, med katerimi ima sedaj glavno besedo **Traudi Uršič**, so pomagali in

še pomagajo strokovnjaki iz Slovenije, začenši s **Tonijem Horvatom**, **Zvonetom Gantarjem** in **Andrejem Košičem** ter sedaj s **Karmen Šivic** in **Mojco Rozman**.

Na sobotni reviji so znova zaplesali plesalke in plesalci, ki so pred štiridesetimi leti spoznali prve plesne korake in jih je za tokratni nastop pripravil Zvone Gantar. Poleg njih so plesali še otroška in mladinska skupina domače Zarje, mladinski skupini Vellachtal in Jauntaler, otroška folklorna skupina iz Celovca, skupina Oravan iz Slovaške, folkloristi skupin Gozdar iz Črne na Koroškem in Moščancev iz Prekmurja ter iz Slovenije Folklorna skupina Sava iz Kranja in folklorna skupina iz Preddvora. Posebnost pa je bil nastop mladih plesalk s Kitajskega, ki so na gostovanju v Avstriji.

Koper je naš

MIHA NAGLIČ

Mihovanja

čelu z nekoliko kontradiktornim, a hkrati že skoraj karizmatičnim županom Borisom Popovičem. Ta je v nedeljo na izrednih občinskih volitvah že tretjič zmagal in se utrdil v prepričanju, da je Koper tudi njegov. Koper imajo torej za svojega Koprčani in njihov župan, hkrati je naš, slovenski - in prav je tako.

Po svoje je pomenljivo tudi dejstvo, da imajo imenovana tri glavna mesta na slovenski srednjeevropski osi (JZ-SV) župane, ki niso bili izvoljeni na listah parlamentarnih političnih strank. Vsi trije imajo za seboj "nestrankarske" liste: Koper je naš, Lista Zorana Jankovića, Županova lista. Načelnik slednje, mariborski župan Franc Kangler, je sicer po političnem poreklu iz SLS, a na lanskih volitvah je kandidiral s svojo listo. Listi koprškega in ljubljanskega župana imata vrh tega v svojih občinskih svetih tudi absolutno večino. Nam ta dejstva kaj povedo, sporočajo? V vseh treh primerih gre za moške, ki so že nekaj naredili in je hkrati upravičeno pričakovanje, da bodo za svoje mestne občine v primeru ponovne izvolitve naredili še kaj. Delavnost in rezultati torej pomenijo bistveno več kot pripadnost tej ali oni politični stranki; v zadnjih letih, ko slednje vse bolj izgubljajo politično kredibilnost, pride nadstrankarska pripadnost mestu in meščanom še bolj do izraza.

Tu se samo od sebe postavi vprašanje, ali bi bil ta "model" uporaben tudi na državni ravni? Popovič je poskusil z listo Slovenija je naša, a se je izkazalo, da ta zunaj Kopra ne pomeni nič. Popovič ni Kramberger. Kaj pa Jankovič? Namigi, da bi bil lahko

prav on Pahorjev naslednik na čelu slovenske levice, so vse bolj zaznavni. Jankovič je po tistem, kar je pokazal v Mercatorju kot največjem slovenskem podjetju in v Ljubljani kot največji slovenski mestni občini, zagotovo primerna osebnost, ki se lahko preizkusi tudi na državni ravni. Problem pa je v listi, ki bi stala za njim. Leva koalicija je razpadla, zdaj na sceni nekaj pomeni le še Pahorjeva SD. Bi ta lahko postala Jankovičeva? Ali pa bi morda kazalo ustanoviti še eno "zares" levo stranko, ki se ne bi skrivala za levo sredinskostjo, ampak bi nadvse odločno izjavila, da je leva, slovenska levica, Leva Slovenija - v danih razmerah bi dobila veliko podporo volivcev, ne le tistih, ki statusno pripadajo izginjajočemu proletariatu, ampak tudi tistih, ki so že mislili, da postajajo srednji sloj, pa jih je kriza pahnila nazaj proti družbenemu dnu. Vprašanje je tudi, ali bi Jankovič zaradi svoje premožnosti in neprikrite tajkunske narave lahko bil na čelu take stranke?

Koper je torej naš, zdaj pa gre za to, čigava bo Slovenija. Janez Janša, glavni favorit na prihodnjih volitvah, kadarkoli te že bodo, ni (več) vseslovenska osebnost, saj dobesedno pooseblja desno Slovenijo, oprto na Cerkev. Leva Slovenija pa po Pahorjevem neuspehu za zdaj nima politika, ki bi lahko bil Janšev antipod. Še manj je na vidiku osebnost, ki bi bila prepoznana in obetavna za vse Slovence, leve in desne oziroma za tiste, ki so bolj na sredi, levi in desni. Če se en tak levi ali sredinski mesija kmalu ne pojavi, nas bo reševal desni, to pa zna biti precej neprijazno ...

Trst je naš! Tako se je po 2. svetovni vojni glasilo eno najbolj udarnih gesel tega naroda. Potem se je izkazalo, da Trst ni naš, namesto njega pa smo dobili Koper. In ta je še zdaj naš, slovenski, pomorsko okno te nacije v svet in ena od treh ključnih točk na glavni slovenski prometni osi Koper-Ljubljana-Maribor. V občini Koper pa ima zdaj že tretji mandat glavno besedo politična stranka z imenom "Koper je naš" na

Vaš razgled

Leteti kot ptica je že od Ikarja naprej človekova želja. Takole pa so nad slikovito špansko vasico Piedrahita poleteli jadralni padalci, ki se merijo za odličja na letošnjem svetovnem prvenstvu v jadralnem padalstvu. Med njimi so tudi slovenski padalci: brata Aljaž in Urban Valič ter Jurij Vidic. Njihova pričakovanja so velika. Upravičeno, saj je Slovenija na mednarodni lestvici FAI uvrščena visoko: na drugem mestu. D. Ž. / foto: Martin Sheel

Motiv roke že stoletja buri domišljijo kiparjev, barva las je že več kot stoletje v središču pozornosti raziskovalcev možganskega volumna, v izbiri vzorcev kopalk se med seboj razlikujejo modni oblikovalci, barva slamnika je bila priljubljena tema francoskih impresionistov, meni pa se je pogled ustavil na ..., ah, pust' mo stat', pomembno je le, da je slika, kot se šika. I. K. / foto: T. K.

Železo za rimski imperij

DR. VERENA PERKO

Nenavaden, vretenast železen predmet, ki je prišel na dan ob gradnji avtoceste v bližini letališča v Lescah, tehta 7,6 kilograma in je dolg 59 centimetrov. Star je najmanj dva tisoč let. Ingot imenujemo kos kovanega železa, namenjenega za nadaljnjo predelavo. Izdelali so ga domačini, ki so kopali železovo rudo v okoliških rudiščih in jo talili v majhnih pečeh. Teh je moralo biti na tisoče, kajti tod izdelano železo je slovelo daleč naokoli. Z železom so trgovali že zdavnaj, preden so Rimljani okupirali naše kraje. Za časa rimskega imperija pa so z železom najverjetneje

plačevali tudi davčne dajatve. Zato upravičeno domnevamo, da so bili trije enaki kosi kovanega surovega železa, odkriti pri Lescah, skoraj gotovo namenjeni za nadaljnjo predelavo v bližnji Akvileji, današnjem Ogleju pri Trstu. Tam so delovale številne cesarske delavnice vojaške opreme.

Rimski imperij je potreboval neznanske količine železa, po sedanjih ocenah okoli 82.500 ton na leto. Med najkvalitetnejše so prištevali noriško železo, ki je imelo lastnosti jekla. Izdelovali ga niso le na Koroskem, temveč tudi na Gorenjskem, kar sta omogočala odlič-

Foto: Tomaž Lauko

Več kot dva tisoč let star železni ingot, namenjen nadaljnji predelavi. Je eden zelo redkih primerkov v Evropi.

ZGODBE MUZEJSKIH PREDMETOV

na ruda in predvsem odlično znanje domačih železarjev. V naših krajih pridobivajo železo že domala 2800 let. Železarjenje sodi med najzahtevnejše tehnologije starega sveta in je bilo velika skrivnost. Prenašalo se je iz roda v rod znotraj posameznih družin ali manjših skupnosti. K temu sodi ne le poznavanje rudišč kvalitetne rude, temveč tudi natančno obvladovanje postopkov taljenja. To poteka nad 12 ur, pod visoko, stalno temperaturo nad 1000 stopinj Celzija. Poleg dobre rude potrebuje železar tudi ustrezno lesno oglje. Najboljše je bilo iz gostega, visokogorskega

lesa. Zato so že najstarejši železarji iz naših krajev železo pogosto talili kar na bližnjih planinah, kjer so rudarili, oglašili in pasli drobnico. Njihove izdelke, surovo železo, pa so v dolini kovači prekovali v ingote in jih prodajali daleč naokoli. Taka je bila najbrž tudi pot ingota, odkritega pri Lescah. Zakaj ni nikoli dosegel svojega naročnika, pa žal ne bomo nikoli izvedeli.

Zanesljivo pa vemo, da so ta prastara znanja domačinov kasneje odločilno pripomogla k nastanku fužinarstva in sodobne železarske in jeklarske industrije na Gorenjskem.

GORENJSKI MUZEJ

PETEK

GG

PRILOGA GORENJSKEGA GLASA

Uroš, Braco in Miro. Pa cirkuško kolo Več na strani 24 / Foto: Tina Dokl

GLASOV ODER

SLOVENSKA PESEM IN AKVARELI

Vipavski akvareli arhitekta in umetnika Toneta Mlakarja so konec junija zaživel ob pesmi Škofjeloškega okteta. / Foto: Tina Dokl

22

PRAZNOVANJA

ŽURIRAL JE VES TEDEN

Vsako leto je isto. Tako pač je, če tvoji otroci in soprog praznujejo v istem tednu, in 'fotr' je imel enostaven razlog, da je namesto tri dni praznoval kar ves teden.

24

LJUDJE

MOJSTRI ZA ŽAR IN POSTRVI

Tako tekmovanje v pripravi postrvi, ki je letos potekalo pod sloganom 'Jejte ribe na način pravi in boste zares zdravi', kot tudi tekmovanje za žar mojstra je že utečeno. Letos je oboje potekalo že devetič. / Foto: AB

28

PETEK_15.07.2011

GLASOV ODER, KINO

KINO SPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Petek, 15. 7.
16.00, 18.40, 21.20, 24.00
 HARRY POTTER IN SVETINJE SMRTI 2
16.50, 19.00, 21.10, 23.20
 PINGVINI GOSPODA POPPERJA
20.20, 23.10 PIRATI S KARIBOV:
 Z NEZNANIMI TOKOVI
15.40, 18.00
 AVTOMOBILI 2, sinhroniziran

Sobota, 16. 7.
13.20, 16.00, 18.40, 21.20, 24.00
 HARRY POTTER IN SVETINJE SMRTI 2
14.40, 16.50, 19.00, 21.10, 23.20
 PINGVINI GOSPODA POPPERJA
20.20, 23.10 PIRATI S KARIBOV:
 Z NEZNANIMI TOKOVI
13.10, 15.40, 18.00
 AVTOMOBILI 2, sinhroniziran

Nedelja, 17. 7.
13.20, 16.00, 18.40, 21.20
 HARRY POTTER IN SVETINJE SMRTI 2
14.40, 16.50, 19.00, 21.10
 PINGVINI GOSPODA POPPERJA
20.20 PIRATI S KARIBOV:
 Z NEZNANIMI TOKOVI
13.10, 15.40, 18.00
 AVTOMOBILI 2, sinhroniziran

Ponedeljek, 18. 7.
16.00, 18.40, 21.20
 HARRY POTTER IN SVETINJE SMRTI 2
16.50, 19.00, 21.10
 PINGVINI GOSPODA POPPERJA
20.20 PIRATI S KARIBOV:
 Z NEZNANIMI TOKOVI
15.40, 18.00 AVTOMOBILI 2, sinhroniziran

PLANET TUŠ KRANJ

Petek, 15. 7.
18.30 SVET OCEANOV, 3D
20.20, 22.40 NEKAJ SPOSOJENEGA
15.10, 20.00, 22.50
 HARRY POTTER IN SVETINJE SMRTI 2
15.20, 18.10, 21.00, 23.50
 HARRY POTTER IN SVETINJE SMRTI 2, 3D
18.00 IZVORNA KODA
15.00, 19.20 CUKRČEK 2
17.15, 21.40, 23.59
 PINGVINI GOSPODA POPPERJA
20.30, 23.30 TRANSFORMERJI:
 TEMNA STRAN MESECA, 3D

15.15, 17.50 AVTOMOBILI 2, sinhroniziran
16.00 AVTOMOBILI 2, 3D sinhroniziran

Sobota, 16. 7.
10.00 BOLT, sinhroniziran
18.30 SVET OCEANOV, 3D
20.20, 22.40 NEKAJ SPOSOJENEGA
11.30, 15.10, 20.00, 22.50
 HARRY POTTER IN SVETINJE SMRTI 2
12.30, 15.20, 18.10, 21.00, 23.50
 HARRY POTTER IN SVETINJE SMRTI 2, 3D
18.00 IZVORNA KODA
12.40, 15.00, 19.20 CUKRČEK 2
17.15, 21.40, 23.59
 PINGVINI GOSPODA POPPERJA
20.30, 23.30 TRANSFORMERJI:
 TEMNA STRAN MESECA, 3D
12.00, 15.15, 17.50
 AVTOMOBILI 2, sinhroniziran
11.00, 13.30, 16.00
 AVTOMOBILI 2, 3D sinhroniziran

Nedelja, 17. 7.
18.30 SVET OCEANOV, 3D
20.20 NEKAJ SPOSOJENEGA
11.30, 15.10, 20.00
 HARRY POTTER IN SVETINJE SMRTI 2
12.30, 15.20, 18.10, 21.00
 HARRY POTTER IN SVETINJE SMRTI 2, 3D
18.00 IZVORNA KODA
12.40, 15.00, 19.20 CUKRČEK 2
17.15, 21.40 PINGVINI GOSPODA POPPERJA
20.30 TRANSFORMERJI:
 TEMNA STRAN MESECA, 3D
12.00, 15.15, 17.50
 AVTOMOBILI 2, sinhroniziran
11.00, 13.30, 16.00
 AVTOMOBILI 2, 3D sinhroniziran

Ponedeljek, 18. 7.
18.30 SVET OCEANOV, 3D
20.20 NEKAJ SPOSOJENEGA
15.10, 20.00
 HARRY POTTER IN SVETINJE SMRTI 2
15.20, 18.10, 21.00
 HARRY POTTER IN SVETINJE SMRTI 2, 3D
18.00 IZVORNA KODA
15.00, 19.20 CUKRČEK 2
17.15, 21.40 PINGVINI GOSPODA POPPERJA
20.30 TRANSFORMERJI:
 TEMNA STRAN MESECA, 3D
15.15, 17.50 AVTOMOBILI 2, sinhroniziran
16.00 AVTOMOBILI 2, 3D sinhroniziran

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

LAŽJI SUDOKU

7	6			9			2	
		8	5		2	7		
3								6
2			7	5	4			8
	7						1	
			1	3	9			4
1								2
		7	3		6	1		
	4			1			3	

Rešitev:

TEŽJI SUDOKU

1							2	7
			6				3	
				5	1	4		
				4	8			
5		3					2	9
			9	3				
		4	7	8				
		7			5			
8	9							6

Rešitev:

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov.

Sestavila: P. F.

SLOVENSKA PESEM IN AKVARELI

Vipavski akvareli arhitekta in umetnika Toneta Mlakarja so zaživel ob pesmi Škofjeloškega okteta.

Alenka Brun

Konec junija smo prisostvovali odprtju razstave **Vipavski akvareli** arhitekta in umetnika **Toneta Mlakarja** v mali razstavni galeriji Občine Škofja Loka. Avtorja razstave sta **Ana in Alojzij Pavel Florjančič** iz Škofje Loke. Razstavljenih je več kot dvajset akvarelov, med njimi pa najdemo tudi dve fotografiji. Razstavljeni dela spadajo v obdobje med leti 1944 in 1947, nastala so v Vipavi, na ogled pa bodo do 20. julija. Nekaj umetnikovih del iz tega obdobja se je porazgubilo, nekaj so jih podarili in morda jih v prihodnosti znova odkrijejo. Razstava je posvečena umetnikovi 90-letnici, ki jo je praznoval maja. Toneta Mlakarja namreč večina pozna kot iskričevega, prijetnega sogovornika, izvrstnega krajinjskega fotografa, Plečnikovega študenta, dobitnika prestižne Puharjeve nagrade, scenografa znanih slovenskih filmov, kot so Na svoji zemlji, Balada o trobenti in oblaku ...

Ob odprtju razstave smo lahko v kulturnem programu prisluhnili tudi **Škofjeloškemu oktetu**. Od januarja 2010 je njegov umetniški vodja **Andrej Žagar**, ki mu glasba predstavlja posebno veselje. Igra tudi orgle v žup-

In ravno akvareli so bili tisti, ki so Toneta Mlakarja pripeljali v svet scenografije. / Foto: Tina Dokl

nijah Stara Loka in Smladnik ter vodi oba pevska zbora v Smladniku.

"Škofjeloški oktet je deloval desetletja in je bil znana in dobra skupina šolanin pevcev, skupno število smo povečali na deset. Takoj po novem letu 2010 smo začeli z delom," pove Andrej.

Matjaž Dernovšek, Robert Malovrh, Janez Purgar, Pri-

mož Kalan, že omenjeni **Andrej Žagar, Rok Kafol, Silvo Poljanšek, Jan Bertoncelj, Rok Stražar, Lovro Sušnik** so imena, ki sestavljajo oktet. Prihajajo iz širšega škofjeloškega in medvoškega območja, štejejo pa od 19 do 40 let. Med njimi so trije prvi tenorji, dva druga, dva baritona, in trije drugi basi, kar jim omogoča večje glasovne zmožnosti v karakteriziranju petja in s tem širši izbor repertoarja. Najraje prepevajo slovensko glasbo. Iz vseh obdobj. Domovinske, fantovsko ljubzenske, knapovske, pivske, pesmi iz posameznih regij ...

"V Sloveniji je namreč zaradi dolge tradicije moških zborovskih zasedb šestdeset odstotkov vseh skladb napisanih za moške zборе in skupine. V zgodovini in danes pa imamo veliko dobrih slovenskih skladateljev. Menimo, da Slovenci najbolje pojemo slovenske skladbe in si zato štejejo za dolžnost, tako doma kot v tujini, da temu posvečamo največ svojega časa in na koncertih največji del svojega repertoarja."

In če bi jih želeli slišati?

"Sodelovali smo pri Škofjeloškem pasijonu kot hudiči v tretjem prizoru, bili že trikrat izbrani za nastop na regijskem tekmovanju, nastopili smo na prireditvi Alpe Adria v Bistrici v Rožu na avstrijskem Koroškem, sodelujemo pa tudi na manjših prireditvah in dogodkih v občini Škofja Loka, pri odprtjih razstav, cerkvenih slovesnostih, pogrebih, obletnicah in podobno. Letos naj poleg nastopov v obbožičnem obdobju omenim še nastop na koncertu tamburašev v Retečah, odprtje razstave Križevih potov na Blejskem otoku in nastop na slovesnosti ob dnevu državnosti v Stari Loki ter občinskem prazniku v Škofji Loki. Vsi, ki nas želite spoznati, pa ste povabljeni na redni letni koncert, ki bo tudi letos novembra v kristalni dvorani v Škofji Loki."

Škofjeloški oktet / Foto: Tina Dokl

KULTURA

ZADNJI ODCEP: ODVISNOST

V soboto, 2. julija, je KUD Predoslje premierno uprizorilo gledališko predstavo Izgubljene sanje po kontroverznem romanu Huberta Selbyja ml., ki o odvisnosti nima nobenih iluzij.

Samo Lesjak

Župnijsko posestvo v Predosljah je prizorišče novega uspešnega projekta dramske skupine KUD Predoslje, ki že vrsto let skrbi za kvaliteten in raznolik gledališki program, v zadnjih letih tudi s predstavami na prostem. Premierna uprizoritev intimne predstave Izgubljene sanje je tudi tokrat privabila številno občinstvo, ki je bilo nad njo na koncu upravičeno navdušeno.

Predstava je sicer prirejena po kontroverznem delu enega izmed najboljših sodobnih ameriških pisateljev Huberta Selbyja ml. z naslovom Rekvijem za sanje, po katerem je leta 2000 režiser Darren Aronofsky posnel tudi istoimenski film, ki je podobno kot Selbyjev roman Zadnji odcep za Brooklyn razblinil ameriški sen. Ko glavni štirje protagonisti - mladenič, njegovo dekle, prijatelj in mati - padejo v uničujoči za-

Foto: arhiv igre

čaran krog odvisnosti, za njih ni več poti nazaj. Želijo le slediti svojim sanjam, toda realnost pride za njimi v vsej svoji neposrednosti. Vse njihove subjektivne želje vodijo le v slepo ulico odvisnosti, ki jih nezadržno premaguje. Vsi želijo uspjeti, zgraditi lastno nišo v svetu kapitalizma, spregledajo pa, da njihova že-

lja nikdar ne more biti zadovoljena, uresničena. Kapitalistični neskončni krogotok njihovo odvisnost le še pogloblja, ne glede na to, ali gre za odvisnost od mamil ali želje po slavi.

Izgubljene sanje so odlično odigrana (Damjan Dolžan, Petra Žibert, Emil Buh, Bojana Marinšek, ...), origi-

nalno scenografirana ter koreografirana, mojstrsko zrežirana (Iztok Jože Basaj) delikatna drama o posameznikih, tako vpetih v sistemsko pogojeno odvisnost, da jih ne more rešiti več niti muzikal.

Ponovitve sledijo ta petek, soboto in nedeljo ob 21. uri ter nato še avgusta in septembra.

BOHINJSKA BISTRICA

Glasbeno poletje v Bohinju

Prihodnji četrtek se bo z uvodnim koncertom priznane mezzosopranistke Barbare Jernejčič, ki jo bo na kitaro spremljal Žarko Ignjatović, v Domu Joža Ažmana v Bohinjski Bistrici začelo že 16. Glasbeno poletje v Bohinju. Letošnji festival, ki bo obarvan pretežno z vokalnimi koncerti, med 21. julijem in 18. avgustom v Kulturnem domu Joža Ažmana in cerkvi sv. Martina v Srednji vasi ponuja pet odličnih koncertov klasične glasbe. Med drugim se bodo z enim od koncertov poklonili 200-letnici rojstva znamenitega madžarskega skladatelja in pianista Franza Lizsta. "Včasih sem prav presenečen, kako nam uspe v bohinjsko dolino privabiti svetovno znane glasbene umetnike, ki bi jih z veseljem gostila tudi slovenska prestolnica. Verjetno glasbeni umetniki radi prihajajo zaradi čudovite pokrajine in zaradi izvrstne akustike v idilni cerkvi svetega Martina," pravi umetniški vodja festivala Roman Leskovic. Organizacijo festivala je z letošnjim letom prevzel javni zavod Turizem Bohinj. **M. A.**

RADOVLJICA

Avgusta že 29. Festival Radovljica

Z uvodnimi festivalskimi prireditvami na Linhartovem trgu se bo zadnja nedelja v juliju začel 29. Festival Radovljica 2011. Na treh lokacijah - v baročni dvorani, v radovljiški cerkvi sv. Petra in v cerkvi Marijinega oznanjenja v Velesovem se bodo nato med 6. in 23. avgustom zvrstili koncerti priznanih glasbenikov iz Nemčije, Francije, Finske, Švedske, Norveške, Velike Britanije, Italije, Španije in Slovenije, ki bodo izvajali staro glasbo od srednjega veka do sodobnosti. Na vsa koncertna prizorišča bo tudi letos iz Ljubljane in Kranja ter nazaj ter iz Radovljice v Velesovo in nazaj vozil brezplačni festivalski avtobus. **M. A.**

BOHINJ, RIBČEV LAZ

Festival Kanal

Festival Kanal se vrača sedmič. Spet bo ponudil zanimive glasbene večere: 20. julija bodo nastopili člani skupine A-Kamela, 27. julija vas bo v svet ameriških, italijanskih in slovenskih popevk popeljala Iva Stanič. Predzadnji nastop bo uprizorila Bilbi s skupino in svojim mega hitom Hvala za vijolice. Za konec vas bo zopet popeljal v sedemdeseta in na sever Evrope, to pa bo izvedla skupina After 7, ki bo nastopila s programom skupine ABBA. V Galeriji Kanal pa letos predstavljajo stare razglednice Bohinja na razstavi z imenom Nekoč ali danes? Če bo kateri od koncertov odpadel, imajo rezervni datum 17. avgusta. **A. B.**

KRANJ

V Kranju je doma najboljša CIOFF-ova folkloristka

Folklorna skupina SKPD Sveti Sava se je med 30. junijem in 12. julijem udeležila CIOFF-ovega festivala Buyukmece 2011 v turškem Carigradu. Na festivalu je sodelovalo 29 držav, Slovenija pa je na prestižnem tekmovanju zastopala Srbsko kulturno in prosvetno društvo Sveti Sava iz Kranja. Po mnenju devetčlanske mednarodne strokovno žirije je nagrado za najboljšo folkloristko prejela **Branka Krgović** (na fotografiji), članica Folklorne skupine SKPD Sveti Sava Kranj. Po sedaj zbranih podatkih je to prvič, da je Slovenija prejela CIOFF-ovo priznanje za najboljšo folkloristko. **A. B.**

Foto: arhiv društva

STUDENEC PRI DOMŽALAH

Dama iz Maxima

V okviru 11. kulturnega poletnega festivala Studenec 2011 si danes, v petek, zvečer, 15. julija, lahko v Poletnem gledališču Studenec pri Domžalah ob 21. uri ogledate domačo gledališko predstavo Kulturnega društva Miran Jarc Škocjan, komedijo v treh dejanjih Georgesa Feydeaua Dama iz Maxima. Ponoovitve predstave so načrtovane ravno tako ob 21. uri za 16., 17., 22., 23., 24., 29., 30., 31. julija, ter 5., 6., 7., 12. in 13. avgusta. **A. B.**

VELIKI KONCERT DALMATINSKIH KLAP

KLAPE

V KRIŽANKAH 2011

MASLINA Šibenik
TOMISLAV BRALIĆ in INTRADE Zadar
GAMBI Kaštela
SV. JURAJ HRM Split
KUMPANJI Korčula
ISKON Split
KAMPANEL Primošten
SOLINAR Piran

Posebni gost: **PETAR GRAŠO**

KRIŽANKE / LJUBLJANA

NEDELJA, 04. SEPTEMBER 2011 ob 20h

Predprodaja vstopnic: Blagajna KRIŽANKE, PETROL servisi, KOMPAS poslovalnice, BIG BANG, MERCATOR - M holidays, Hiša vstopnic Citypark in Europark, Kiosk Delo, 3dva trafike, Pošta Slovenije
Internetna prodaja: SLOKONCERTI.SI, EVENTIM.SI // INFO: 01 420 5000

www.gorenjskiglas.si

Prve angleške besede, Prve nemške besede, Prve italijanske besede

Prve besede v angleščini, nemščini ali italijanščini lahko spregovorite s pomočjo knjige in zgoščenke s pravilno izgovarjavo vseh tujih besed v knjigi. Spoznajte barve, poklice, nasprotja, živali ter se orientirajte na morju, v kopalnici in v trgovini. Ob pisanih in živahnih ilustracijah bo učenje še lažje.

Redna cena knjige je 9,90 EUR. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le **8 EUR** + poština. Lahko se odločite za **komplet vseh treh knjig**, za kar boste odšteli le **22 EUR** + poština.

Knjige lahko kupite na Gorenjskem glasu, jih naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si

Gorenjski Glas

PRAZNOVANJA

Zmagovalec, sveži štiridesetletni Braco na Touru (de Mona Lisa) in simpatični hostesi v rumenem / Foto: Tina Dokl

ŽURIRAL JE VES TEDEN

Vsako leto je isto. Tako pač je, če otroci in soproj praznujejo v istem tednu. Maks je bil star osem let, Nina tri, Braco pa okroglih štirideset, kar je bil še dodaten razlog, da je namesto treh dni 'fotr' praznoval kar ves teden.

Alenka Brun

Ni čudno, da je soproga našega sodelavca Miroslava Braca Cvjetičanina Biljana minuli teden vzela kar dopust. Zakonca Cvjetičanin sta namreč začela s praznovanji že v nedeljo, 3. julija, ko je rojstni dan praznoval njun sin Maks, potem so Braca na njegovem domu v torek presenetili Glasovi kolesarji, na rojstni dan - v sredo, prijatelji, v četrtek nas je pogostil v službi, v petek je bila še uradna zabava v kranjski Mona Lisi, kjer je praznoval s prijatelji. V petek je praznovala tudi njegova hči Nina. Navihano triletnico je zanimalo predvsem to, zakaj ima zvečer oči žur, če pa je vendar njen rojstni dan ...

Glasovi kolesarji so mu v torek v njegovi hiši v Vogah pri Britofu s pomočjo Biljane prav po tihem že od petih popoldne krasili garažo, mu v obliki fotografskega kolaža strnili utrinke iz kolesarjenja na velikanski pano, mimogrede pripravili še manjše presenečenje za dva letošnja štiridesetletnika - ravno tako kolesarja iz Glasove kolesarske skupine, Mira in Uroša, in ker si je Braco zaželel de-

Petkova družba in rumena majica / Foto: Tina Dokl

set koles v garaži, so mu zbirko dopolnili za začetek s pravim cirkuškim kolesom. Torto je tokrat dostavil kolesar Bojan. Najbolj nas je skrbelo, da bo Braco obsedel po končani torkovi kolesarski turi in ga njegovim kolesarjem ne bo uspelo 'zavižati' domov. Že tako je bilo vreme deževno in njegovo razpoloženje čemerno. Vendar je presenečenje uspelo. Sicer z rahlo zamudo in manjšim spremstvom se je pojavil na dvorišču in bil vidno ganjen. Sreda je bila podobna. Obiskali so ga prijatelji. Potem smo mu v četrtek voščili v

službi, v dar pa je dobil simpatičen kolesarski dres z njegovim imenom in logotipom Gorenjskega glasa. V petek pa je sledila še 'uradna' rojstnodnevna zabava, kjer brez hudomušnosti spet ni šlo. Velika želja po vožnji na Tour de France se mu je ta večer izpolnila. Mona Lisa je za trenutek postala del slavnostne podelitve velike nagrade, celo napovedali so ga v francoščini. Dve simpatični hostesi v rumenih mini krilih, cvetje v rumeni barvi, rumena majica, ploskanje pod odrom, smeh prijate-

ljev ... Braco je po dolgem času ostal brez teksta, kot se je pošalil. Poleg simpatične karikature pa je 'zmagovalec' v dar dobil še velikanski žar, kar je pomenilo, da se v bližnji prihodnosti obeta še ena zabava: krst novega žara na domačem vrtu.

In namig za naslednje rojstnodnevno darilo: v njegovi domači garaži na steni visi slika Braca s saksofonom. Nič kaj kolesarska, kar malce modna fotografija. Baje je vedno želel igrati saksofon ...

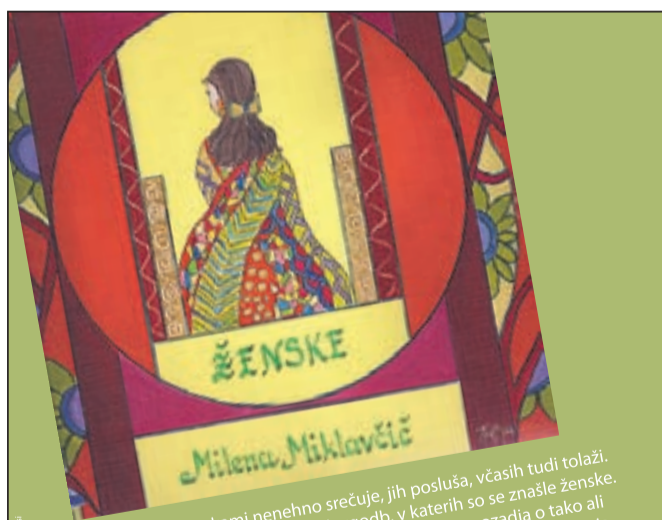
No, sedaj veste.

Mladoporočenci

V Kranju sta se 29. junija poročila Robert Obed in Mojca Cedilnik, 9. julija pa Polde Habe in Monika Potočin ter Alen Dizdarevič in Azra Jusič. Na Bledu so se 2. julija poročili Mitja Brgant in Nika Savinšek ter Daniel Christopher Soklič in Naomi Lexie Stewart, v Mošnjah Luka Oman in Špela Benegalija, 7. julija pa Matjaž Cesar in Marija Jovanov, Howard Darcy Dando in Brina Požar ter Aljaž Seliškar in Branka Bertak. V Škofji Loki sta se 9. julija poročila Marko Justin in Jana Titan ter David Tušek in Gabriela Nkodo Mezang, v Preddvoru Tomaž Mirčič in Emilia Malgorzata Debska, Nelson Hodžič in Mirela Huseinović, na Zgornjem Brniku Andrej Petelin in Petra Blažič, na Šmarjetni gori pa Tomo Bajželj in Barbara Ozebek.

Novorojenčki

Minuli teden je v Kranju na svet prijokalo 36 novorojenčkov. Rodilo se je 16 deklic, med njimi tudi dvojčici, in 20 dečkov. Najlažja je bila ena od deklic, ki je tehtala 1900 gramov, najtežjemu dečku pa je tehtnica pokazala 4350 gramov. Na Jesenicah je prvič zajokalo 6 deklic in 5 dečkov. Najtežja in najlažja sta tokrat bili deklici. Prvi je tehtnica pokazala 3900, drugi pa 2760 gramov.

Avtorica se z ženskami nenehno srečuje, jih posluša, včasih tudi tolaži. V knjigi predstavlja 52 življenjskih zgodb, v katerih so se znašle ženske. Opisuje jih realno, ne da bi pri tem iskala morebitna ozadja o tako ali drugače usodnih odločitvah glavnih junakinj. Tudi erotična doživetja so prikazana tako, da jih bo razumela vsaka ženska, ki se je že znašla v objemu moškega.

430 strani, mehka vezava. Redna cena je 20 EUR. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le 18 EUR + poština.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narcotine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

Takole je Braco izgledal leta 1988 ...

... in v torek, 5. julija 2011, pred domačim dvoriščem.

Presenečenje je uspelo.

Kolesarji so mu pripravili pravi fotografski kolaž spominov.

REPORTAŽA

SAMOS (1)

Grški otok ljubezni, zelenja in znanosti. Tu zasledimo znana starogrška imena matematike, filozofije, astronomije in fizike. Najbolj znana sta Pitagora in Epikur. Marsikatera ljubezenska zgodba se je začela ali poglobila prav na Samosu. Hera in Zeus naj bi na otoku preživela najlepše dni, ravno tako sta se vanj zaljubila Rimljan Antonij in egipčanska kraljica Kleopatra. Samos pa smo obiskali tudi Glasovci.

Alenka Brun

Takšnih in podobnih zgodb smo v enem tednu izletniki slišali kar nekaj. Tako pač je, če se odpravite v Grčijo. Za vsem stoji grška mitologija.

Samos je tudi najbolj zelen otok v Grčiji. Je precej gorat, zato kolesa ravno ne priporočajo - če pa že, potem gorskega, še najbolj pride v poštev najem avtomobila. Takoj vam razložijo, da imajo njihova krožna križišča ravno obratno pravilo: prednost imajo tisti, ki vstopajo v križišče; in zanimivost, da na otoku samo trikrat naletite na semafor.

Tokrat smo se z Intelkto in naročniki Gorenjskega glasa odpravili na junijske sedemdnevne počitnice. Na seznamu je bilo okoli štirideset potnikov, ki so se odločili, da običajno omenjeni grški otok, kjer

med turisti zaenkrat še nismo opazili 'glasne' ruske generacije. Otok je idealen za počitek, a smo kmalu ugotovili, da ne spada več med cenejše. Nastanjeni smo bili dobrih petnajst, dvajset minut hoje od glavnega, istoimenskega mesta Samosa in smo lahko vsakič znova spoznavali, da so njihove grške kave na promenadi v različnih lokalih in tavernah različno 'ocenjene'. Cena za najmanjšo grško - ki ji mi rečemo turška kava, v velikosti espressa, se je gibala med evro in pol ter dva evra in pol. Sicer največkrat postrežejo zraven še kozarec vode, piškot, kakšen cimret ali drug dodatek pa kavi vztrajno dvigneta cena. Res pa je, da te povprašajo, kakšno kavo želiš - zelo, srednje sladko ali grenko. In če si ljubitelj kave oziroma 'brez kave se dan ne začne', naročiš dvojno grško, da dobiš običajno skodelico kave, ti denarnico olajša za

elegantnih pet evrov. Hotelske cene vin in drugih pijač so v primerjavi s tistimi iz okoliških mini marketov največkrat podvojene, cene njihove znane grške solate se v tavernah gibljejo okoli pet evrov, okusen tzatziki - jogurtov namaz s kumaricami in veliko česna je tri evre, lahko tudi več. Tako solata kot namaz pa sta na meniju označena kot predjed ... In če ste že tu, potem morate poskusiti ouzo, grško janeževo žganje, ki ga sicer nekateri pijejo čistega, največkrat pa vam ga postrežejo v kozarcu z veliko ledu ali mešanega z vodo; pa metaxo, vinsko žganje, ki je precej višjega cenovnega razreda in ima tri, pet in sedem zvezdic.

Že na letalu sem opazila, da je bilo Glasovcev za cel avtobus, kar je pomenilo večino nastanjenih v hotelu Samos Bay***, ki je od glavnega mesta Samos oddaljen slab kilo-

meter. Hotel ima 52 sob in prav vse gledajo na morje. Plažo smo imeli čez cesto, prijeten zaliv, vročina se je začela in tudi morje je bilo junija že toplo. Uporaba ležalnikov in senčnikov na plaži je bila proti doplačilu. Tri evre na osebo, s sončnikom, na dan. Hotel pa je že od prvega dne v ceno všteli še brisačo za plažo.

Precej Glasovih obrazov sem poznala že iz naših izletov. Nekateri so se prvič odločili za tovrsten korak, medtem ko gredo drugi z veseljem v bolj oddaljen kraj, le da jih obdaja več Slovencev. Spet tretji so vse dni uživali na plaži, se sončili, plavali, brali knjige. Ker do mesta ni bilo daleč, jih je veliko zjutraj odšlo na kavico v mesto, zvečer na sprehod. Mlad par pa se je odločil za najem avtomobila in Samos spoznaval na lastno pest. Takoj po zajtrku sta se odpeljala in pred večerom ju nismo videli.

Hotel Samos Bay je znan po tem, da imajo vse sobe balkon in gledajo na morje.

Plaža je od hotela oddaljena natanko pet minut. Junija še ni bila prepolna.

Osebjem Samos Baya je bilo prijazno, a njihov največji zaklad je mlada poljska strežnica Silvija, ki urno brzi med mizami, zna dobro angleško, obvlada grščino in se zmenjuje tudi s kretnjami. Predvsem pa je vedno nasmejana in prijazna.

Janez Petrič je ravno v času dopusta praznoval rojstni dan. Ker pa je njegovo poklicno življenje zelo vezano na računalništvo, smo ga kar precejkrat videli v internetnem kotičku hotela Samos Bay. Zaenkrat je ta še brezplačen.

Gabrijela in Marjeta sta večino dneva uživali v senci redkih dreves na plaži, senčnikov, se veselo kopali in klepetali.

Intelkta ter sedanji in bodoči naročniki Gorenjskega glasa so junija počitnikovali na Samosu. / Foto: AB

Vodiča Petra in Rok sta nam zelo nazorno predstavila Intelktine izlete. Večino je zanimal obisk otoka Samosa, nekaj se jih je odločilo za Patmos, redki pa so se odločili za Turčijo, obisk Efeza.

ZA KRATEK ČAS

ODGOVARJA ANITA DI GRAZIA

POVEJ, KAJ SANJAŠ ...

"Ne vem natančno, a okoli 10 let nazaj sem začela sanjati to, kar se mi sedaj dogaja v resničnosti. Ne gre za ene sanje, ampak jih je več. Zadnje čase vidim malo večjo sliko, ker nekako sestavljam koščke. Počasi ugotavljam, kako je moje življenje vnaprej dogovorjeno. Ne vem natanko, kaj se mi bo v roku enega tedna zgodilo, vem približno, in ko se to zgodi, vem, da sem to sanjala! Kdo bi si takrat mislil, recimo, da si bom kdaj v življenju kupila osla, ko sem pa še pred nedavnim (pol leta nazaj) živela v centru. In vendar sem to sanjala. Še več, spomnim se, kako sem v sanjah novega osla oprala z vodo. Bil je umazan od hleva. In osel je imel potem probleme, ker je bilo zunaj mraz, on pa moker. In tako sem se v sanjah odločila, da v realnosti preskočim umivanje. Verjemi-

te, ko sem videla umazanega osla, sem ga želela seveda oprati. In potem glas, kot od včeraj ... Kaj te vrste sanje pomenijo? Kako naj jih interpretiram in jih uporabim sebi v pomoč? Tudi me zanima, ali je priporočljivo delati drugače od tega, kar vemo, da se bo zgodilo?" Mary

Draga Mary, sanje, ki predelujejo dnevne vtise in izražajo najgloblje želje in potrebe, so seveda najpogostejše. A tudi sanje, po katerih se dejansko nekaj "zgodí", niso redke. Mnenje strokovnjakov je glede preroških sanj še vedno različno, čeprav so znani in zapisani številni primeri iz naše zgodovine. Opisali so jih tako verodostojni ljudje, da bi jim bilo težko očitati, da so le plod njihove domišljije. Pre-

roške sanje delimo na jasnovidne, svarilne in telepatske sanje. Jasnovidne sanje napovedujejo pomembne ali manj pomembne življenjske dogodke, tako neprijetnosti kot sijajne uspehe. Svarilne sanje nas lahko opozarjajo tudi več let vnaprej. Sporočajo, da smo skrenili s poti, in nas želijo zaščititi pred neugodnimi posledicami. Ponavadi se ponavljajo z namenom, da si njihovo svarilo vtisnemo v spomin. Najpogostejši primer takšnih sanj so sanje, ki odkrivajo in svarijo pred boleznijo. Težave lahko preprečimo, če spremenimo mišljenje in življenjske navade. Telepatske sanje napovedujejo srečanje z nekom, ki ga že dolgo nismo videli, in so plod močnih energetskih vezi med ljudmi. Takšne sanje nam posreduje-

jo informacije ali predstavlja jo klic na pomoč nekoga, ki nam je blizu. Ne obremenjuj se z iskanjem dokazov o preroški vrednosti sanj. Ne dvomi o njihovi sporočilnosti, temveč bodi nanje pozorna in upoštevaj dragocena sporočila, ki si jih deležna. Pri interpretaciji se zanesi predvsem na svojo intuicijo in šele nato išči odgovore v simbolni govorici. Sanjske knjige so ti sicer lahko v pomoč, vendar se raje uri v razumevanju simbolov. Simbol je namreč znamenje in prispodoba nečesa večjega in popolnejšega, kot smo sposobni izraziti z besedami. Sama si ugotovila, da te sanje lahko svarijo ali pa spodbujajo k določenemu dejanjem. Če ti sanjske slike sporočajo neugoden izid neke situacije, ti priporočam, da to upoštevaš. Ustvari si mentalno sliko želenega rezultata in usmeri vse sile v to smer. Tako boš v polnosti izkoristila čudovite možnosti, ki ti jih ponuja ta skrivnostni svet sanj.

HOROSKOP

TANJA in MARICA

Oven (21. marca - 21. aprila)

V prihodnjih dneh se boste počutili zelo samozavestno in vsi dvomi, ki ste jih imeli, bodo izpuhteli. Občutek dobre volje vam bo zelo dobro del in postorili boste veliko stvari, ki so vam še pred nedavnim bile nerešljive. Odzovite se povabilu.

Bik (22. aprila - 20. maja)

Hrepeneli boste po ljubezni in spet sem in tja naredili kakšno napako, ki pa se ji ne boste mogli izogniti, pa če bi še tako radi. Učimo se sproti, če pa se tudi naučimo, je odvisno od marsičesa. Znašli se boste v situaciji, ko bo odločilno prav vaše mnenje.

Dvojčka (21. maja - 21. junija)

Nepričakovani dogodki vam bodo odprli nove možnosti, ki jih niti pod razno ne pričakujete. Prvotni načrt se bo v celoti spremenil. Za trenutek se bo sprožila slaba volja, a zmaga bo na vaši strani in to bo najbolj pomembno od vsega.

Rak (22. junija - 22. julija)

Sprostili se boste, in ugotovili, da ste v bistvu lahko hitro zadovoljni in da ni potrebno veliko za dobro razpoloženje. V tem tednu se boste veliko ukvarjali z domačo okolico, in tudi s samim seboj. Naučili se boste vzeti svojih pet minut.

Lev (23. julija - 23. avgusta)

Že nekaj časa ste v pričakovanju sporočila in nikakor ga ne morete dočakati. Ravno ko bodo dvomi presegli vrh, pridejo novice. V prvem hipu ne boste popolnoma zadovoljni, a čez čas boste spoznali, da je za vas to še najboljša rešitev.

Devica (24. avgusta - 23. septembra)

Posvetili se boste reševanju nesoglasij v družini in ob tem ne morete pričakovati nikakršne pomoči. Pri tem ne smete zanemariti tudi svojih čustev, saj boste vi tisti, ki bi bili na koncu izigrani. Še dobro, da vas čaka dopust, izkoristite ga do zadnje minute.

Tehtnica (24. septembra - 23. oktobra)

Uživali boste z zavestjo, da je življenje prekratko, da bi se obremenjevali z nepomembnimi zadevami. V celem tednu boste skušali čim več storiti za sebe, tako na duhovni ravni kot tudi drugače. Presenečenje vas bo prijetno presenetilo.

Škorpion (24. oktobra - 22. novembra)

Pravijo, da sreča raste iz brazd bolečine, ni pa nujno. Presenečenje, ki se vam obeta v tem tednu, bo tako veliko, da kar nekaj časa ne boste mogli verjeti, da se vse to lepo dogaja prav vam. In ne bo le iluzija, vse bo resnično.

Strelec (23. novembra - 21. decembra)

Pestro dogajanje na čustvenem področju bo močno vplivalo na vaš način razmišljanja. Bilanca, ki jo boste izračunali, vas bo v istem hipu razočarala in tudi presenetila. Končno se boste začeli zavedati napak, ki ste jih vedno znova ponavljali.

Kozorog (22. decembra - 20. januarja)

Upočasnite tempo in nikar ne prehitujte. Želja, ki jo imate, se vam bo izpolnila čisto ob pravem času. V delovnem okolju pa boste v tem tednu bolj opazovali, kot pa boste sami dejavni. Seveda ne boste ničesar zamudili. Veseli boste novic.

Vodnar (21. januarja - 19. februarja)

Če hočete biti še naprej uspešni in nadaljevati po ravni poti, je edini način, da poravnate stare račune. V tem primeru pa ne gre samo za finance. Pred vami so nenadne spremembe in nikar se jih ne branite. Sreča nikogar ne čaka.

Ribi (20. februarja - 20. marca)

Še ne dolgo nazaj ste se dolgočasili in se zaradi tega jezili, sedaj je vsega preveč in se vam počasi že zapleta, pa vam spet ne bo všeč. Nikoli ne smete biti odvisni od dobre volje drugih, ampak samo od sebe. Obeta se vam lepa pot.

TANJA ODGOVARJA

"Brezno"

Obračam se na vas, ker ne vidim poti, ki bi me peljala naprej. Kamorkoli se ozrem, vidim samo slabo, nobene luči, nobenega sonca. Ne znam živeti sama s seboj, hrepenim po bližini, ljubezen pa se mi vedno bolj odmika. Kaj me čaka, je za mene sploh kaj sonca?

Smisel življenja je v manjših stvarih. Že to, da ste, da obstajate, je smisel življenja. Brezno obupa, v katerem ste se znašli, je zelo globoko, a kjer je želja, je tudi moč. Imeti sebe rad, se sliši čisto enostavno, v resnici pa je to trdo delo. In ko se enkrat ta večšina osvoji, postane del vsakdana in redna spremljevalka na poti življenja. Če sami tega ne poznamo, imeti se rad, namreč, potem tega ne moremo pričakovati od drugih. Tako je, tako de-

luje vesolje. Vidim, da ste pogumni, da znate biti odločni, dobro veste, kaj hočete, le za trenutek ste pozabili na svoje sanje. Ljubezen, ki jo čutate, je prava, le dogodki potekajo počasi, ker ste se znašli nekako v nepravem trenutku na pravem mestu. Treba bo počakati in potem se vse zgodi tako, kot si želite. Časa se ne da zavržeti naprej, če bi še tako radi. In v času, ko čakate, si vzemite čas za sebe, spoznajte se in videli boste, da ste čudovita oseba. In brez skrbi, zelo vas ima rad, morda celo preveč, tako zelo, da boli. Vendar bodite strpní in verjemite njegovim besedam, govorijo resnico. Ima samo še nekaj strani knjige, in ko začne brati novo, ste na vrsti vi in vajina sreča. Ujemite sonce v dlani, saj čaka na vas. Lep pozdrav.

"Oktober 68"

Tanja, zanima me, kaj mi prinaša prihodnost. Sem zelo razdvojena, srce si želi, jaz pa nimam poguma stopiti koraka naprej. Obstala sem na križpotju in ne vidim več poti.

Dobro veste, da ste samo vi tisti, ki se morate odločiti. Velikokrat, ko stojimo na križišču življenja, ni le odločitev, ali gremo levo ali desno, ampak to, da se moramo prepustiti toku. Ne utrudite se z mislijo, kaj vse bi morali narediti v preteklosti, pomembne naj vam bodo odločitve v tem trenutku in pogum bo prišel sam od sebe. Ko bo vse obmirovalo in boste uživali v tišini, prisluhnite srcu in pripelje vas do cilja. Samo bo našlo pot in prostor, kjer mu je mesto. Lahko povem, da je srčna

oseba že malo naveličana čakanja in vaših obljub, zato se ne čudite, ko se vam bo začel umikati, vendar le toliko, da boste dobili občutek, da nič ni samoumevno, še najmanj pa ljubezen. Ima vas rad in komaj čaka, da skupaj zaživita, a počasi postaja neučakan. In roko na srce, ni ga težko razumeti ... Razmere v domačem odnosu se ne bodo spremenile, lahko se samo še poslabšajo. Naredili ste vse, kar je bilo v vaši moči, in sedaj je prišel čas, da končno naredite tudi nekaj za sebe. Ljubezni že dolgo ni več, ostale so navade, ki pa ne prinašajo sreče, ne varnosti in ne topline. Vi pa želite veliko več in vse to vas čaka. Srečno.

Elektronski naslov, kamor lahko pošiljate vprašanja: tanja.70@hotmail.com

NAGRADNA KRIŽANKA

Počitnice na severnem Cipru

Ekskluzivno v Sloveniji

Ponudbo poiščite na str. 29

Nagrade:

- 1. nagrada: majica Gorenjski glas
 - 2. nagrada: pohodne nogavice Gorenjski glas
 - 3. nagrada: kolesarske nogavice Gorenjski glas
- Rešitve križanke (nagradno geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite na dopisnicah do srede, 27. julija 2011, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4001 Kranj, p. p. 124. Dopisnice lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

	1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30	

GORENJSKI GLAS	DEL KRANJA	AZUSKI POLOSEL	ZVOK OB DEZEVANJU	MAJHNI POLŽI V INDIJSKEM OCEANU	RIMSKA BOGINJA JEZE	PETRA KERČMAR	ZAREZA V SODU, UTOR	ULITA TISKARSKA ČRKA	OKOLICA	IGRALKA BLACK	GORENJSKI GLAS	RIBIŠKA MREŽA NA PALICI	ANTIČNO IME REKE GUADIANE	NIKOLA TESLA	STARO NASELJE V GRŠKI ARGOLIDI	MESTO V TURČIJI	NEUMNO RAVNANJE	VULKAN NA FILIPINIH	ROBERT REDFORD	BIRA, ZBIRKA	POKRAJINA V SAVDSKI ARABII	GLASBENI STAVEK, KI SE PONAVLJA	IGRALKA GARDNER		
NASELJE NA NOT-RANJSKEM											NASLOV AMERIŠKE TV NANI-ZANKE	11													
CELJNA OB JUŽNEM TEČAJU		24									ZDRAVILO PROTI DEPRESIJI KRITIKA, PRESOJA					14									
BARVILO						TESTAMENT HIŠA, KOLIBA		19					PISATELJ MURNIK LEONARD						PEVKA PAVONE		18				
JEGULJI PODOBNA MORSKA RIBA					ČITALEC PISATELJ COLLODI						USTNA TEKOČINA RAHEL VETRIČ							BIVŠA EVR. DENARNA ENOTA, ECU	ROMUNSKO TERENSKO VOZILO				ŠAHIST KASPAROV		
KRMNA RASTLINA (MANJS.)		5					DEL VOJVODINE	STARLETA JURANOVIČ PEVKA VRČKOVIK					FINSKO JEZERO, INARI KRAJ PRI KRANJU		7				GRŠKA ČRKA	VREDNOSTNI PAPIR	RICHARD GERE JAPONSKA NABIRALKA BISEROV		17		
HERCEGOVEC				ZDRAVLJNA RASTLINA @					21	PLANOTA NAD VIPAVO POMOR										9					
SESTAVIL: F. KALAN	KNJIŽEVNIK	GRŠKO MIT. PODZEMLJE NEMORALA							OVITEK ZA SPISE MESEC					LESNI DELAVEC	MESTO V PRLEKIJI JADRANSKI POLOTOK	16									
LANTAN	27		MEHKA TKANINA ZNAK ZA ENAKOST					10			ČISTO PREMOMENJE		1		30			LETOPIŠ							
KRAJ PRI PODČETRTRTU			23			ZADNJIK NAREČJE, SLENG					DIVJA MAČKA	GRADBENI MATERIAL													
1000 KG					PLANŠAR ČARLI NOVAK																				
EPOHA				ČRTOMIR LANGUS MODEL VOZILA FIAT	4		TOYOTIN DŽIP	POLIFEMOV TEKMEC, ACIS						ANDREJ REMIC PEVKA REDŽEPOVA											
MATEMATIK			22						SL. PISATELJICA (ILKA) KRČMAR	20															
REŽISER PAKULA						VRTILNI MOMENT					ROBERT SHAW VRSTA ANTILOPE				TIR NEBESNEGA TELESA								ŠPANSKI NOGOMETNI KLUB		
ŠPANSKI VELETOK						SLIKARSKA TEHNIKA				PREDAH ZDRAVILO IZ OPIJA															
								DREVESNI PANJ	3				ŠVEDSKI SMUČARSKI CENTER					ŠUMENJE	GRŠKA ČRKA	KNJIGA Z ZEMLJEVIDI	GLAS PRI STRELI	REKA V ISTRI	ANDREJ TOMC	GOSTIJA	KRAJ PRI KRŠKEM
								INDJANSKI SOTOR			25	MESTO V MAVRETANJI	DOLINA REKE SOČE	13										26	
								TV VODITELJICA ŽNIDARŠIČ					RISAR GOROVJE V FRANCIJI												
								ASPIRANT ATAR ESTERA RITORNEL TIRINS	TROPSKA PALMA IN NJEN PLOD	KEM. ELEMENT (At) TEKOČA PRILOGA K JEDI						REŽISER FORMAN STRAST						12		JAMES DEAN PRIMORSKO VINO	
								KORNER			REKA V TURČIJI, ARAKS GORSKI VZPON						RIŽEVO ZGANJE	NEPROFESIONALC BLAGAJNA					8		
								OLIVER MLAKAR		TRŽNICA JADRALNI PADALEC KRALJ				RIBIŠKA VRVICA VLADAR BANOVINE			6		ODERUH, STISKAC		EDVARD REKA V GRČIJI				
								VRSTA ČOLNA			MESNA JUHA IVO MOJZER	15										KRAJ V POLJANSKI DOLINI PAUL RUBENS	29		TANJA LOBODA
								GLINASTA PIŠČAL	2							URADNIŠKI PRAVNIK									
								TANJŠA SUHA SALAMA								CERKVENI DOSTOJANSTVENIK								28	

DRUŽABNA KRONIKA

MOJSTRI ZA ŽAR IN POSTRVI

Tako tekmovanje v pripravi postrvi, ki je letos potekalo pod sloganom 'Jejte ribe na način pravi in boste zares zdravi!', kot tudi tekmovanje za žar mojstra je že utečeno. Letos je bilo oboje že devetič.

Alenka Brun

Terme Snovik so znova gostile tekmovanje v pripravi postrvi, kjer smo med profesionalci in ljubiteljskimi kuharji zasledili kar nekaj Gorenjcev. Kranjčanka **Hermi**na Grajš je zaradi njenih zmag med amaterji v preteklosti letos tekmovala med profesionalci. Pripravila je nabodala iz postrvi in zelenjave, za prilogo pa izbrala osvežujočo jogurtovo omake. V ekipi **Janeza Bratovža**, izvrstnega kuharskega mojstra, se je okoli priprave postrvi gnetlo kar nekaj mladih kuharjev. Pripravili so dva krožnika: postrv s sojino in

paradižnikovo omako z ocvrtim vijoličnim krompirjem in rdečo peso, ter rulado iz postrvi z zelenjavo in zelenjavno prilogo. Zanimiva sta bila tudi zakonca **Tomazi** in **Zina Nozadze** iz znane ljubljanske gruzijske gostilne, ki sta postrv v koriandrovi in orehovi omaki pospremila s pravo napitnico. Med ljubiteljskimi kuharji je najboljšo postrv - dimljeno z bučno juho pripravil **Matic Omerzu**, **Zdravko Krnjajić** (Hit Alpinia) pa je pripravil zmagovalno postrv in tempuri s tremi omakami in osvojil zlato kolajno med profesionalci. Spremljal ga je tudi **Dušan Veršec**. Družbo jima je delal še mednarodni sodnik **WACS Iztok Legat**, ki smo ga teden dni kasneje srečali

tudi na Žar mojstru v Ihanu, kjer je poudaril pomembnost prave temperature žara, da se riba oziroma meso lepo zapeče, prepeče. In ker so letos v Ihanu tekmovalci pekli svinjske ribice, pljučno, kareje in vratovino na novih žarih, smo celo med profesionalci slišali hudomušno pripombo, da je 'lažje, če je žar starejši'.

Tekmovanje Žar mojster se je do danes razvilo v resno tekmovanje. Letos se jih je prijavilo dvajset, se tekmovanja udeležilo osemnajst zagnanih žar mojstrov, od tega devet v kategoriji Profi in ravno toliko v kategoriji Amater. Petčlanska strokovna komisija s **Tomažem Vozljem** na čelu se je odločila, da je bil med profesional-

ci najboljši **Matjaž Kisovec** iz Poljan. Pripravil je maslene polpetke s pečeno polento in svinjsko ribico v zeliščnem ovojju, položeno na ratatouille, na vrh pa je dodal še popečen sir. Med amaterji pa so okronali **Toneta Kuneja** iz Ljubljane. Njegov krožnik pa je vseboval popečen svinjski kare z mariniranimi popečenimi šampinjoni, šparglji in popečeno mlado koruzo. Žar mojstrica 2011, dekle, ki se je pogumno bojevala med fanti, pa je bila **Sabina Štrajhar**, ki je letos tekmovala prvič, vendar je imela super mentorja, saj je njen partner **Sandi Ferjan** iz Luž pri Visokem stari znanec tekmovanja in tudi žar mojster med amaterji iz preteklih let.

Janez Bratovž alias JB in njegova mlada ekipa: Joshihico Fujitu, Tilen Rozina, Siniša Borić in Harisu Miskić / Foto: AB

Ljubiteljica Hermi Grajš in kuhar Term Snovik Roman Klinar, ki je pripravil gratiniran postrvi file s korenčkovim pirejem in postrv v koruzni skorjici. / Foto: AB

Štefan iz Radovljice je skrbel za žejo in kranjskogorski zmagovalac med profesionalci Zdravko Krnjajić. / Foto: AB

Gruzijski pridihi v Termah Snovik. Tomazi je poskrbel tudi za okušanje gruzijskega vina in konjaka. / Foto: AB

Na tekmovanju za žar mojstra 2011 smo v drugi skupini videli kar tri gorenjske ljubitelje žara: amaterja Metoda Fajfarja iz Cerkelj, Mateja Zarnika iz Komende, ki je v kategoriji Profi stari znanec tekmovanja, Milko Podrgajs iz Mengša pa je bil eden bolj zgovornih in nasmejanih amaterjev, ki je v Ihanu tekmoval že petič. / Foto: AB

VRTIMO GLOBUS

Zmaga Halle Berry

Oskarjeva nagajenka in uspešna igralka **Halle Berry (44)** je zmagala v sodnem postopku proti vsiljivcu, ki je vdrl na njeno posest. Sodnik je igralki odobril tožbo in nadlegovalcu prepovedal kakršnokoli približevanje Berryjevi, oziroma njeni posesti. 27-letni Richard A. Franco je v zadnjih dneh kar trikrat vdrl na igralkino posest, preden ga je policija končno aretirala.

Beckhamova prva hčerka

Slavni nogometaš **David (36)** in njegova nič manj slavna žena **Victoria Beckham (37)** sta se po treh sinovih razveselila deklice, ki sta ji nadela nekoliko nenavadno ime, Harper Seven. Prvi del imena izvira iz Anglije, sedem pa je zelo srečno duhovno število. Poleg tega je Harper Seven ob rojstvu tehtala sedem funtov, se rodila po sedmih urah, v sedmem mesecu in v sedmem dnevu tedna. Prav tako pa je bila sedmica srečna številka Davidovega Manchester United dresa ter dresa državne reprezentance.

Igralka povila sina

Ameriška filmska igralka **Kate Hudson (32)** in njen zaročenec **Matthew Bellamy (33)** sta postala starša njenemu prvemu skupnemu otroku. Uspešna igralka, nagrajena tudi z zlatim globusom, pred rojstvom ni želela izvedeti otrokovega spola, vendar je bila prepričana, da bo rodila deklico. Hudsonova je januarja oznanila, da pričakuje, aprila pa sta se glasbenika tudi zaročila. Igralka ima iz prejšnjega zakona sedemipolletnega sina, za Bellamyja pa je to prvi otrok.

Umril Rob Grill

Pri sedeminšestdesetih letih je zaradi možganske kapi umrl **Robert Frank "Rob" Grill**, glavni pevec, pisec pesmi in kitarist ameriškega rock and roll banda Grass Roots. Grill se je skupini pridružil leta 1967, kmalu po ustanovitvi, ter v kratkem času zaslovel s hitom Let's Live for Today. Kot glavni pevec je prepričal še s pesmima Midnight Confessions in Temptation Eyes. Skupina je v zadnjih letih zamenjala veliko članov, vendar je bil Grill njihov stalni član, glasbenik ter avtor besedil.

Sedemnajstletna Nina Vavpetič prihaja iz Kamnika. Dijakinja, ki ima rada šport, se navdušuje nad odbojko, kolesarjenjem, tenisom. Tokrat se je preizkusila tudi na modni brvi na enem številnih izborov za miss. / Foto: arhiv organizatorja

Mestno pokopališče Kranj
Pogrebne storitve
Komunala Kranj, javno podjetje, d.o.o.

Pogrebne in pokopališke storitve
Neprekinjeno smo vam na voljo na številki 041 638 561.
Z vami tudi v najtežjih trenutkih.

SPOROČILO O SMRTI

Umrla je upokojena delavka bolnišnice
MIHAELA OMEJC

Ohranili jo bomo v lepem spominu.

Zaposleni
Bolnišnice Golnik - Kliničnega oddelka za pljučne bolezni in alergijo

ZAHVALA

*Iščem te v travah,
iščem te v morjih,
najdem te v zvezdah,
ki sijajo name.
(M. Kacič)*

Ob boleči in nenadni izgubi naše drage
MARIJANE GOLOBIČ
iz Škofje Loke

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste našo ljubljeno
Marijano pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 95. letu nas je zapustila draga mama, babica in prababica
MARIJA KRIŽNAR
rojena Cegnar, Godešič 96

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili na njeni
zadnji poti. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi in jo boste ohranili
v lepem spominu.

Vsi njeni

*Spomini so kot iskre,
ki pod pepelom tlijo,
a ko jih razgrneš,
vedno znova zažarijo.
(J. W. Goethe/*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega
**LJUBOMIRA
BARJAKTAREVIČA**

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijate-
ljem, sodelavcem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno
cvetje in sveče. Zahvaljujemo se Vam, da ste bili z nami ob nje-
govem slovesu.
Hvala vsem, ki ste ga imeli radi in ga boste ohranili v lepem
spominu.

Vsi njegovi

*Ko pošle so ti moči,
zaprl trudne si oči,
in čeprav spokojno spiš,
z nami še naprej živiš.*

ZAHVALA

Na svoj 75. rojstni dan nas je zapustil naš dragi mož, ati, deda,
tast, brat in stric
CIRIL PORENTA

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijate-
ljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče
ter spremstvo na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo
dr. Jerajevi, patronažni sestri Erženovi, Bolnišnici Golnik,
g. župniku Likarju, ZŠAM, PGD Bitnje, pevcem, DU Žabnica
in Pogrebni službi Kranj.

Žalujemo vsi njegovi
Srednje Bitnje, 5. julija 2011

*Navidez gre življenje dalje,
kjer so pokopane sanje
in grenka solza pade nanje.*

ZAHVALA

Ob izgubi ljubljenega i. z. p.
ĚDOTA KUŹELJA
z Orehka pri Kranju

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem
in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče.

Źalujemo: izven z. p. JoŹi, hĉi Andreja, sin Samo, brat Zvone
z Źeno Silvo
Kranj, junij 2011

*Vi pa ne Źalujte kakor tisti, ki nimajo upanja.
(sv. Pavel/*

ZAHVALA

V 75. letu je v Bogu mirno zaspal dragi moŹ, oĉe, stari ata, brat, stric, tast
FRANC ŹEROVNIK
iz Źenĉurja

Prisrĉna zahvala vsem, ki ste nam ob njegovi smrti stali ob strani in nam
nesebiĉno pomagali. Hvala vsem, ki ste ga spremljali na zadnji poti z
molitvijo, petjem in z daritvijo svete maše. Iskrena hvala bratu duhovniku
in sestri Franĉki za opis njegovega Źivljenja. Hvala vsem duhovnikom za
izreĉene spodbudne besede in za lepoto zadnjega slovesa. Vsem Bog
povrni in Bogu hvala. Hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, ki
ste darovali za sv. maše, cerkev in sveĉe.

HvaleŹni: Źena Pavla, hĉi s. Jelka, otroci Marija, David in Franci
z druŹinami
Źenĉur, 2. julija 2011

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je zapustil naš dragi moŹ, oĉe, stari oĉe
FRANC FLORJANĉIĉ
iz StraŹiŹa pri Kranju

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijate-
ljem in znancem za izreĉeno soŹalje, darovano cvetje in sveĉe.
Hvala g. Źupniku za opravljen pogrebni obred ter pogrebni
sluŹbi Komunala Kranj. Źe enkrat iskrena hvala vsem, ki ste ga
imeli radi in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Źalujemo: Źena Silva, hĉerki Zdenka in Mojca z druŹinama ter
ostalo sorodstvo

*Spomin ...
Edini, ki ostane
moĉan nad vsem,
edini cvet, ki ne ovene,
edini val, ki se ne razbije,
edina luĉ, ki ne ugasne.*

ZAHVALA

V 83. letu starosti nas je zapustila draga mati, sestra, taŹĉa,
babica in prababica
IVANA GORNIK
rojena KoŹnjek

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijate-
ljem in znancem. Zahvaljujemo se osebju BolniŹnice Golnik za
skrb in lajŹanje boleĉin ter njeni osebni zdravnici.

Źalujemo vsi njeni
Kranj, julij 2011

V SPOMIN

*Zapustil dom in svoje drage si,
na tvojem grobu roŹa le cveti,
ki grenka solza daje ji moĉi.
Kako je prazen dom, dvoriŹe,
naŹe oko zaman te iŹĉe.
Niĉ veĉ tvojega smehljaja, le trud
in delo tvojih pridnih rok ostaja.*

V nedeljo, 17. julija 2011, mineva Źalostno leto, odkar nas je
zapustil naš dragi moŹ, oĉe, tast in dedi
IVAN BOLTEŹAR
z Zg. Brnika

Hvala za dragoceni ĉas, ko lahko smo bili s teboj!
Źalujemo: Źena Katarina, hĉerki Mateja in Tanja z druŹino

ANKETA

Kazni ne bodo zmanjšale nesreč

KATJA ŠTRUC

Kranj - Nova prometna zakonodaja je zaostri tudi kazni za kršitelje. Naključno izbrane smo vprašali, ali bo zdaj po njihovem mnenju manj nesreč, ali vozijo bolj po pravilih kot prej in v katerih primerih so visoke kazni sprejemljive.

Foto: Kaja Smole

Janko Gradiša, Loka pri Trzinu:

"Kazni niso bile nikoli poglavitni vzrok za zmanjšanje nesreč. To je samo najlažji način, da država zapolni svojo proračunsko luknjo, ne naredi pa bistvenega na področju prometne varnosti."

Stanimir Djokić, Kranj:

"Prav je, da se kazni zvišajo tistim, ki vozijo pod vplivom alkohola. Ne strinjam pa se s tem, da nekemu odvzamejo voziško dovoljenje in mu dajo visoko kazen, ker je dovoljenje pozabil podaljšati."

Teja Kert, Kranj:

"Sama se pravil držim že od prej, saj študentje nimamo toliko denarja. Menim, da zaradi zakona ne bo manj nesreč. Premožnejši ne bodo gledali toliko na to, koliko bodo plačali kazen."

Bora Nikolić, Kranj:

"Tistim, ki imajo denar, bo vseeno za višino kazni. Tiste, ki ga nimajo, pa bodo kazni še bolj udarile po žepu. Če bo kaj manj nesreč, bo to tako majhen odstotek, da ne bomo opazili."

Dušan Krapež, Kranj:

"Z višino kazni se ne strinjam. Strinjal bi se le pod pogojem, da bi se obračunavale na podlagi osebnega dohodka. Nesreč zagotovo ne bo manj. Kdor "nori" po cesti, bo verjetno še naprej."

Toča klestila tudi na Gorenjskem

Ponedeljkovo neurje ni prizadelo le krajev na Kozjanskem in Obsotelju, ampak je toča klestila tudi na Gorenjskem.

CVETO ZAPLOTNIK

Križe - Okrog desetih zvečer je neurje s točo zajelo območje Hudega, Kovorja, Zvirč, dela Podbrezij, Dupelj, Zadrage, Žiganje vasi, Sebenj, Križev in Pristave. Toča, večinoma debela kot lešniki in nekatera tudi kot oreh, je padala približno petnajst, dvajset minut. Največ škode je na poljščinah, na sadju in na vrtinah. Kot je po ogledu prizadetega območja povedal kmetijski svetovalec Matjaž Meglič, je nekatera zelenjava v celoti neuporabna za prodajo oz. za nadaljnjo predelavo. Močno prizadeti so tudi koruzna silaža, krompir in pozna žita, vendar ne na vseh območjih enakomerno. Vrtnine so, odvisno od vrste, uničene v celoti ali vsaj polovično - koliko dejansko, se bo pokazalo šele po nekaj dneh. "Solata je tržno stoo odstotno uničena. Od daleč zgleda še zelena, a bo v nekaj dneh postala rjava in ne bo več primerna za prodajo. Prizadete so tudi druge vrste zelenjave, še zlasti radič in zelje," je dejal znani kriški pridelovalec zelenjave Janez Aljančič in dodal, da je ječmen k sreči požel že v nedeljo, a je med neurjem voda zalila žitno skladišče. "Na solati, ki naj bi jo

Toča je precej oklestila koruzo.

v kratkem pospravili, je škoda nepopravljiva, na tisti, ki naj bi jo poredali v enem tednu ali dveh, bo izpad pridelka od 40- do 50-odstotni, za majhno solato še upamo, da jo bomo "spravili gor" brez posledic. Dobavo solate smo zaradi toče morali ustaviti, upam, da bodo naši kupci to razumeli," je povedal Boris Zelič iz Križev. Večina kmetov posevkov nima zavarovanj; kot so nam povedali, tudi zato ne, ker naj bile premije kljub prispevku države še vedno precej visoke.

Toča je najbolj poškodovala zelenjavo.

BRITOF

Pomoč pri odpravi škode po požaru

Kako nemočni smo pred naravo in kako hitro se lahko znajdemo v nesreči, je 23. junija na lastni koži izkusila tudi družina Bajželj iz Britofa. V zgodnjih jutranjih urah je namreč v streho njihove stanovanjske hiše udarila strela in zanetila požar. Kljub hitremu odzivu gasilcev jim je zgrelo celotno ostrešje, požar pa je uničil tudi novo podstrešno stanovanje. Toda Bajžljevi v stiski niso ostali sami, med drugim jim je na pomoč priskočila krajevna organizacija Rdečega križa Britof. Tako so njene predstavnice, predsednica Metka Žibert, blagajničarka Ančka Lebar in članica Milka Bogataj, pred dnevi obiskale prizadeto družino in očetu Milanu Bajžlju (na sliki) izročile naročilnico za nakup potrebnega materiala v vrednosti šeststo evrov. S. Š.

KRANJ

Ta konec tedna zbor motoristov v Kranju

Pri Supernovi v Kranju bo od danes do nedelje potekalo srečanje motoristov, ki ga že trinajstič pripravlja Moto klub Freising Riders. Tudi program srečanja je tradicionalen, saj so organizatorji pripravili druženje ob motorističnih igrah, glasbi, specialitetah z žara, za nočni program pa bodo poskrbele tudi slačipunce. Za motoriste je vstop prost, prav tako pa je poskrbljeno za brezplačno kampiranje. V. S.

ŽELEZNIKI

Motena oskrba z vodo

Občina Železniki obvešča, da bo danes med 15. in 19. uro in jutri, od 8. do 18. ure motena oskrba s pitno vodo v naselju Log v Železnikih zaradi obnove javnega vodovoda. B. B.

vremenska napoved

Napoved za Gorenjsko

Spremenljivo oblačno bo, jutri bodo plohe in nevihte pogoste, v soboto in nedeljo pa bo večinoma suho.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

18/24°C

SOBOTA

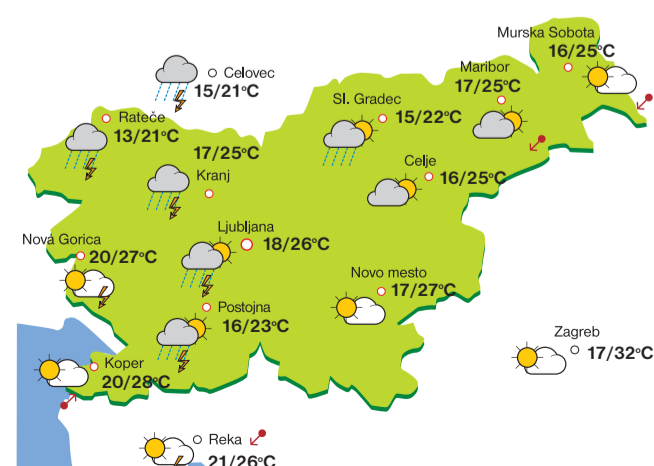

15/25°C

NEDELJA

15/26°C

RADIO KRANJ d.o.o.
Stritarjeva ul. 6, KRANJ

TELEFON:
(04) 281-2220 REDUKCIJA
(04) 281-2221 TRŽIŠTE
(04) 2022-222 PROGRAM
(051) 303-505 PROGRAM GSI

FAX:
(04) 281-2225 REDUKCIJA
(04) 281-2229 TRŽIŠTE

E-pošta:
radiokranj@radio-kranj.si

www.radio-kranj.si